

Ey Rabbimiz! Bu Ayda Efendi Hazretlerimizi ve
Câmiamızı Tüm Sıkıntılardan ve Sıkıntılılardan
Halâs Eyle! Amin!

Lâlegül

Aylık İlim - Kültür ve Fikir Dergisi

Lâlegül Dergisi: Yıl: 4 Sayı:48 - Cemaziyelevvel 1438 - Şubat 2017 Fiyatı:10TL

İbadet Ettikleri Halde Ubudiyetten
Mahrum Olanlar
Resul BÖLÜKBAŞ sh: 18

İslâmî Tesettürün Mahrem
Çizgileri

Ömer Faruk KORKMAZ sh: 32

Teberrük, Şirk veya Şirke
Götüren Bir Bidat Midir?

Hüsamettin VANLIOĞLU sh: 42

Hudeybiye Barışı Her Yönüyle Bir
Fetih Kılındı

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER sh: 46

Fatih'in Oğlu Cem Sultan
Avrupa'da

Prof. Dr. Ahmet ŞİMŞİRGİL sh: 56

Hâlâ M.İslamoğlu'na Muhabbeti
Olan Kardeşlerim! Allah Rızası
İçin Bu Yazıyı Sonuna Kadar
Okuyun.

Dr. İhsan ŞENOCAK sh: 64

Et Ürünlerinde Helallik - 1 -

Yük. Kimyager Ali Rıza KURUM sh: 74

Bebekler Annelerinin Karnından
Bizi Dinliyor

Prof.Dr. Volkan TUZCU sh: 88

MUHAMMED MA'SÛM HAZRETLERİ,
ONUN BÜYÜK VELÎLERDEN OLAN BEŞ OĞLU VE
YÜCE MAKAM SAHİBİ TORUNU sh: 04

Kur'ân-ı Kerîm'i ve Öğrenilen İlimleri Unutmamak İçin Yapılacak Çok Mühim Bir Duâ Terkîbi sh: 92-94

Îsâ (Aleyhisselâm)'ın Kendisiyle Ölüleri Dirilttiği, Hâcetlerin Husûlü İçin Okunacak Duâ sh: 94

İsteklere Kesinlikle Nâil Olmak
İçin Okunacak Duâ sh: 95-96

Allah Dostlarının Geçimlerini Kendisiyle
Temin Ettikleri Bol Rızık Duâsı sh: 94-95

Eşrârın Şerrinden Korunmak İçin
Okunacak Bir Duâ sh: 96

EDİTÖRDEN

Yılbaşında bir gece kulübüne yapılan terör saldırısının ardından, bir takım odaklar “yaşam tarzına müdahale” diye yaygara kopardılar. İşin enteresan tarafı da, bir caninin yaptığı bu vahşeti, götürüp Diyanet’in hutbesine bağladılar.

Otuz dokuz insanın can verdiği, insanların evlerine ateşler düştüğü böylesine bir katliamı, “yaşam tarzına müdahale” diye değerlendirmek, bu milleti ayrıştırmak için yapılan algı operasyonundan başka bir şey değildir. Çünkü bu bir terör olayıdır ve terörün hedefi ise herhangi bir kesimin “hayat tarzı” değil, topyekûn bir milletin hayatıdır. Türkiye’nin birliğine, beraberliğine ve istikrarına yönelik bir saldırdır.

Tabi “yaşam tarzına müdahale” denilince, ister istemez **28 Şubat Süreci**’ndeki o netameli günler, mutlaka aklınıza gelmiştir... Hani, kamuya ait yerlere çarşafı ve başörtülü kadınların sokulmadığı, üniversite kapılarından polis zoruyla kovulduğu, babası sakallı, annesi tesettürlü diye askerdeki oğlunun yemin törenine dahi alınmadığı, Kur’an kurslarına adeta terör yuvalarını basar gibi baskınlar yapıldığı, kısaca Müslümanların “yaşam tarzına” düşmanca müdahale edilip derin acılar ve mağduriyetler yaşadığı o karanlık günler...

Fakat bu konuya hiç girmeyeceğim bile...

Zira bu günkü operasyonların amacı çok daha başka... Herkes açıkça görüyor ki, her fırsatta bu necip milletin hassasiyetleri kaşınarak birbirine düşürülmek isteniyor. Maalesef, karanlık odalarda kirli planlar kuranların maşası olan birilerinin parmağı tetiğe basıp ölüm kusarken, birilerinin parmağı da klavye tuşlarına basıp nefret ve şiddet pompalıyor.

Yani her koldan ve her türlü saldırı yapılıyor...

Şer güçlerin tutmayan kaos planları

Her türlü entrikaya ve tüm saldırılara rağmen planlarının tutmadığını gördükçe, belli ki şer güçler çıldırıyor. Bir plan tutmayınca, bir diğeri ni deniyorlar ama o da tutmuyor. Çünkü bu millet artık uyandı ve her şeyin farkında...

Eskiden **sağcı-solcu** kavgası çıkarıp bu milleti birbirine kırdırdıkları gibi, **Türk-Kürt** kavgası çıkarıp ortalığı kan gölüne döndürmek istediler. Ama bu millet tuzağa düşmedi ve buna fırsat vermedi.

Alevî-Sünnî çatışması çıkarmak istediler, fakat halkımız buna da meydan vermedi.

15 Temmuz’da bu memleketi işgale yeltendiler, lakin bu millet Türküyle-Kürdüyle, Alevi-siyle Sünnisiyle, sağcısıyla solcusuyla, açığıyla kapalıyla kenetlendi ve şer güçlerin oyunlarını alt üst etti...

Ardından canlı bomba eylemleri, terör saldırıları, ekonomik saldırı derken, şimdi de “**yaşam tarzına müdahale**” yaygarasıyla, **Laik-Dindar** çatışması çıkarmak ve milleti sokaklara döküp birbirine kırdırmak istiyorlar.

Bu necip millet bu oyuna da gelmeyecek inşa-ALLAH...

Hem zaten kimsenin, kimsenin hayat tarzına karıştığı filan da yok. Herkes aynı şeyi düşünmek, aynı şeye inanmak, aynı şekilde yaşamak durumunda değil ki. İsteyen, istediği şekilde düşünmek ve yaşamak özgürlüğüne sahip. Bizler bu cennet vatanda, bu farklılıklarla beraberce yaşayacağız ve zaten yaşıyoruz da... Ama bizi ayrıştırmak, bizi sokaklara döküp birbirimize düşürmek isteyenlerin gazına da gelmemeli, aramıza fitne sokmak isteyen odaklara prim vermeliyiz. Zira **hepimiz aynı gemideyiz. Şayet gemi batarsa, ne güvertedekiler kurtulabilir ne de geminin ambarındakiler...**

Dolayısıyla bu güne dek ülkemiz üzerine oynanan bütün kirli oyunları bozup dost düşman herkese parmak ısırtan bu necip millet, bundan sonra da bu karanlık oyunlara gelmeyecek ve şer güçlerin kirli emellerine alet olmayacaktır, ves-salam...

Fi Emanillah!..

Mustafa Özşimşekler

ADRES

Tuana Basın Yayın
Çınar Mah. Osman Gazi Cad. No: 50/A
Bağcılar / İSTANBUL
Tel: 0212 435 10 58

Dergimizde yayınlanan yazıların, reklamların sorumluluğu yazarına ve reklam sahibine aittir.

LÂLEGÜL DERGİSİ ADINA İMTİYAZ SAHİBİ
Tuana Basın Yayın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

GENEL MÜDÜR
Gürsel YILDIZ

REKLAM MÜDÜRÜ
Suat YILDIZ
0212 435 50 50

YAYIN TÜRÜ
Yerel, Sürekli, Aylık

BASIM YERİ
Promat Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Orhangazi Mahallesi 1673.Sokak No:34
Esenyurt-İstanbul
Tel: 0212 622 63 63 - Fax: 0212 605 07 98
www.promat.com.tr

YURTIÇİ ABONELİK BEDELİ (YILLIK)
150 TL

YURTDIŞI ABONELİK BEDELİ (YILLIK)
150 Euro

ABONELİK İÇİN BANKA HESAP BİLGİLERİ
Gürsel YILDIZ

ALBARAKA TÜRK TL HESABI
IBAN: TR14-0020-3000- 0064-8648-0000-09

ALBARAKA TÜRK EURO HESABI
IBAN: TR57-0020-3000-0064-8648-0000-11

POSTA ÇEKİ HESAP NUMARASI
Gürsel YILDIZ
105 907 20

TEMSİLCİ İRTİBAT
0212 435 10 58

ABONE DAĞITIM
Tuana Basın Yayın
0212 435 10 58

ABONE İŞLEMLERİ
0212 912 10 06

İÇİNDEKİLER

HİNDİSTAN ZİYÂRETLERİ

-3-

İMÂM-I RABBÂNÎ
HAZRETLERİ'NİN EN BÜYÜK
SIRDAŞI, OĞLU MUHAMMED
MA'SÛM HAZRETLERİ,
ONUN HEPSİ BÜYÜK VELÎ
OLAN BEŞ OĞLU VE YÜCE
MAKAM SAHİBİ TORUNU
MUHAMMED ZÜBEYR
HAZRETLERİ

►4

AHMET MAHMUT ÜNLÜ

30 YESEVİ YOLU

40 MURAT DEMİR
RÛHU'L-FURKAN TEFİRİ'NDEN KISSALAR

44 SÜNNET
HADİS-İ ŞERİFLER

52 BİR SAHÂBİYİ TANIYALIM
HZ. ÂİŞE (Radiyallâhü Anha)

54 KISSADAN HİSSELER
ÂYET EL-KÛRSÎ OKUMAK

90 HİKEMİYÂT
HİKMETLİ SÖZLER

• DUALAR ve ZİKİRLER •

92 Cemâziyelevvel Ayının Namazları

92 Cemâziyelâhir Ayının Namazları

92 Meşhur Olan Hadîs-i Şerîfte Bildiren Doksan Dokuz İsm-i Şerîften
Hâric Olarak Kur'ân-ı Kerîm'de ve Farklı Hadîs-i Şerîflerde Zikredilen
Yüz İsm-i Şerîften Birinci İsm-i Şerîf «الْأَحَدُ» İsm-i Şerîfi

95 Kur'ân-ı Kerîm'i ve Öğrenilen İlimleri Unutmamak İçin Yapılacak
Çok Mühim Bir Terkip

94 Îsâ (Aleyhisselâm)ın Kendisiyle Ölülere Dirilttiği, Hâcetlerin Husûlü
İçin Okunacak Duâ

94 Allah Dostlarının Geçimlerini Kendisiyle Temin Ettikleri
Bol Rızık Duâsı

95 İsteklere Nâil Olmak İçin Okunacak Duâ

96 Eşrârın Şerrinden Korunmak İçin Okunacak Bir Duâ

İBADET ETTİKLERİ HALDE UBUDİYETTEN MAHRUM OLANLAR

■ RESUL BÖLÜKBAŞ

►18

İSTANBUL'U FETHEDEREK TÂRİHİN AKIŞINI DEĞİŞTİREN VE RASÛLÜLLÂH (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)İN BEŞÂRETİNE NÂİL OLAN FÂTİH SULTAN MEHMED HÂN'IN YETİŞMESİNDE BÜYÜK TESİRİ OLAN HOCASI, DEVLET-İ ALİYYE'NİN BEŞİNCİ ŞEYHÜLİSLÂMİ MOLLA GÜRÂNÎ HAZRETLERİ -1-

■ HASAN KUDUOĞLU

►22

İSLÂMÎ TESETTÜRÜN MAHREM ÇİZGİLERİ

■ ÖMER FARUK KORKMAZ

►32

TEBERRÜK, ŞİRK VEYA ŞİRKE GÖTÜREN BİR BİDAT MIDIR?

■ HÜSAMETTİN VANLIOĞLU

►42

FATİH'İN OĞLU CEM SULTAN AVRUPA'DA

■ Prof. Dr. AHMET ŞİMŞİRGİL

►56

ET ÜRÜNLERİNDE HELALLİK - 1 -

■ YÜK. KİMYAGER ALİ RIZA KURUM

►74

BEBEKLER ANNELERİNİN KARNINDAN BİZİ DİNLİYOR

■ VOLKAN TUZCU

►88

EFENDİ HAZRETLERİ'NİN İLMÎ KELÂMLARI

►38

HUDEYBİYE BARIŞI HER YÖNÜYLE BİR FETİH KILINDI

■ MUSTAFA ÖZŞİMŞEKLER

►46

HÂLÂ M.İSLAMOĞLU'NA MUHABBETİ OLAN KARDEŞLERİM! ALLAH RIZASI İÇİN BU YAZIYI SONUNA KADAR OKUYUN.

■ Dr. İHSAN ŞENOCAK

►64

ŞEFAAT MES'ELESİ HAKKINDA İSLAMOĞLU MUSTAFA İLE OKUYAN MEHMET'E MEKTÛB - 2 -

■ HÜSEYİN AVNİ KANSIZOĞLU

►78

LALEGÜL DERGİSİ ABONELİK

YURTIÇİ ABONELİK 150 TL
YUTDIŞI ABONELİK 150 EURO

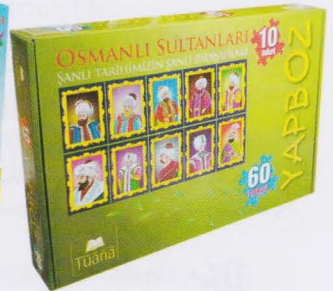

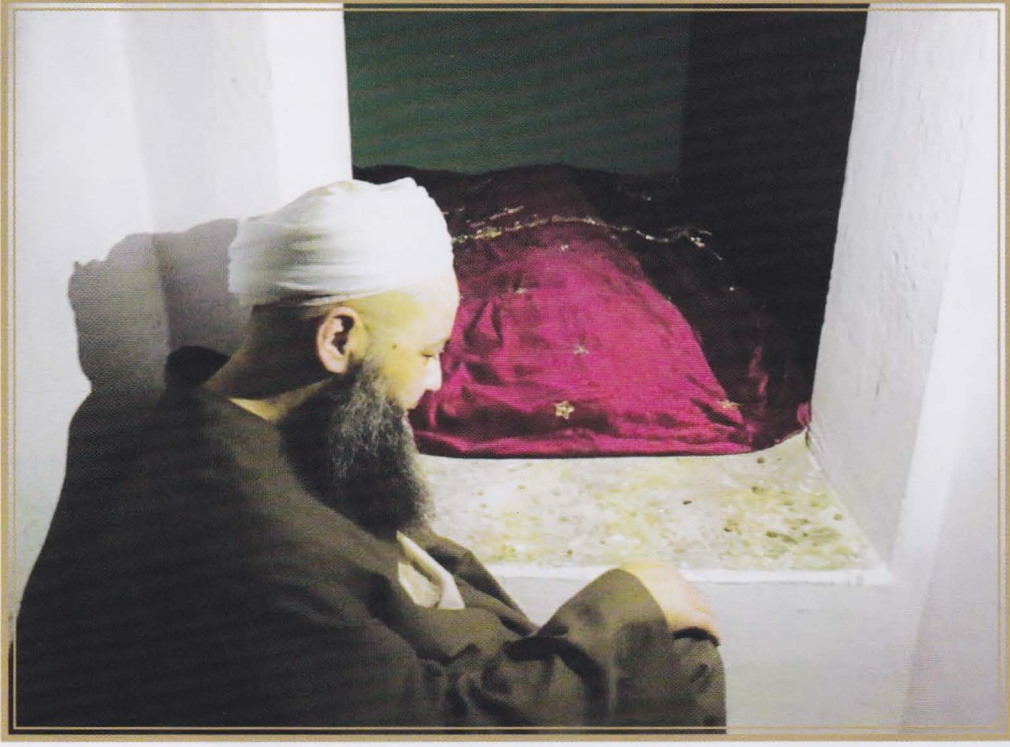
0212 912 10 06

www.lalegulnesriyat.com

LALEGÜL DERGİSİNE ABONE OLAN HERKESE ÇOCUKLAR İÇİN OKUMA SETİ (20 KİTAP) VE OSMANLI SULTANLARI YAPBOZ SETİ (10 YAPBOZ)

HEDİYE

HİNDİSTAN ZİYÂRETLERİ -3-

**İMÂM-I RABBÂNÎ HAZRETLERİ'NİN EN BÜYÜK SIRDAŞI,
OĞLU MUHAMMED MA'SÛM HAZRETLERİ, ONUN HEPSİ
BÜYÜK VELÎ OLAN BEŞ OĞLU VE YÜCE MAKAM SAHİBİ
TORUNU MUHAMMED ZÜBEYR HAZRETLERİ**

AHMET MAHMUT ÜNLÜ

Bütün hamd-ü senâlar ve şükr-ü evfâlar:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾

“Ey iman etmiş olan kimseler! (Râzı olmadığı şeylere yaklaşıma konusunda) Allâh'tan hakkıyla sakının ve (hem îmanda, hem ahde vefada, özü sözü doğru olan) sâdık kimselerle (bedenen ve rûhen, maddeten ve mânen) beraber olun” (Tevbe Sûresi:119) buyuran Allâh-u Te'âlâ'ya mahsustur.

Nâmütenâhî (sonsuz) salât-ü selâmlar Abdül-lâh ibni Amr ibni'l-Âs (Radıyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfnde:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ أَرْوَاحَ الْمُؤْمِنِينَ لَتَلْتَقِينَ عَلَى مَسِيرَةِ

يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ، وَمَا رَأَى وَاحِدٌ مِنْهُمَا صَاحِبَهُ.»

“Muhakkak ki müminlerin ruhları, daha sâhip(ler)i (birbiri)ni görmeden, bir gün ve gecelik yol mesâfesinde karşılaşılır.” (Ahmed ibnü Hanbel, el-Müsned, no:7068, 2/683; Buhârî, el-Edebü'l-müfred, no:263, sh:89; Deylemî, el-Firdevs, no:912, 1/237; el-Hakîmü't-Tirmizî, Nevâdiru'l-usûl, sh:164) buyuran Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in, onun güzîde âl-i ashâbının ve kıyâmete kadar onların yolunda sülûk eden ve insanları da bu yola dâvet eden meşâyih-i izâmın üzerine olsun. Âmîn!

Bizlere bir kere daha uzak mesâfeleri sağ-sâlim olarak kat ettirip Hindistan topraklarına giderek silsile-i aliyemizin yüce ricâlini ve sâir meşâyih-i ziyâret etmeyi nasip eden Rabbimiz'e hamd ettikten sonra Yüce Mevlâmız'dan niyâzımız bütün sevenlerimizi, okurlarımızı ve bizleri o zatların şefâatlerine nâil kılmasıdır. Âmîn!

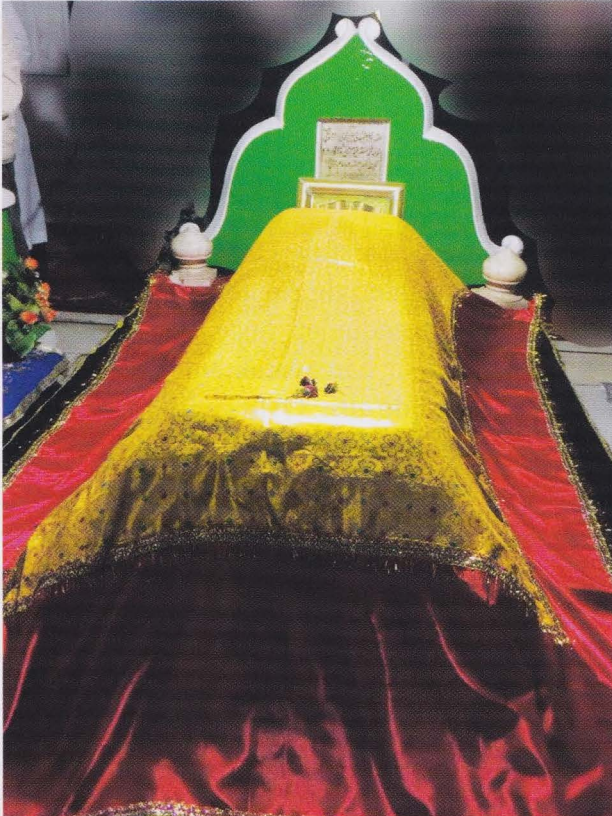
Muhterem okurlarım! Geçen iki ayki yazı-
larımda Hindistan'da ziyâretleri ile şerefyâb
olduğumuz zevât-ı kirâmdan **Muhammed Bâkîbillâh Hazretleri, Muhammed Bâkîbil-
lâh Hazretleri**'nin büyük oğlu **Ubeydullâh
ed-Dehlevî Hazretleri, küçük oğlu Abdullâh
ed-Dehlevî Hazretleri, Muhammed Bâkîbil-
lâh Hazretleri**'nin halîfelerinden **Mirza Hüsâ-
meddin Ahmed Hazretleri, İmâm-ı Rabbânî
Hazretleri**'nin babası **Abdülehad Hazretleri,
İmâm-ı Rabbânî Ahmed el-Fârûkî es-Ser-
hendî Hazretleri, oğulları Muhammed Sâdık
ve Muhammed Sa'îd Hazretleri**'nin terceme-i
hallerinden bir nebze olsun sizler için yazmış-
tım.

Bu ay da inşâallâh ziyâret ettiğimiz diğer bü-
yük velîlerin hayatlarından bir katre misâli yaz-
mak istiyorum. Buyrun efendim:

MUHAMMED MA'SÛM HAZRETLERİ

Silsile-i Aliyye'nin 25. halkası olan mübârek
Velî "el-Urvetü'l-vüskâ"

Tam ismi **Muhammed Ma'sûm ibni Ahmed
el-Fârûkî's-Serhendî**'dir.

Muhammed Ma'sûm Hazretleri'nin kabri-i şerîfinin üst
katındaki makam kabri

İmâm-ı Rabbânî Hazretleri'nin en büyük
sırdaşı ve mânevî hallerinin en yüce vârisidir.

Evliyânın meşhûrlarından, büyük İslâm âlimi.
Hicri ikinci bin yılının müceddidi olan **İmâm-ı
Rabbânî Hazretleri**'nin üçüncü oğludur. Laka-
bı Mecdüddîn olup, "el-Urvetü'l-vüskâ" ismiyle
meşhurdur. Urvetü'l-vüskâ lakabı ise "Sağlam
kulp, kendisine uyulan büyük âlim" demektir.

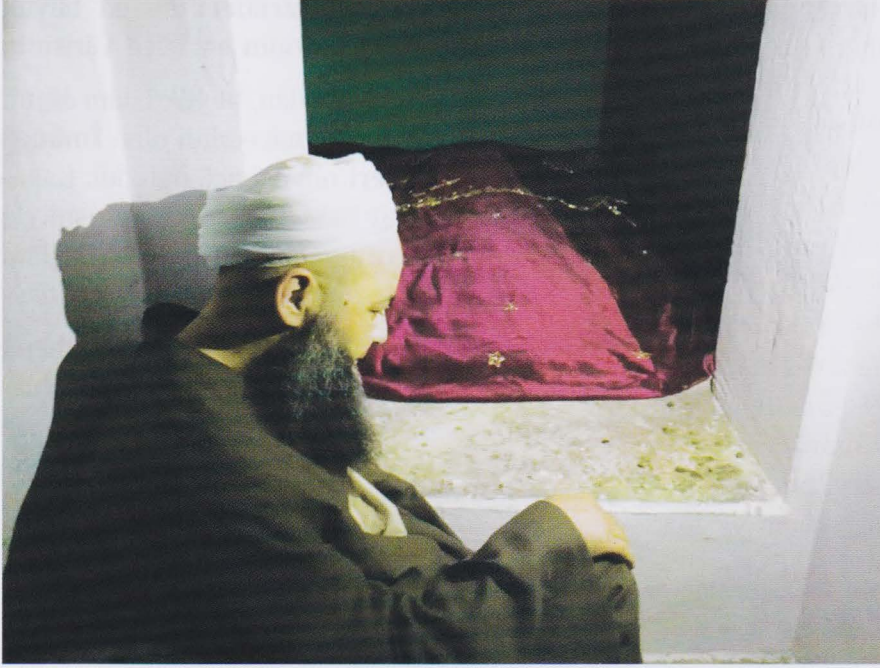
1007 (1599) senesinde Hindistan'ın Serhend
şehrine iki mil uzakta bulunan Mülk-i Haydar
mevkiinde doğdu. 1079 (1668) senesinde ise
yine Serhend'de dâr-ı bekâyâ irtihal eyledi. Tür-
besi, mübârek babası **İmâm-ı Rabbânî Hazret-
leri**'nin merkad-i şerîflerinin birkaç yüz metre
kuzeyindedir.

Muhammed Ma'sûm Hazretleri, babası
İmâm-ı Rabbânî Hazretleri'nin halefi ve vâ-
ris-i âzamıydı. Aklî ve naklî ilimlerin, sûrî ve
mânevî kemâlatını kendisinde cem etmiş, kut-
biyyet makamına ve kayyûmiyyet mensûbına
(Allâh-u Te'âlâ'nın izniyle âlemi mânen yönet-
me makamına) ulaştığına dâir, yüce babaların-
dan beşâretler almıştı ve bu büyük yolun nisbe-
tini bütün âleme yaymıştı.

Bebeklik döneminde ramazan ayında annesin-
den süt emmemesiyle babasının dikkat nazarla-
rını celbetmiştir. **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri**
bu oğlunun daha küçük yaşta olmasına rağmen
yüksek istidâdını, kendisindeki rüşd ve alâmet-
lerini gördüklerinden, teveccüh buyurup onu
inâyet nazarlarına aldılar. Hallerine müteveccih
olup, kabiliyetine tevdi edilen gizli kemâlatın
açığa çıkmasını beklediler ve kendisine: "Halle-
rin menşe-i ilimdir. Onun için önce aklî ve naklî
ilimleri okumak gerekir. İlim tahsilini çabuk bi-
tir ki, seninle büyük işlerimiz var" buyurdular.

Böylece **Muhammed Ma'sûm Hazretleri**
ilim tahsiline başladı. Daha yedi yaşındayken
üç ay gibi kısa bir zamanda Kur'ân-ı Kerîm'i
ezberledi. İlminin çoğunu babasının huzurun-
da öğrendi. Zaten babasının ders ve sohbetleri-
nin aralıksız müdâvimiydi. Bu tahsili sırasında
İmâm-ı Rabbânî Hazretleri onun hakkındaki
bir mektubunda şöyle buyurmuştur:

"Bugünlerde oğlum **Muhammed Ma'sûm**,
"**Şerhü'l-Mevâkıf**"ı bitirdi. Bu arada Yunan fel-
sefecilerinin kusur ve hatalarını iyi anladı, nice
faydalara kavuştu.

Muhammed Ma'sûm Hazretleri'nin makam kabrinin altındaki asıl kabri-i şerîfi

Allâh-u Te'âlâ'ya bu ihsânından dolayı hamd ve senâlar olsun.”

Böylece hadis ilminde babasından icâzet aldı. İlminin bir kısmını büyük ağabeyi **Muhammed Sâdik**'tan, bir kısmını da babasının halîfelerinden olan büyük âlim **Muhammed Tâhir Lâhorî**'den öğrendi. Ayrıca başka âlimlerin de rahle-i tedrisinden geçerek ilim tahsil etti.

On bir yaşına geldiğinde ilimde derya oldu. Zikir ve murâkabe yolunu babası **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri**'nden aldı.

Babası onun hakkında buyurdu ki: “**Muhammed Ma'sûm**'un bizim nisbetimizi gün be gün elde etmedeki hâli, '**Şerhu'l-Vikâye**' sahibinin haline benzer ki o dedesinin bâb bâb yazdığı '**Vikâye**' kitabını şerh ederken, sahife sahife ezberledi.”

İmâm-ı Rabbânî Hazretleri'nin bu sözü, **Muhammed Ma'sûm**'un yüksek halini medh için fazlasıyla kâfidir.

On dört yaşlarında iken bir gün babasına şöyle arzetti: “Ben kendimde öyle bir nur görüyorum ki, o nurdan bütün âlem aydınlanıyor. Bu nur âlemin her zerresine güneş gibi işlemiştir. Eğer o nur görünmese âlem karanlık ve zulmette kalır.” Bunun üzerine **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri** one müjde verdi ve:

“Sen zamanın kutbu olacaksın. Bu sözümü unutma” buyurdu.

Daha sonra kendisi bu müjdenin gerçekleştiğini bazı mektuplarında beyan etmiş ve: “**Allâh-u Te'âlâ'**ya hamd-ü senâlar olsun, babamın söyledikleri gibi oldu, müjdelerinin alâmetleri ve eserleri ele geçti” demiştir.

Muhammed Ma'sûm Hazretleri büyük bir istîdâda sahipti. Meşrebi Muhammedî idi. On altı yaşlarına geldiğinde gerek zâhirî, gerekse bâtınî bütün ilimlerin tahsilini tamam-

lamış, üstadlarının medhine mazhar olmuş ve zamanında müşârün bi'l-benân (parmakla gösterilecek) bir zat olmuştu.

Babasının emirlerine harfiyyen uyarak ondan âzamî derecede istifâde etmiş, feyizlere, üstün makamlara, büyük derecelere ve yüksek kemâlâta kavuşmuştu.

İmâm-ı Rabbânî Hazretleri ona özel bir ilgi duyar ve: “Oğlum sende asâlet eserleri var. Senin hilkatinde Nûr-u Muhammedî'nin hilkat çamurundan bir eser, bir bakiyye mevcut” diye ona iltifatta bulunurdu.

Muhammed Ma'sûm Hazretleri babasının feyiz ve teveccühleriyle, kemâl derecelerine çok çabuk ulaştı. Kendinden önce yaşayan büyük velîlerin bir ömür harcayarak elde ettiklerini, o kısa zamanda elde etti. Öyle yetişti ve yükseldi ki, onun bereketi ve feyizleri bütün âleme yayıldı.

İmâm-ı Rabbânî Hazretleri oğlu **Muhammed Ma'sûm Hazretleri**'ni Anadolu'dan Hindistan'a gelen **Safer Ahmed Rûmî**'nin kızıyla evlendirdi.

İmâm-ı Rabbânî Hazretleri ömrünün son günlerinde **Muhammed Ma'sûm Hazretleri**'ne: “Benim bu dünyâda kalmam yalnız 'Kayyumluk (Allâh-u Te'âlâ'nın verdiği tasarruf gücüyle âlemi yönetme)' vazifesi sebebiyle idi.

Bu artık sana verildi. Bu dünyadan göç etmem yaklaştı” buyurmuştur.

Bununla alâkalı olarak **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri** bir mektuplarında kıymetli oğulları için şöyle buyurmuşlardır: “Kalp yolu ile dâimâ size teveccüh ediyorum, kemâle gelmenizi istiyorum. Dün sabah namazdan sonra murâkabe halinde oturuyordum. Gördüm ki bende olan kayyümlük hil’atini aldılar, o hil’at yerine bana başka bir hil’at verildi. Hatırıma ‘Benden alınan bu hil’ati bir başka kimseye verecekler mi, yoksa vermeyecekler mi?’ diye geldi.

Arzum onu oğlum **Muhammed Ma’sûm’a** vermeleri idi. Bir müddet sonra, merhamet edip bu hil’ati oğluma giydirdiklerini gördüm. Benden alınıp oğlum **Muhammed Ma’sûm’a** verilen hil’at, kayyûmiyet makamı olup, tâliplerin terbiyesi ve tekmîli buna bağlıdır.”

İmâm-ı Rabbânî Hazretleri ömrünün son günlerinde **Muhammed Ma’sûm Hazretleri**’ni husûsî odasına çağırıp buyurdu ki: “Benim bu dünyâyâ bağlılığım yalnız bu kayyûmiyet muâmelesi sebebiyle idi. Devamlı teveccühlerden sonra o sana verildi. Bütün mahlûkat tam bir şevk ile yüzünü sana dönüyor. Şimdi bu fânî dünyâda kalmak için bir sebep bulamıyorum. Bu denî (alçak) dünyâdan göç etmem yaklaştı.”

Kıymetli babasından bu sözleri işiten **Muhammed Ma’sûm Hazretleri** der ki: “Bu fakir, bu gizli müjdeyi duyduğum halde kalbim parçalandı, gözlerim yaşla doldu. Büyük bir elem ve üzüntü ile kendimden geçtim. Ne dilimde konuşacak kuvvet, ne kulağımda dinleyecek kudret kaldı.

Babam bende ki değişmeyi görünce şefkat ve merhametinin çokluğundan: ‘Üzülme yavrum! **Allâh-u Te’âlâ**’nın âdeti şöyledir ki, birini Kendine çağırır, diğerini onun yerine oturtur. Mahlûkat senin kayyûmiyetine râzı ve memnundur. Ben **Allâh-u Te’âlâ**’ya kavuşuncaya kadar senin kıyâmın benimledir. Efrâdı-ı âlemin kıyâmı ise seninledir’ buyurdular.

Bu sözleri söyleyip, kendisinin bir müddet daha yaşayacağını işaret buyurunca, üzüntü dolu kalbim biraz teselli oldu.”

İmâm-ı Rabbânî Hazretleri husûsî odasında yapılan bu özel konuşmadan sonra, bir sene üç ay gibi bir zaman daha yaşayıp vefat etti.

Şu bilinsin ki; kayyûm olan zat, bu âlemde **Allâh-u Te’âlâ**’nın halîfesidir ve kâim makamındadır. Kutuplar ve ebdâller onun zılleri (uçler, yediler, kırklar onun gölgelerinin) dâiresine girmektedir. Efrâd ve evtâd (tekler ve dört iklimi koruyan dörtler) onun kemâl dâiresine dâhildirler. Bütün mahlûkat yüzünü ona döndürür. Âlemde olan her şeyin, bilsinler veya bilsinler teveccüh kıblesi odur. Belki de âlemlerin kıyâmı onun zâtıyladır. Çünkü âlemde olanların hepsi araz ve sıfattırlar. Dolayısı ile araz ve sıfatlar için bir cevher ve onları ayakta tutan bir zat gerekir.

Allâh-u Te’âlâ’nın âdeti şöyledir ki; ârif olan mârifet sâhibi bir kimseye, aradan uzun seneler ve asırlar geçse bile, Kendi Zâtı’nın tasarruflarından bir yönetim yetkisi ihsân eder ve bu sûretle ona öyle bir varlık verilir ki, vekâlet ve hilâfet cihetiyle eşyanın kayyûmu kılınır ve artık varlıklar onunla kâim olur.

Muhammed Ma’sûm Hazretleri babasının vefâtından sonra irşad makamına oturup, talebe yetiştirmeye başladı. Babası **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri** gibi ilim ve irfan yolunda, tarikat ve tasavvuf yolunda pek çok hizmetlerde bulundu, bidatlarla mücadele etti. Yüz binlerce kişiye inâbe (tarîkat dersi) verdi. Binlerce halife yetiştirdi. Feyiz menba’ı olan tekkesi, bütün İslâm dünyâsınca meşhur oldu. Arabı, Acemi, Türkü, Tâciki pek çok kimse bu ocaktan yetişti.

Rivâyet edilir ki dokuz yüz bin kişi onun vâsıtasıyla Nakşibendî tarîkatına intisab etti. Bunlardan yüz kırk bin tanesini velâyet mertebesine ulaştırdı. İçlerinden yedi bin tanesini de hilâfet makamı ile mümtaz eyledi ki, bunların hepsi de büyük veli ve mürşid-i kâmil idiler. **Muhammed Ma’sûm Hazretleri**’nde öyle bir mânevî tasarruf kudreti vardı ki, hizmetlerinde ve sohbetlerinde bulunan bu yolun tâliplerini, bazen bir ayda, bazen bir haftada velîlik kemâlâtına ulaştırıyordu. Bazılarını da bir teveccühle bütün makamlara ulaştırırlardı. Uzak memleketlerdeki müridleri için ise “Felan kimse Velâyet-i Mûseviyye’ye kavuşmuştur, felan şahıs Velâyeti Muhammediyye ile şereflenmiştir” diye bildirirdi.

Muhammed Ma'sûm Hazretleri yetiştirdiği mürşid-i kâmil makamındaki halifelerini dört bir yana hizmet için gönderdi.

Onlardan her biri, bulunduğu yerlerde insanlara feyizler dağıtıp irşadda bulundular ve hidâyet yolunu gösterdiler.

Zamanla bu hizmetler her tarafa ulaştı ve yaygınlaştı. Böylece **Muhammed Ma'sûm Hazretleri**'nin büyüklüğü ve nâmı da her tarafa yayıldı ve Nakşbendiyye'nin Müceddidiyye kolu, zamanla Hindistan, Türkistan ve Horasan bölgesinin en yaygın ve en etkili tarîkatı haline geldi. Bu yüzden bazıları **Muhammed Ma'sûm Hazretleri** hakkında: "O kıtaların ve ülkelerin kandilidir. Hindistan'dan Anadolu'ya kadar yer-yüzü onun feyiz ve bereketiyle aydınlandı" demişlerdir.

Muhammed Ma'sûm Hazretleri bir ara hac için Hicaz'a gitti. Haccını yaptıktan sonra da, Medine-i Münevvere'ye gidip **Peygamber Efendimiz** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)i ziyâret etti. Kendisi Haremeyn'de buldukları müddet zarfında, pek çok mânevî haller müşâhede etmiş ve bir kısmını da anlatmıştır ki bunları oğlu **Muhammed Ubeydullâh Hazretleri** "**Hasenâtü'l-Haremeyn**" adıyla kaleme almıştır. Bu eser **Müstakîmzâde Süleymân Sa'düddîn Efendi** tarafından Osmanlıca'ya çevrilmiştir. (Bkz: Süleymaniye Ktp., Pertev Paşa, no:234)

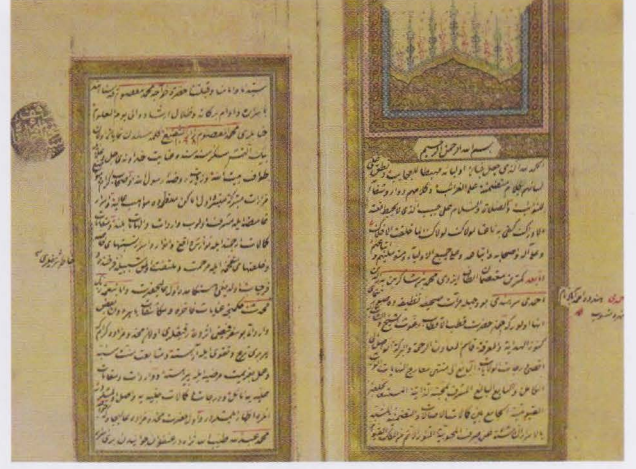
Bu eserde nakledildiği üzere şöyle buyurmuşlardır:

• "Tavaf için Beytü'l-Haram'a girdiğimde gördüm ki Ka'be-i Muazzama tam bir iştihakla beni kucaklıyor. Tavafa başladığımda, kadın ve erkeklerden oluşmuş son derece güzel bir cemaat gördüm.

Aşk ve şevk içinde benimle tavaf ediyorlar ve her defasında hasretle Ka'be'ye sarılıp kucaklıyorlardı. Baktım ki bu cemaatin ayakları yerde, başları ise bulutlara değiyordu. Anladım ki bunlar melekler ve hûrîlerdir."

• "Ziyâret tavafını bitirdiğim zaman, Âlemlerin **Rabbi** tarafından haccımın kabul edildiğine dâir bir mektupla gelen melek gördüm."

• "Medîne-i Münevvere'ye geldim. Müvâcehe-i Şerîfe'nin önünde durunca **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)i gördüm. Hücre-i Mutahharası'ndan çıkıp bana sarıldı. Böylece aramızda çok özel bir kavuşma hâsıl oldu.

Muhammed Ma'sûm Hazretleri'nin Haremeyn'deki keşiflerini yazdığı eserin Osmanlıca çevirisinin ilk sayfası

Aynı hal **Hazreti Ebû Bekr ve Ömer** (Radiyallâhu Anhümâ)yı ziyâretim esnâsında da hâsıl oldu. O vakit üzerimde sarı bir kaftan olduğunu farkettim ve bunun **Ömer** (Radiyallâhu Anh) tarafından bana giydirildiğini anladım. Sonra üzerimde kırmızı bir kaftan farkettim, onun da **Ebû Bekr** (Radiyallâhu Anh) tarafından bana verildiğini anladım.

Oradan ayrılırken çok güzel yeşil bir rengi olan kaftanla şerefledim. İşte o anda bunun **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) tarafından verildiği bana ilham olundu."

• "Benimle **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) arasında öyle mânevî muâmeleler meydana geldi ki onlardan bazılarında sadece îma edecek olsam bile elbette (insanların akılları bunu almayacağından 'Şeriat zâhire göre hükmeder' emrinde Hallâc gibi) şu boğazım kesilirdi."

• "Ne zaman ki Bakî' Kabristanı'nı ziyâret etmekle şerefyâb oldum. İşte o vakit âl-i beyten, ezvâc-ı tâhirâtan ve ashâb-ı kirâm(ın orada medfun bulunanların)dan çok özel yardımlar ve (onlardan bana ihdâ edilen çok güzel mânevî) kaftanlar alım. Orada mânevî nisbetim (mânevî hallerim) son derece zuhûr etti ve gökten yere kadar her yerin benim nûrumla dolduğunu gördüm."

- Başlıca Halîfeleri -

Başta kendi altı oğlu olmak üzere, yetiştirdiği büyük âlim ve velîlerden bir kısmı şunlardır: **Muhammed Sıbğatullâh**, (Hazreti Huccetullâh ismi ile meşhur olan) **Muhammed Nakşibend**, (İslâmiyet'i kuvvetlendiren mânâsında "Mürevvicü's-şerî'a" lakabı ile meşhur olan) **Muhammed Ubeydullâh**, **Muhammed Eşref**, **Muhammed Seyfüddîn** ve **Muhammed Sıddîk**.

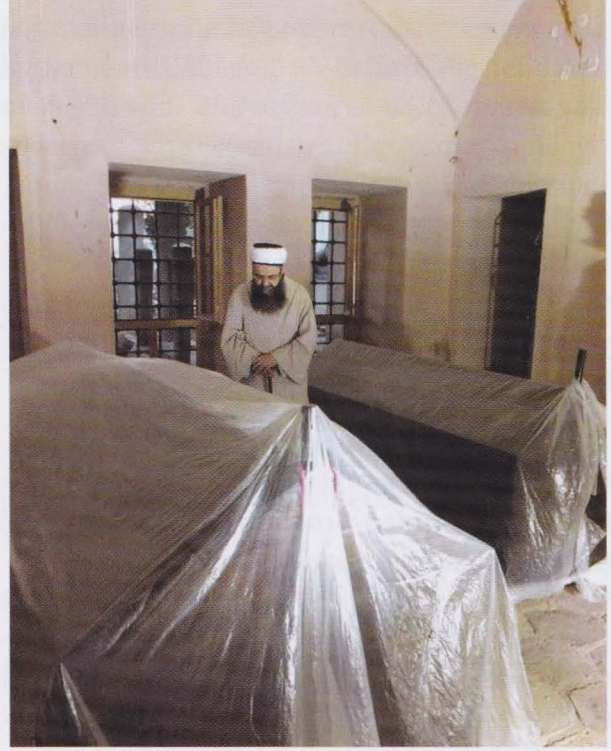
Altı oğlu, kemâl mertebelerinin en yüksek derecelerine çıkmışlardır ve yüce babalarına mahsus nisbetten büyük pay almışlardır. Altısı da kutbu'z-zaman idiler. Oğulları kendisinin en yüksek halîfelerinden ve sır mahremlerinden idiler. Zaten **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri**: “Senin çocukların benim gibi olacak” buyurmuştu.

En başta gelen talebelerinden biri de torunu **Şeyh Ebü'l-Kâsım** olup, bu zâtı oğullarından saymıştır. Kardeşi **Muhammed Sa'îd**'in oğlu **Hazreti Vahdet** ismiyle bilinen **Abdülehad** de meşhur talebelerinden olup birçok sırlara ve yüksek derecelere mazhar olmuştur. **Hâce Muhammed Hanîf Kâbilî** de, **Muhammed Ma'sûm Hazretleri**'nin oğullarından sonra gelen en meşhur talebelerinden olup, icâzet verilmiş olan halîfelerindendir. Bundan sonra **Hâce Muhammed Sıddîk Peşâverî** seçilmiş talebelerindendir. Onun da kerâmeti o mertebeye erişmiştir ki bir keresinde kuru bir ağaca teveccüh etmiş ve o ağaç hemen yeşerip meyve vermiştir. Onun da çok kıymetli halîfeleri vardır. İşte **Muhammed Ma'sûm Hazretleri**'nin oğulları dâhil bu on halîfesi, diğerleri arasında en seçkin olanlardandır.

Muhammed Ma'sûm Hazretleri'nin yetiştirdiği bu mürşid-i kâmillerden her biri bulunduğu yerlerde insanlara feyz vererek, onları irşâd ettiler, hak olan doğru yolu anlattılar. Böylece onun feyz ve mârifeti her tarafa yayıldı. Yapılan bu mükemmel hizmetler, îzah edilemeyecek kadar umûmîleşti ve asırlar sonrasına aksetti.

İmâm-ı Ma'sûm Hazretleri'nin talebesi Murâd el-Münzevî Hazretleri'nin Eyüp Nişanca'daki türbesi

İmâm-ı Ma'sûm Hazretleri'nin talebesi Murâd el-Münzevî Hazretleri'nin kabri-şerîfleri

Talebelerinin meşhurlarından olan **Murâd el-Münzevî el-Buhârî eş-Şâmî Hazretleri**'nin kabri Eyüp Nişanca'dadır. İstanbul'da medfun bulunan büyük velîlerdendir.

Kayyûm İmâm-ı Ma'sûm Hazretleri bir haftada onun terbiyesini bitirdi.

Böylece o kâmil ve mükemmil bir hâle geldi. Sonra onu Şam'a gönderdi.

Oradaki halk tarafından çok büyük bir kabul gördü. Sâyesinde çok fazla insan kemâle erdi.

Yine İstanbulumuz'un en büyük velîlerinden olan **Mehmed Emin Tokâdî Hazretleri** de **İmâm-ı Ma'sûm Hazretleri**'nin Mekke halîfesi **Yekdest Ahmed Efendi Hazretleri**'nin halîfesidir.

İmâm-ı Ma'sûm Hazretleri'nin Bazı Kerâmetleri

Kerâmetleri meşhurdur. Bazılarına şöyle misal verebiliriz:

- **Muhammed Ma'sûm Hazretleri**'nin, **Sûfî Pâyende Kerbâs** adında bir talebesi, huzurunda yetişip halîfelerinden oldu.

Yanından ayrılıp memleketine giderken ona biraz kumaş vermişti. Verirken de: “Bu kumaşa bereket vardır” buyurmuştu. **Sûfi Pâyende** uzun zaman o kumaştan bir parça keserek satıp ihtiyaçlarını temin etti. Kumaş hiç eksilmiyordu. Hayatının sonuna kadar böyle devam etti. Vefatından sonra da vasiyeti üzerine o kumaş kendisine kefen yapıldı. Bunun için kendisi “Kumaş yapan sofi” mânâsındaki “**Sûfi Payende Kerbâs**” ismi ile meşhur olmuştur.

- **Muhammed Ma’sûm Hazretleri**’nin talebelerinin meşhurlarından ve halîfelerinden olan **Hâce Muhammed Sıddîk**’a, Peşâver’de irşâd (talebe yetiştirme) vazifesi verilmişti. Bir talebesi şöyle anlatmıştır: “Hocam **Muhammed Ma’sûm Hazretleri**’ni çok özlemiştim. Mübârek yüzünü görüp, sohbetinde bulunmak için Peşâver’den, Serhend’e gitmek üzere yola çıktım. Bir katıra binip yola devam ediyordum.

Yolda katır birden bire ürküp kaçımaya başladı. Sonra da beni düşürdü. Ayağım üzengiye takıldı, bir türlü kurtaramadım. Katır beni sürüklemeye başladı. Yanımda ve çevremde beni bu halden kurtaracak hiçbir kimse de yoktu.

Tam bu çaresizlik içinde iken hocam **Muhammed Ma’sûm Hazretleri**’ni hatırladım. **Allâh-u Te’âlâ**’nın izni ile hocamın imdadına yetişmesini istedim.

Daha böyle düşünür düşünmez hocam âniden gözüküverdi, katırı tutup durdurdu. Ben ayağımı üzengiden kurtarıp, yerden kalkıncaya kadar bekledi. Ayağa kalkınca hocamın ayaklarına kapanıp, bu yardımından dolayı memnuniyetimi ve muhabbetimi arz etmek istedim. Fakat ben ayağa kalkar kalkmaz hocam gözden kayboldu, onu orada göremedim.”

- Halîfelerinden olan **Muhammed Sıddîk Hazretleri** bir keresinde denize düşmüştü ve yüzmeyi de bilmiyordu. Şeyhine nidâ ederek yardım isteyince **Muhammed Ma’sûm Hazretleri** o anda oraya gelip elinden tutarak onu kurtardı.

- Bir gün müridleriyle birlikte tekkesinde otururken birdenbire mübârek eli ve cübbesinin yeni omuzuna kadar ıslandı.

Bunu görenler şaşırıp ne olduğunu sordular. **Muhammed Ma’sûm Hazretleri**: “Gemiye binmiş olan tâcir müridlerimden birisi (denize düşünce) benden yardım istedi ki o anda az kal-sın boğulacaktı. Ben de onu boğulmaktan kurtardım. İşte bundan dolayı elim ve cübbemin yeni ıslandı” diye anlattı. Bir müddet sonra bu tâcir kişi derhgâha gelip başına gelenleri aynen bu şekilde anlattı.

- Kendi zamanında mecûsî bir sihirbaz ortaya çıkmıştı. Bir ateş yakıyor, kendisi ve ona uyanlar o ateşe girince ateş onları yakmıyordu. İnsanlar bundan dolayı büyük bir fitneye düşmüşlerdi. Bunun üzerine **Muhammed Ma’sûm Hazretleri** büyük bir ateş yakılmasını ve müridlerinden birine onun içine girip orada zikirle meşgul olmasını emir buyurdular. O mürid bunu yapınca ateşin ona karşı soğuk ve selâmet olarak hiçbir zarar vermediği görüldü ve böylece kâfirler şaşırıp kaldılar.

- Bir keresinde gözleri görmeyen birisi gelip **Muhammed Ma’sûm Hazretleri**’nden gözlerinin açılması için duâ isteyince mübârek tükürüğünden biraz alıp onun gözlerine sürek: “Şimdi evine git ve gözlerini aç” buyurdu. O kişi böylece yaptı ve eve gitiğinde **Allâh-u Te’âlâ**’nın izniyle gözleri açıldı.

- Yine bir keresinde **Muhammed Masum Hazretleri**’nin huzûrunda Râfîzî (Şî’î)lerden bir adamın **Hazreti Ebû Bekr ve Ömer** (*Radıyallâhu Anhümâ*)ya açıkça hakâret edip sövdüğü zikredilince mübârek çok fazla kızdılar. O sıra önünde bir karpuz bulunuyordu.

Eline bıçağı alıp: “Bu pisliği kesiyorum” dedi ve bıçakla karpuzu kesti. İşte o anda bahsedilen kişi öldü.

- **Muhammed Ma’sûm Hazretleri**’nin vefat ettiği sene, Şa’bân ayının on beşinci gecesi yani duâların kabul olduğu, ecellerin takdir edildiği Berâat Gecesi’nde, talebelerinden bazı hâdiseleri sorup cevap aldı. Sonra da: “Bir kutbun ismini bu gece yaşayanlar defterinden sildiler” buyurarak, vefat edeceğine işaret buyurdu.

- Yine vefâtına yakın bir zamanda bir yerde durup: “Pek yakında kemâl sâhiplerinden birinin mezarı burası olur” buyurdu.

Vefat edince kabrinin orası olduğunu görenler bu sözdeki işareti anladılar. Yine o günlerde babası **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri**'nin kabri ni ziyaret ettiği sırada ondan âhiretin hallerini sorduğunu ve babasının cevabında: "Burada her şey rahmet ile dir" buyurduğunu bildirdi ve ertesi gün vefat etti.

Vefatları 1079 (m. 1667) senesi Rabî'ulevvel ayının dokuzuncu günü öğle vakti idi. Namazını en küçük kardeşi **Şeyh Yahyâ** kıldırdı.

Bâbü sultanı ve talebesi olan **Evrenkzîb Alemgir**, kabri üzerine yüksek kubbeli bir türbe yaptırdı. Türbesi, babası **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri**'nin türbesinin birkaç yüz metre kuzeyindedir. **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri**'nin "**Mektûbât**"ında bu oğluna yazmış olduğu mektuplar vardır.

Muhammed Ma'sûm Hazretleri'nin üç ciltlik "**Mektûbât-ı Ma'sûmiyye**" adlı Farsça bir eseri vardır.

Bu üç cildde toplam altı yüz elli iki (652) mektup vardır. Son olarak 1396 (m. 1976) senesinde Pakistan'ın Karaçi şehrinde bastırılmıştır.

Eser h. 1277 yılında **Müstakîmzâde Süleymân Sa'düddîn Efendi** tarafından Osmanlıca'ya çevrilmiştir. (Müstakîmzâde Süleymân Sa'düddîn Efendi, Mehmed Emin Tokâdî Hazretleri'nin müridi ve hadisten ve tarîkattan icâzetli halîfesi olup kabri şeyhinin kabri-i şerîfinin yanındadır.)

Muhammed Ma'sûm Hazretleri'nin kıymetli neslinden pek çok evliyâ yetişmiş ve zamanlarının kutbu olmuşlardır. Bütün İslâm memleketlerine feyizleri yayılıp oraları nurlandırmıştır.

Hattâ İmâm-ı Rabbânî Hazretleri, oğlu Muhammed Ma'sûm Hazretleri'ne: "Senin çocukların (velâyette) benim gibi olacaklardır" diyerek onu müjdelemiştir. **Rabbim!** Şefâatlerine nâil eyleye. Âmîn!

(Muhammed Ma'sûm, *Mektûbât-ı Ma'sûmiyye*; Muhammed Hâşim el-Kişmî, *Zübdetü'l-makâmât*, sh:315; Bedrüddin es-Sirhindî, *Hazarâtü'l-kuds* (nşr. Mevlânâ Mahbûb-i İlâhî), sh:262; Abdülmecid el-Hânî, *el-Kevkebü'd-Dürriyye ale'l-Hadâiki'l-verdiyye fi ecillâi's-sâdâti'n-Nakşibendiyye*, sh:581-587; Mustafa Özşimşekler Hoca Efendi, *Altın Silsile*, sh:421-438)

Şimdi hepsi de babaları misâli velâyet ve nübüvvet kemâlâtından nasıpdâr olan, **Muhammed Ma'sûm Hazretleri**'nin 6 oğlundan bahsedelim:

1) MUHAMMED MA'SÛM HAZRETLERİ'NİN BİRİNCİ OĞLU MUHAMMED SIBĞATULLÂH HAZRETLERİ

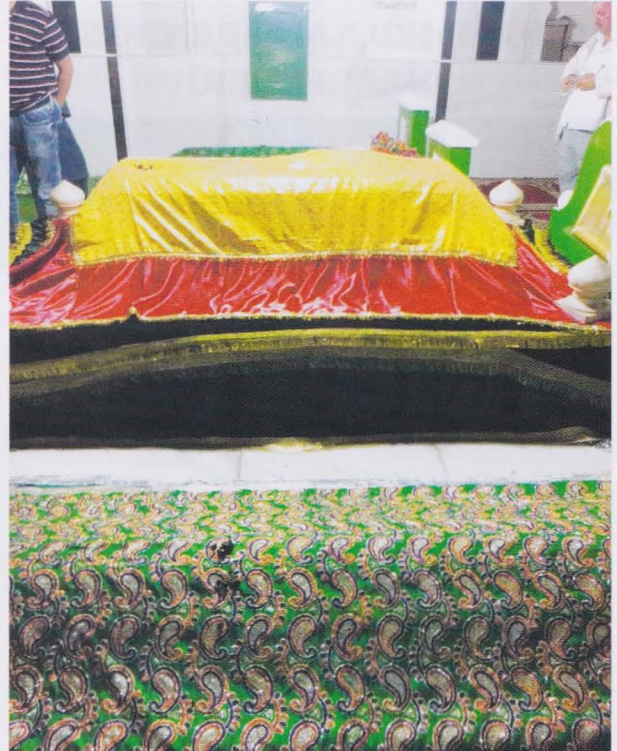
Kendisi âriflerin imamı ve yakîn ehlinin yöneldiği büyük bir zattı. H. 1032 yılında, kıymetli dedeleri **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri** hayattayken dünyâyâ gelmiştir.

İmâm-ı Rabbânî Hazretleri onun hakkında: "Bu çocuktan asâlet kokusu alıyorum" buyurdu. Bundan dolayı onu **Sıbğatullâh** diye isimlendirdiler.

Zâhirî ve bâtunî ilimleri babasından aldı. Hattâ o kadar ki bu iki ilimde son derece ilerledi ve İlâhî makamlarda nihâyî derecelere ulaştı.

Takvâ, vera', taat ve ibâdet husûsunda da babası gibi son derece istikamet sâhibi idi.

Henüz bebeklik çağındayken kendisinden ümit kesilecek derecede şiddetli bir hastalığa yakalanmıştı.

Muhammed Ma'sûm Hazretleri ve yanındaki üç oğlu Muhammed Sıbğatullâh, Muhammed Ubeydullâh ve Muhammed Eşref Hazretleri'nin kabri-i şerîfleri

Ama kıymetli dedeleri **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri** onun için: “O şimdi ölecek diye endişelenmeyin.

O, çok kimselerin irşâdına ve hidâyetine sebep olacak ve uzun ömür sâhibi olacak. Sanki onu elinde bastonu ve etrâfında binlerce talebesi varken görüyorum” buyurdu.

Dedesinin kerâmeti zâhir oldu ve **Muhammed Sıbğatullâh Hazretleri** doksan yaşından fazla yaşadı.

Babası ona hilâfet verip Kâbil’e göndermişti. Oraya gittiğinde o beldenin kutbu oldu ve herkes tarafından son derece hüsnü kabul gördü.

Birçok diyardan sâlikler kendisine gelerek feyizlerinden istifâde edip mânevî hallere vâsıl oldular.

H. 1122 de âhirete irtihâl ettiler. Kabr-i şerîfi babasının yanındadır. **Rabbim!** Şefâatlerine nâil eyleye. Âmîn! (*Abdülmecid el-Hânî, el-Kevkebü’-d-Dürriyye ale’l-Hadâiki’l-verdiyye fi ecillâi’s-sâdâti’n-Nakşibendiyye, sh:587-588*)

2) MUHAMMED MA’SÛM HAZRETLERİ’NİN İKİNCİ OĞLU EBU’L-KÂSİM HUCJETULLÂH MUHAMMED NAKŞİBEND-İ SÂNÎ HAZRETLERİ

Muhammed Ma'sûm Hazretleri'nin oğlu Hucjetullâh Muhammed Nakşibend-i Sâni Hazretleri'nin kabr-i şerîfleri

H. 1034 yılında dünyâya gelmiştir. Dedesi **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri** bu zat için oğlu **Muhammed Ma’sûm Hazretleri**’ne: “Bu çocuk **Allâh-u Te’âlâ**’ya kurbîyet (mânevî yakınlık) husûsunda benim benzerimdir” demiştir.

Amcası **Hâzinu’r-Rahme Muhammed Sa’îd Hazretleri** onu şöyle vafsetmiştir: “Hiç şüphesiz ki bu çocuk (mâneviyat husûsunda) babası ve dedesi gibi zâhirde ve bâtında kemâlât sâhibidir.”

Daha çocukken velâyet alâmetleri alnında zâhir oluyordu. Zâhirî ilimleri kıymetli babaları **Muhammed Ma’sûm Hazretleri**’nden tahsil etmişti ve henüz bülüğ çağına erişmeden de bu ilimlerde son derece mahâret sâhibi olmuştu. Ama bununla yetinmeyip tahsilini derinleştirdi, nihâyet ilimlerde derinleşmeye devam ederek fıkıh, hadis ve tefsir husûsunda ictihad mertebesine ulaşacak seviyeye gelmişti. Çoğu kere Kur’ân-ı Kerîm’in acâyip ve ğarip olan mânâlarından söz ederdi.

Mânevî seyr-i sülûk vazîfesini kıymetli babalarının elinde tamamlamıştı. Çok kısa zamanda en yüksek derecelere ulaşmıştı.

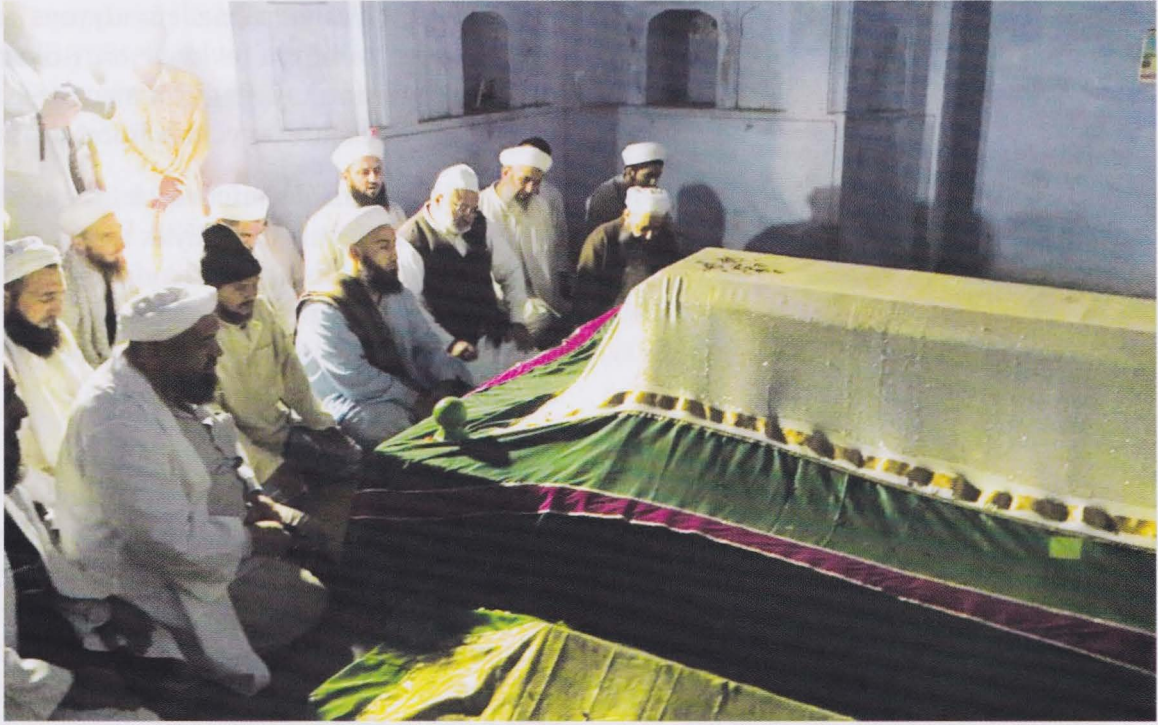
Böylece rişad vazîfesinde de son derece yüksek makamlara erişti.

Kıymetli babaları **Muhammed Ma’sûm Hazretleri** ona çok tâzim eder ve onu yakınında bulundururdu. Hattâ bir keresinde onun hakkında:

“Bu çocuğum ne zaman yanıma gelse, ona olan hürmetimden dolayı ayağa kalkmak istiyorum” buyurmuştu.

Kendisi bir keresinde babasına: “Ben bugünlerde çok garip ilhamlarla müşerref oldum ve acâyip kelâmlara muhâtap oldum.

Hattâ bana ‘Sen Benim dostlarımdansın, sâlih kullarımdansın ve sen kendileri üzerine hiç korku olmayan ve asla üzülmecek olan kullarımdansın’ denildi” buyurmuştu.

Muhammed Ma'sûm Hazretleri'nin oğlu Muhammed Nakşibend-i Sâni Hazretleri'nin kabri-şerîfini ziyaret

Yine bir keresinde babasına şöyle yazmışlar: “Bir gün **Allâh-u Te‘âlâ**’ya mânevî vusûlümün hiçbir vâsıtaya gerek olmaksızın meydana gelebileceğini gördüm.

O ara sizin mübârek sûretiniz zâhir oldu ve kendi nefsimin sizinle bir olduğunu gördüm.

İşte o sırada **Allâh-u Te‘âlâ**’nın hayır ve bereket tecellîlerinin zâhir olduğunu gördüm. Bu yazdıklarım husûsunda sizden de bir tasdik beklerim.”

Bunun üzerine kıymetli babaları **Muhammed Ma'sûm Hazretleri** kendisine şöyle cevap verdiler: “Mektubunuzla çok mutlu oldum ve bu mektuptan anladığım kadarıyla sizin terakkîleriniz, benim **Allâh-u Te‘âlâ** ile aramda olan muâmelemin mertebesine ulaşmıştır.

Dolayısıyla bu hususta bu herhangi bir tasdike gerek yoktur. Zaten tasdik isterseniz de bu tasdik sizin sözünüzün içerisinde vardır kıymetli oğlum” diye cevap vermişlerdir.

Yine babasına yazdıkları bir mektuplarında, kendisine ilham olunan İlâhî hakîkatlerden bahsetmişti. Bunun üzerine babası **Muhammed Ma'sûm Hazretleri** de ona söyle cevap vermişti:

“Bu sizden zâhir olan mârifetler, babam **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri**’ne has olan mârifetlerdir ki onlar da Kur‘ân-ı Kerîm‘deki hurûf-u mukatta‘a (kesik harfler) hakkındadır. **Allâh-u Te‘âlâ** size fazlu kereminden bunların mânâsı hakkında ifşâatta bulunmuştur.

Rasûlüllâh (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) beni Kutbiyyet ve Kayyûmiyyet makamları ile müjdelemiştir.

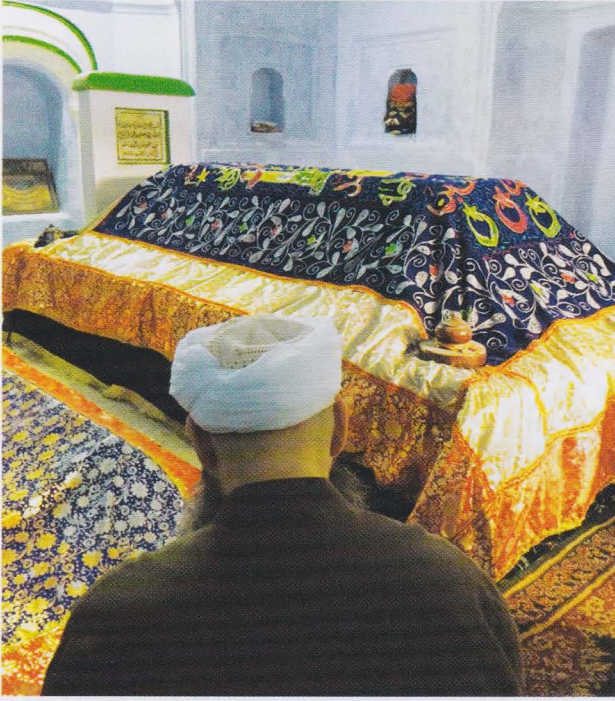
Allâh-u Te‘âlâ’ya hamdolsun, ben de size şunu müjdeliyorum ki siz de bu Kutbiyyet ve Kayyûmiyyet ile şereflendiniz.

Allâh-u Te‘âlâ size verdiği bu mârifeti hakkınızda mübârek kılsın.

Hâsıl-ı kelâm kayyûm-u sâlis olan **Muhammed Nakşibend-i Sâni Hazretleri Allâh-u Te‘âlâ**’nın yeryüzündeki apaçık âyetlerinden bir âyetti.

Kabri-şerîfi Serhend‘de babasının ve dedesinin civârındadır, müstakil bir türbede medfundur. **Rabbim!** Şefâatlerine nâil eyleye. Âmîn!

(*Abdülmecid el-Hânî, el-Kevkebü‘d-Dürriyye ale‘l-Hadâiki‘l-verdiyye fî ecillâi‘ş-sâdeti‘n-Nakşibendiyye, sh:588-589*)

Şeyh Muhammed Zübeyr Hazretleri'nin kabr-i şerifini ziyaret

EBU'L-KÂSİM ŞERFUDDÎN HAZRETLERİ'NİN EN MEŞHUR HALÎFESİ VE TORUNU MUHAMMED ZÜBEYR HAZRETLERİ

Ebu'l-Kâsım Şerefuddîn Nakşiben-i Sâni Hazretleri'nin en meşhur halîfelerinden olan bir torunu vardır ki o da oğlu **Ebu'l-Alâ Hazretleri**'nin mahdûmu **Şemsüddîn Ebu'l-Berekât Şeyh Muhammed Zübeyr Hazretleri**'dir.

Kendisi h. 1093 senesinde dünyâyâ gelmişti. Daha gençlik çağlarındayken çok kuvvetli istigârâk (mânevî geçginlik) hâline sahipti. Hattâ ilim tahsil ederken arasına bundan dolayı bayılırdı.

Genç yaşında Kur'ân-ı Kerîm'i hıfzetti (ezberledi) ve ilim tahsil etti. Kıymetli dedesi **Ebu'l-Kâsım Şerefuddîn Hazretleri**'nin elinde seyr-i sülûk etti ve çok kısa bir zamanda büyük velîlerden oldu.

Hattâ kendisi **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri**'nin çocuklarından ve torunlarından gelen büyük velîlerin sonuncusu kabul edilir. **Allâh-u Te'âlâ** onun eliyle bu tarîkat-ı aliyeyi kuvvetlendirmiştir.

Birçok **Hakk** yolcusu kemâlât ve kurbîyet makamlarında onun bereketiyle ilerlemişlerdir.

İbâdetlere riâyet ve sünnet-i seniyyeye ittibâ etmekte beşer tâkatinin fevkinde bir istikamete sahipti. Kendisine kayyûmiyyet mertebesi bahşedildiği için lakabı Kayyûm-u Râbi'dir.

Bir keresinde talebelerinden biri, kendisinde bulunan mânevî nisbetten büyük bir pay istedi. O da talebesine: "Evlâdım! Bu yük ağırdır, herkes bunu kaldıramaz" dedi. Ama talebe bu hususta ısrar edince o da kendisine mânen yönelip bütün nispetini ona aktardı.

O talebe bu nispet karşısında ezilip bunun ağırlığını taşıyamayacak bir hâle gelerek ölümden döndü. Daha sonra çok seneler yaşayıp şeyhi vefat ettiğinde o da aynı gün vefat etti ki vefat tarihi h. 1152 senesi idi. Kabr-i şerifi Serhend'de atalarının civârında müstakil bir türbededir. **Rabbim!** Şefâatlerine nâil eyleye. Âmîn! (*Abdül-mecid el-Hânî, el-Kevkebü'd-Dürriyye ale'l-Hadâiki'l-verdiyye fi ecillâi's-sâdâti'n-Nakşibendiyye, sh:589-590*)

3) MUHAMMED MA'SÛM HAZRETLERİ'NİN ÜÇÜNCÜ OĞLU ŞEYH MÜREVVİCU'Ş-ŞERÎ'A MUHAMMED UBEYDULLÂH HAZRETLERİ

Kendisi h. 1037 senesinde dünyâyâ geldi. Doğduğu zaman kıymetli babaları **Muhammed Ma'sûm Hazretleri**'ne:

﴿وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا﴾

"(Allâh-u Te'âlâ'dan) **selâm olsun ona. Doğduğu günde de, öleceği günde de, diri olarak (kabrinden) çıkarılacağı günde de**" (*Meryem Sûresi:15*) âyet-i kerîmesi ilhâm olundu.

Kendisi ilim, amel, takvâ ve vera' husûsunda benzersiz bir zattı. Kıymetli babasının bereketiyle İlâhî kurbîyet makamlarında son derece ilerledi ve hattâ zamanın kutbu oldu. Kendisinden birçok insan istifâde ettiler.

Muhterem babaları onu gerçekten çok seviyorlardı ve kendisine işâret ve orta parmağını göstererek: "Şüphesiz sen benimle beraber şu iki parmağım gibisin, seyrü sülûk yollarını kat etmekte benimle berâbersin" diyerek onun makamının yüceliğine işâret ettiler.

Devamında şöyle buyurdular: “Senin urûcun (mânevî yükselişin) ve nüzûlün (insanları irşad etmek için seyr-i fi’l-eşyâ makamına ilerleyişin) de benimle aynıdır.”

Muhammed Ma’sûm Hazretleri gibi zamânın en büyük velîsinin kıymetli cevher misâli olan bu oğlu, babasının teveccüh ve himmetleriyle çok güzel edeb ve terbiye ile yetişti. Aklı, zekâsı, edebi ve anlayışının fevkalâdeliği, asâlet ve yaratılışının yüksekliği sebebiyle kısa zamanda zâhirî ve bâtunî olarak yükseldi.

Güzel ahlâkı, kıymetli vasıfları ve üstünlüğünü vafsetmek için kelimeler kâfi değildir. Kendisi tevâzu ve vakarda nihâyet dereceye erişmişti. Kapısına gelen herkesi çok hoş karşıladı. Bir keresinde kendisine bir cüzamlı gelmiş ve ondan şifâsı için duâ istemişti.

O da abdest aldığı sudan ona serpiştirdi ve o kişi bir anda hastalığından kurtuldu.

Rivâyet edilir ki bir gün o zamânın âlimlerinden **Mevlânâ Abdülhakîm, Muhammed Ma’sûm Hazretleri**’nin huzûruna gelerek: “Efendim! Kalp bir parça ettir. Nasıl zikredebilir?” diye suâl etti. O sırada **Muhammed Ubeydullâh Hazretleri** de orada bulunuyordu ve o zamanlar daha yedi-sekiz yaşlarındaydı. Bu suâli işitince hiç düşünmeden: “Dil de bir parça ettir. **Allâh-u Te’âlâ**’nın kudreti ile nasıl da konuşup zikrediyor. Hal böyleyken kalp niçin zikretmesin?!” dedi.

Orada bulunanlar bu tatminkâr cevap karşısında bu çocuğun ilmine, idrâkinin kuvvetine hayret ettiler.

Ders yaptığı meclisler çok geniş olmasına rağmen, meclislerinde sabah ve akşam o kadar çok talebe toplanırdı ki mecliste bir kişilik dahî yer kalmazdı.

Muhammed Ubeydullâh Hazretleri’nin şaşılacak üstünlükleri daha çocukken görülmeye başlanmıştı. Kur’ân-ı Kerîm’i bir ay gibi kısa zamanda ezberledi. O ay ramazan ayı idi. Her gün bir cüz ezberler, akşam terâvihde onu okurdu. Hattâ bu hâdisenin hac yolunda gemide olduğu ve o ramazan ayının gemide geçtiği de bildirilmişti.

Muhterem babaları **Muhammed Ma’sûm Hazretleri**’nin “**Mektûbât**”ının birinci cildini bu oğlu topladı.

Yine babası **Muhammed Ma’sûm Hazretleri** Haremeyn-i Şerîfeyn’de nâil olduğu keşifleri “**Hasenâtü’l-Harameyn**” adıyla ona kaleme aldirtmiştir. Bu eser **Müstakîmzâde Süleymân Sa’düddîn Efendi** tarafından Osmanlıca’ya çevrilmiştir. (Bkz: *Süleymaniye Ktp., Pertev Paşa, no:234*)

Muhammed Ubeydullâh Hazretleri’nin büyük âbisi **Muhammed Sıbğatullâh Hazretleri** bu kardeşi hakkında: “Kardeşim hâfız, fâdıl, ârif, cömert, velî, müttakî, babamın makbûlü ve kıymetli dedem **İmâm-ı Rabbânî Hazretleri**’nin âşığıdır” buyurmuştur.

Muhammed Ubeydullâh Hazretleri bambaşka bir keşif sâhibi idi. Öyle ki dünyâda olmuş bütün işleri keşfederdi. Hattâ bu keşiflerinin çokluğundan sıkılmaya başlayıp, bunlardan kurtulması için kıymetli babasına yalvardı.

Onun bütün vücûdu göz hükmünde idi. Yani **Allâh-u Te’âlâ** ona bütün vücûdu ile görmek nîmeti ihsân etmişti. Hayâtının sonuna kadar böyle devam etti.

Muhammed Ubeydullâh Hazretleri vefatlarından az bir müddet evvel buldukları Serhend şehrinde Delhi’ye gitti. H. 1093 senesinde bir cuma günü Delhi’den dönüyorlardı. Öğleden sonra ikinci vaktiydi.

Bir ara “Namaz vakti oldu mu?” diye sordu. Yanında bulunan **Âhund Sücâdil** vaktin geldiğini arzetti. Tekbir için ellerini kaldırdı ve: “es-Selâmü aleyke yâ **Resûlellâh!**” dedi. Sonra niyet edip namaza başladı ve secdede iken mübârek rûhunu **Cenâb-ı Hakk**’a teslim eyledi. Kabr-i şerîfi Serhend’de babasının yanındadır.

Muhammed Hâdî, Muhammed Pârisâ ve Muhammed Sâlim isimlerinde üç oğlu vardır. **Muhammed Pârisâ** Serhend’de kendisine has bir türbede medfundur.

Muhammed Ubeydullâh Hazretleri’nin “**Mektûbât**”ı, “**Hazînetü’l-me’ârif**” ismiyle bilinmekte olup, içinde yüz elli altı mektup vardır.

Muhammed Ma'sûm Hazretleri'nin torunu Muhammed Pârisâ Hazretleri'nin kabri-i şerifini ziyaret

Mektuplar ekseriyetle Fârisî, çok az kısımları da Arabîdir. **“Hazînetü'l-me'ârif”** 1973 (H.1393) senesinde Pâkistan'da basılmıştır.

Rabbim! Şefâatlerine nâil eyleye. Âmîn!

(Abdülmecid el-Hânî, el-Kevkebü'd-Dürriyye ale'l-Hadâiki'l-verdiyye fî ecillâi's-sâdâti'n-Nakşibendiyye, sh:590-591; Muhammed Fazlullâh es-Serhendî, 'Umdetü'l-makâmât, sh:389)

4) MUHAMMED MA'SÛM HAZRETLERİ'NİN DÖRDÜNCÜ OĞLU ŞEYH MUHAMMED EŞREF HAZRETLERİ

H. 1048 senesinde dünyâya geldi. Aklî ve naklî birçok ilimde ilerledi. Zamanında bu ilimlerdeki en gözde kişi oldu. Birçok tanınmış kitaba da hâşiyeler yazdı ve faziletlerde çok üstün mertebelere ulaştı.

Bir keresinde kıymetli babaları **Muhammed Ma'sûm Hazretleri** kendisine: “Benim ömrümden iki sene kaldı, fırsat azdır, haydi gel sana teveccüh edeyim de mânevî hallerimden sana da aktarayım” dedi. Böylece **Allâh-u Te'âlâ**'nın yardımı ve babalarının da bereketiyle yıllar boyu çalışmakla kazanılacak mânevî makamları bir kerede elde etti ama kendisindeki mânevî hallerin sağlamlığından dolayı bu haller karşısında herhangi bir ağırlaşma durumu kendisinde görülmedi.

Babasının bu teveccühü de babasının makamının yüceliğini göstermektedir. O kadar ki tecelliyât-ı ef'âl, sıfat ve şu'ûnâtan birçok mânevî halleri kendisine aksettirdi. Hattâ tecell-i Zât'tan bile birçok haller kendisine aktarıldı. Bu hallerin ağırlığı yüce dağları bile çökertecek nispette iken, teveccüh sâhibinin bereketi ile kendisinde bir ağırlık meydana getirmedi.

Kendisi devamlı sâliklerin hidâyetiyle meşguldü. Takvâ ve verâ' üzere bu görevini devam ettirdi ve zamanındaki bütün talebelerini başvurduğu en büyük zat oldu.

Şiddetli hastalığa yakalanan birisi kendisinden duâ istediğinde ona duâ edip birkaç şey okuyunca o kişi sanki yeniden doğmuş gibi oldu.

H. 1117'de âhirete irtihâl etti ve son sözü:

«حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ.»

“**Allâh** bize yetendir. O ne güzel vekildir” oldu. Kabri-i şerfi babasının yanındadır.

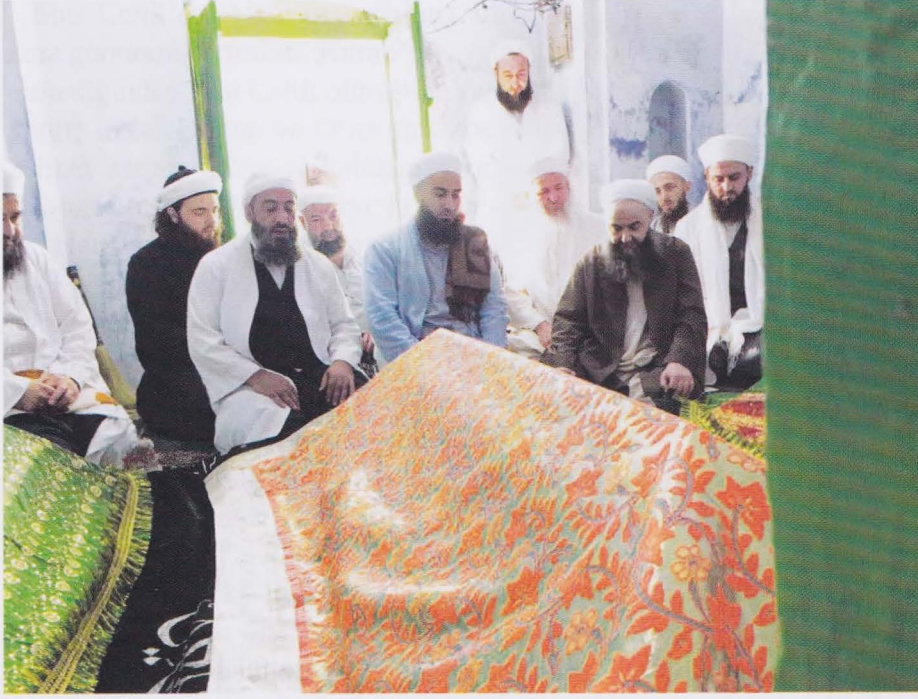
Rabbim! Şefâatlerine nâil eyleye. Âmîn!

(Abdülmecid el-Hânî, el-Kevkebü'd-Dürriyye ale'l-Hadâiki'l-verdiyye fî ecillâi's-sâdâti'n-Nakşibendiyye, sh:591)

5) MUHAMMED MA'SÛM HAZRETLERİ'NİN BEŞİNCİ OĞLU ŞEYH MUHAMMED SİDDİK HAZRETLERİ

H. 1057 yılında Serhend'de dünyâya geldi. Zâhir ve bâtın ilimlerini babasından tahsil etti. On sekiz yaşına geldiğinde büyük bir âlim olmuştu.

Bu arada babasının teveccühleri ile kalb ilimlerinde de en yüksek derecelere çıktı. **Allâh-u Te'âlâ** kendisine çok yüce makamlar ihşân etti.

Muhammed Ma'sûm Hazretleri'nin 5.oğlu Muhammed Sıddîk Hazretleri'nin kabri-i şerîfini ziyaret

Muhammed Sıddîk Hazretleri'nin mübârek yüzü, kaşları, gözleri ve burnu babasına çok benzerdi. Ömrünün çoğu hastalık ile geçti. Bir anda birkaç çeşit hastalık vücûdunda olduğu halde, o hiç şikâyet etmez, hâline sabrederdi. İbâdet edebilecek kadar yer, yiyeceklerin pekçoğundan perhiz ederdi. Buyururdu ki: "Hastalık sebebiyle yaptığım bu perhizler aynı zamanda kalbimi temizledi."

Beytullâh'a gidip hac vazîfesini îfâ etti. Oradaki halk tarafından çok kabul gördü. Bundan dolayı oraya halifeler bıraktı ki bunların en meşhur iki tanesi; **Seyyid Abdullâh Bâhüseyn el-Alevî** ve değerli meşhur mü-selselât sâhibi **Muhammed ibni Akîle**'dir.

Sonra yeniden Hindistan'a döndü ve Delhi şehrinde kendine bir tekke inşâ etti. Burada birçok insanın hidâyetine vesîle oldu. Birçok emirler kendisini ziyâret etmiş ve âlimler kapısında izdiham oluşturmuşlardır. Hattâ zamanın Hint sultânı **Muhammed Ferruh** dahî kendisinden tarîkat dersi almıştır.

Kendisi çok yumuşak huylu, büyük bir tevâzu sâhibi ve ahlâk-ı hamîde ile müzeyyen olmuş bir zattı. Birçok kerâmeti menkuldür.

H. 1300 senesinde Delhi şehrinde âhirete irtihal etti ve naaşı Serhend'e taşındı. Yolda ezan okunduğu vakitlerde mübârek bedeninden müezzinin okuduğu ezana icâbet edip ezan lafızlarını tekrarladığı duyulmuştur. Kabri şerîfi Serhend'de babasının yanındadır.

Rabbim! Şefâatlerine nâil eyleye. Âmîn!

(Abdülmecid el-Hânî, el-Kevkebü'd-Dürriyye ale'l-Hadâiki'l-verdiyye fi ecillâi's-sâdâti'n-Nakşibendiyye, sh:591-592; Muhammed Fazlullâh es-Serhendî, 'Umde-tü'l-makâmât, sh:394)

Muhammed Ma'sûm Hazretleri'nin 5.oğlu Muhammed Sıddîk Hazretleri'nin merkad-i mübârekleri

RESUL BÖLÜKBAŞ

İBADET ETTİKLERİ HALDE UBUDİYETTEN MAHRUM OLANLAR

Uzun zamandan beri hep düşünüp durdum. İbadeti olduğu halde gerçek manada Cenabı Hakk'ın kabul edeceği bir imana sahip olmayanlara hem acıyor hem de bunlara kâfi derecede tebliğ vazifemi yapmadığım için üzüntü duyuyorum. Cenabı Hakk (*Celle Celâlühü*) Kuranı Kerim'de namazı farz kıldığı için namazını hem de 5 vakit hiç eksik etmeden kılanlar yine Cenabı Hakk'ın farz kılmış olduğu orucu her sene Ramazan ayında bu vazifeyi ifâ edenler keza zekâtını verenler, farz olan Hacca gidip bu Hac farizesini de ifâ edenler. Tabî ki bunlar ibadet ediyorlar. Fakat bunun yanında Kuranı Kerim'de var olan ve muhkem olan ayetlerle yasaklanan veya emredilen ahkâmı kabul etmeyip bunlar tarihseldir demek suretiyle devreden çıkarmaya gayret edenler ibadetleri olduğu halde ubudiyetten mahrum olan insanlardır.

Okurlarımıza bu iki kavramın yani ibadet ve ubudiyetin arasındaki farkı beyan edelim.

İbadet; Mutlak manada Allah'ı (*Celle Celâlühü*) tanıyanların ve Allah'ı (*Celle Celâlühü*) tanıdıkları halde O'na şirk koşanların da yapabilecekleri husustur.

Ubudiyet ise Allah'a (*Celle Celâlühü*) O'na şirk koşmadan O'nun ahkâmını ve gönderdiği Peygamberin talimatını olduğu gibi kabul ederek asla hiçbir hükmüne itiraz etmemesidir. Kişi ibadet etmemekle imandan çıkmaz ama ubudiyetini yani Allah'a olan kulluğunu kaybedip unutursa imandan sıyrılır.

Bundan dolayıdır ki dünyada müminler ibadet ederler. Müminlerin ibadeti son nefeslerini vermeleriyle biter. Ahirette ise ibadet yoktur. Ubudiyete gelince bu hem dünyada hem de ahirette devam eden vaz geçilmeyen bir husustur. Kişi hem dünyada hem de ahirette Allah'ın kuldur ki bu mefhumu ubudiyet denir.

İbadet ise, dünya hayatı ile kaimdir. Ubudiyetle kaim olanlar ahirete imanla geçerler. Ama ibadetleri olduğu halde Kuran'ın ahkâmının bir kısmını reddedenler veya buna tarihsel diyenler bunu itikatlarında değiştirenler ve Kuran'dan ve beyanından başka bir takım beşeri sistem ve nizamları Allah'ın ahkâmının üstünde görerek ilahi nizamı reddedenleri ibadetlerinin hiç ama hiç faydası olmayacağı âşikardır. Bunca ibadeti yaptığı halde bu ibadetinin karşılığını bulamayıp cehennemde yanan insanları acımamak mümkün müdür. Öyle ise sadece ibadeti değil ubudiyetimizi de ayakta tutalım bu da Kuran nizamını ve Rasûlüllah'ın (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*) sünnetini kabul etmekle ancak mümkün olur. Bu hususta şunu açıkça söyleyebiliriz ki Allah'a inandığı halde ahkâmını reddedenler ubudiyetten sıyrıldıkları gibi ibadetleri de heba olur. Bunları inkâr etmenin Cenabı Hakk'ı inkâr etmek veya O'nu techil (cehaletle nispet etmek) ve Allah'ın (*Celle Celâlühü*) ilim ve hikmetini inkâr edip kabul etmemektir.

Söyler misiniz böyle itikat taşıyan bir insanın ibadetinin bir faidesi olur mu? Allah'ı (*Celle Celâlühü*) yanlış tanıyanın ibadetinin Ebu Cehil'in ibadetinden ne farkı olur?

Ebu Cehil'de Allah'ın varlığına inanıyordu ama gönderdiği risaleti, Kuran'ı ve vahyi kabul etmediğinden Ebu Cehil olmuştur. Yani Allah'a yanlış inandığından ve O'na şirk koştuğundan zaman zaman O'na el kaldırıp yapmış olduğu dua ve ibadetlerin hiçbir faydası olmamıştır. Hatta Hazreti Muhammed (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*) Efendimizi risaletten mücerred olarak kabul ediyorlardı. İnkâr ettikleri şey ise O'na gelen risaletti yani Kuran-ı Azimüşşandı. Şimdi sen Kuran-ı Kerim'de var olan muamelata dair ayetleri ve bu ayetlerin hükümlerini inkâr edeceksin bunlar ayettir, Allah kelimidir, bunu kabul ediyorum ancak bu Allah'ın gönderdiği muamelatla ilgili ahkâmı uygun değildir diyenlerin Cenabı Hakk'ın (*Celle Celâlühü*) noksanlıklardan münezzehe olan ve kemâlat ile muttasıf olan ilim sıfatını inkâr etmiş olmuyorlar mı?

Evet Kuran-ı Kerim'de miras hukuku var ama bu asırda ben bunu kabul etmiyorum. Evet Kuranı kerimde Cenabı Hakk kısası farz kılıyor ama ben 21. Asırda bunu da ilkel buluyorum. Keza Kuran-ı Kerim'de sütkardeş, sütanne, süt hala, süt teyze mahremden sayılıyor yani bunlarla evlilik asla caiz değildir.

Bu hususla ilgili ayeti kerime;

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأَخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّيِّ أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُم مِّنَ الرَّضَاعَةِ

Size şunlarla evlenmek haram kılındı: Analarınız, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, erkek kardeş kızları, kız kardeş kızları, sizi emziren sütanneleriniz, süt kız kardeşleriniz, karılarınızın anneleri, kendileriyle zifafa girdiğiniz karılarınızdan olup evlerinizde bulunan üvey kızlarınız.

(Nisa Suresi:23)

Şu ayeti celileyeye dikkat edelim. Öz anne öz kardeş veya sütanne, sütkardeş arasında hiçbir fark ve kayıt bulunuyor mu? Öz kardeşle evlenmek haram olduğu gibi sütkardeşiyle de evlenmek haramdır. Bu hükmü bize beyan eden ilim sıfatında kelim sıfatında noksanlıklardan münezzehe ve kemâlat ile muttasıf olan Allah-u Azimüşşandır. Sen bunu öz anne ve öz kardeşi mahrem kabul edip sütanne ve sütkardeşi mahrem kabul etmemekle ubudiyetten (Allah'a kul olmaktan) çıkmış oluyorsun. Velew ki ibadetin olsa bile.

Fatih camiinde bir cenazede rastladığım bir anayasa Profesörüne sordum “Siz neden sütanne, sütkardeş, süt hala, süt teyzeyi mahremiyet çerçevesi içerisine almıyorsunuz. Kuranı Kerim'de görüldüğü gibi bu husus dinimizin kat'ı emri olduğu gibi aynı zamanda örf ve âdetimize girmiş bir husustur. Geçmişte böyle kabul edildi diye Müslüman olan bunu Allah'ın kelamına ters düştüğü halde nasıl kabul edebilir.” Profesör hiçbir cevap vermedi. Ancak ilk defa duymuş gibi yüzünde bir şaşkınlık hissettim.

Ey bazı İlahiyatçılar! Yoksa siz bu ayetlere de tarihsel demek suretiyle çağ dışımı kabul ediyorsunuz. Cenabı Hakk'ın (*Celle Celâlühü*) beyanları onun ilim ve hikmet sıfatlarına dayanmaktadır. Allah'ın (*Celle Celâlühü*) ilminde ve hikmetinde hata veya cehil olabileceğini düşünenlerin ubudiyetlerinin yok olacağını kabul etmiyor musunuz? Yoksa birileri gibi Kuran'ı çağa uydurup asrın Kuran'ı olarak ihdas etmek isteyenleri tenkit ederken sizde aynı isteklerde mi bulunuyorsunuz? Bu halinizle Cübbeli Hoca'nın ifrat ettiğini söylüyorsunuz. Peki siz böyle inanmakla tefrit etmiyor musunuz? Öyle ya tefrit edene göre normal olan şeyde ifrat olur. Kuran-ı kerim mushafı şerife dokunmakla beraber onun ahkâmını devreden, yürürlükten çıkarmak bunu caiz görmek, mushafı şerifi tahrif etmekten ne fark vardır. Yani demek istiyorsunuz ki Fatiha'dan Nas Suresine kadar hepsi Allah'ın ayetleridir. Bunda asla şek ve şüphemiz yoktur ve aynı zamanda bu ayetlerin hepsinin kutsiyeti vardır. Ancak Kuranı Kerim'in bir çok ahkâmının tatbiki uygun olmaz demek suretiyle Allah'ın ilim ve hikmetini tenkis etmiyor musunuz. Kuranı Azimüşşan'ın bazı ayetlerinde ve bu ayetlerle sabit olan ahkâmın çağ dışı olduğunu ve bunların uygulanmasından ise beşeri kuralların uygulanması daha uygun olur ilkesini kabul etmek ile kişi ubudiyetten sıyrılmış olmaz mı?. Böyle bir temenni de bulunmakla Mekke müşriklerinin Peygamberimizden (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*) talep ettikleri husus arasında fark var mı?.

Şöyle ki; Yunus Suresi 15, 16 ve 17. Ayetlerini okuyalım.

وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا آتِ بِقُرْآنٍ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدِّلْهُ قُلْ مَا يَكُونُ

لِي أَنْ أَبَدَلَهُ مِنْ تَلْقَائِي نَفْسِي إِنْ أَتَّبَعُ إِلَّا مَا يُوحَى
 إِلَىٰ إِيَّائِي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابٌ يَوْمَ عَظِيمٍ
 15 قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرِيكُمْ بِهِ
 فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِنْ قَبْلِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ 16
 فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
 بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ 17

Âyetlerimiz kendilerine apaçık birer delil olarak okunduğunda, (öldükten sonra) bize kavuşmayı ummayanlar, "Ya (bize) bundan başka bir Kur'an getir veya onu değiştir" dediler. De ki: "Onu kendiliğimden değiştirmem benim için olacak şey değildir. Ben ancak bana vahyolunana uyarım. Eğer Rab-bime isyan edecek olursam, elbette büyük bir günün azabından korkarım." (15) De ki: "Eğer Allah dileseydi, ben size onu okumazdım, Allah da size onu bildirmezdi. Ben sizin aranızda bundan (Kur'an'ın inişinden) önce (kırk yıllık) bir ömür yaşadım. Hiç düşünmüyor musunuz?" (16) Artık, Allah'a karşı yalan uydurandan veya O'nun âyetlerini yalanlayanlardan daha zâlim kimdir? Şüphe yok ki (böyle) suçlular asla kurtuluşa ermezler. (17)

Yüce Peygamberimizin değiştirmekte kendisinde böyle bir yetki olmadığı ve olamayacağını bu ancak Cenabı Mevlâ tarafından murad ederse değiştirebileceği husus olduğunu beyan ederken asrımızın bazı hocaları nasıl oluyor da Kuran-ı Kerim'in bir çok ayet ve bu ayetlerle sabit olan bir çok ahkâmı çağ dışı görebiliyorlar. Hangisi çağ dışı? Cenabı Hakk'ın beyan ettiği miras hukukumu yoksa insanların arasında bir sömürü aracı olan faizi yasaklaması mı, yoksa hakkı olmadığı halde birini öldürenin kısasen öldürülmesinin hayat olduğunu beyan eden ayetlerimi. Eğer kısas olsaydı öldüren öldürüleceğine inansaydı, Türkiyemiz'de muhtelif vilayetlerde meydana gelen terör hadiseleri bu ölçülere varırmıydı? Bir kişinin 39 kişiyi öldürmesi ilkel olmuyor da bu 39 kişiyi öldürenin kısas edilmesi mi ilkel oluyor.

Son olarak diyorum ki yanlışa ihtimali olmayan yüzde yüz isabetli olan kendinde asla tereddüt edilmeyen yüce kitabımız Kuran'a dönelim. Aksi takdirde şu ayeti celilenin muhatabı oluruz.

وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا
 عَنْ كَثِيرٍ 30 وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا
 لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ 31

Başınıza her ne musibet gelirse kendi yaptıklarınız yüzündendir. O, yine de çoğunu affeder. (30) Yeryüzünde O'nu âciz bırakamazsınız. Sizin için Allah'tan başka hiçbir dost ve yardımcı yoktur. (31)

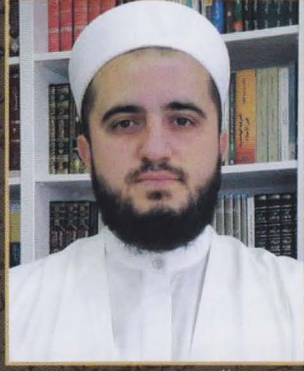
Bu ayetten anlaşıldığı gibi yaşadığımız bu bela ve musibetler kendi hatalarımızdan ubudiyeti kaybettiğimizden meydana gelmektedir. Bir başka ayeti Celilelerde Cenabı Hakk şöyle buyuruyor;

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي
 النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ
 41 قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
 الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ 42 فَاقْمِ
 وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ
 لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يُصَدِّعُونَ 43 مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ
 وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نَفْسِهِمْ يَمْهَدُونَ 44

İnsanların kendi işledikleri (kötülükler) sebebiyle karada ve denizde bozulma ortaya çıkmıştır. Dönmeleri için Allah, yaptıklarının bazı (kötü) sonuçlarını (dünyada) onlara tattıracaktır. (41) De ki: "Yeryüzünde dolaşın da önceki milletlerin sonlarının nasıl olduğuna bakın." Onların çoğu Allah'a ortak koşan kimselerdi. (42) Allah tarafından, geri çevrilmesi olmayan bir gün gelmeden önce yüzünü dosdoğru dine çevir. O gün insanlar bölük bölük ayrılacaklardır. (43) Kim inkâr ederse, inkârı kendi aleyhinedir. Kimler de salih amel işlerse, ancak kendileri için (cennette yer) hazırlarlar. (44)

Bu ayetlerin tefsir edilmesine gerek duyulmayacak kadar apaçıktır. Herkes anlayabilir. Cenabı Hakk akıbetimizi hayretsin. Yeniden Kuran'a, Kuranının sergilediği itikada ve Hazreti Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) sünnetine dönelim. Bizi bizim olmayan ilkelere alıştırdıkları için kendi ilkelerimizi adeta unutmış olduk. Cenabı Hakk unutulmuş olanı hatırlatanlardan razı olsun.

Selam ve Dua ile.

HASAN KUDUOĞLU

İSTANBUL'U FETHEDEREK TÂRİHİN AKIŞINI DEĞİŞTİREN VE RASÛLÜLLÂH (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)İN BEŞÂRETİNE NÂİL OLAN FÂTİH SULTAN MEHMED HÂN'IN YETİŞMESİNDE BÜYÜK TESİRİ OLAN HOCASI, DEVLET-İ ALİYYE'NİN BEŞİNCİ ŞEYHÜLİSLÂMI

MOLLA GÛRÂNÎ HAZRETLERİ -1-

(Bkz: Resim-1)

- Tarihçe-i Hayâtı -

Vilâdet tarihi: h.813 / m.1410.

Vefat tarihi: h.893 / m.1488.

Şeyhülislâmlık târihi: h.885-893 / m.1480-1488

Meşîhatı dönemindeki pâdişâh-ı âlem: Sultan 2. Mehmed (Sultan Fâtih) ve 2. Bâyezid (Bâyezid-i Velî)

Şeyhülislâmlar arasındaki sırası: 5. Şeyhülislâm

Meşîhat makamındaki sırası: 5

A sil adı Şemsüddin Ahmed ibni İsmâ'îl ibni Osmân'dır. Bazı kaynaklarda ismi verilirken Şemsüddin yerine Şerefüddin veya Şehâbüddin ünvânı da kullanılır. Onun önce Şerefüddin, daha sonra Şehâbüddin diye anıldığını belirten hocası Makrîzî 13 Rebî'ülevvel 809 (28 Ağustos 1406) tarihinde Şehrîzor'da (bugünkü ismiyle Kerkük'de) dünyâya geldiğini belirtir.

Sehâvî bu bilgiyi nakletmekle beraber 813 (1410) yılında Gûrân'da (Kûrân) doğduğunu da söyler.

Hayatı hakkında bilgi veren kaynaklarda Gûrân'ın nerede bulunduğu konusunda farklı bilgiler vardır.

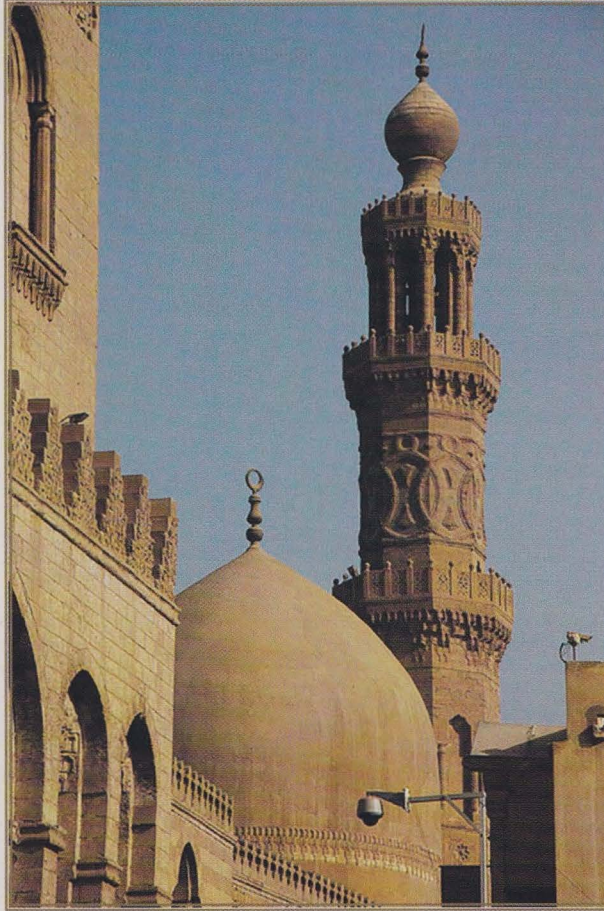
Resim-1: Molla Gûrânî'nin Taşköprülüzâde'nin Şakâyk'ında mevcut minyatürü (oturan)

Bazıları burasının İran'ın Horosan bölgesindeki İsfereyîn şehrinin bir köyü olduğunu kaydederken bir kısmı da Irak'ın kuzeyinde bulunan Şehrezûr'a (Şehrizer / Kerkük) bağlı bulunduğunu belirtmektedir. Bazılarına göre ise Güran; Diyarbakır'ın Ergani kazâsına bağlı bir köydür.

- İlmî Hayâtı -

Molla Gürânî (*Rahimehullâh*) daha küçük yaşta iken kendi memleketinde Kur'ân-ı Kerîm'i ezberledi. İlk tahsilini yine memleketinde tamamladıktan sonra gittiği Bağdat'ta **Zeynüddin Abdurrahmân ibni Ömer el-Kazvîni**'den kırâat-i seb'a, kelâm, tefsir, nahiv ve fıkıh, Hasankeyf'te **Celâlüddin el-Hulvânî**'den Arap dili ve edebiyatı tahsil etti.

Tahminen 830 (1426-27) yılında Şam'a geçti ve aralarında **Alâüddin Muhammed ibni Muhammed el-Buhârî**'nin de bulunduğu âlimlerden ders aldı. Tahsil hayâtı fakru zarûret içinde geçiyordu.

Resim-2: Molla Gürânî'nin, medresesinde müderrislik yaptığı Kahire'deki Berkuk Câmii'nin kubbesi ve minâresi

Âilesi ve yakın çevresinden en küçük bir malî destek görmedi. Fakat her türlü geçim sıkıntısına rağmen okuyup öğrenme yolunda azim, cesâret ve iştiyak sâhibiydi.

Ardından Kudüs üzerinden 835 (1431-32) yılında Kâhire'ye gitti. Orada nâmı yayıldı. Kâhire'de bulunduğu yıllarda **Şemsüddin Şirvânî** ile çok görüşmeleri vâki oldu. Burada **İbni Hacer el-Askalânî**'nin talebesi oldu ve kendisinden icâzet aldı. Hocası **İbni Hacer el-Askalânî** ona icâzet verdikten sonra "**Sahîh-i Buhârî**"yi gâyet güzel bir mehâretle okuttuğunu bizzat görüp şâhid oldu.

Ayrıca **Zeynüddin Abdurrahmân ibni Muhammed ez-Zerkeşî**, **Ahmed ibni Ali el-Makrizî**, **Kemâlüddin ibnü'l-Bârizî** ve **Ali ibni Ahmed el-Kalkaşendî** gibi âlimlerden hadis, kırâat, tefsir ve fıkıh tahsili gördü. Mantık gibi aklî ilimlerin yanısıra, nahiv, me'ânî ve beyanda da mahâret kazandı. Fıkıhta ise fevkalâde ilerledi.

Bu ilimlerde temâyüz etmiş bir âlim olarak Memlûk Sultânı **el-Melikü'z-Zâhir Çakmak**'ın (1438-1453) yakın çevresi içinde yer aldı ve sultânın huzûrunda yapılan ilim meclislerine ve "**Buhârî**" kırâatlerine katıldı.

Molla Gürânî (*Rahimehullâh*)'ın hocası olan **Makrizî** "**Dürrü'l-'uküdi'l-ferîde fî terâcîmi'l-a'yânî'l-müfîde**" isimli eserinde **Molla Gürânî** (*Rahimehullâh*) hakkında şöyle demiştir: "Kendisine '**Sahîh-i Müslim**'i ve '**Şâtibiyye**'yi okuttum ve onun fıkıh, Arapça, kırâat gibi birçok ilimde çok üstün meziyetlere sahip olduğunu gördüm."

Kâhire'deki Berkûkıyye Medresesi'nde fıkıh müderrisi olarak görevlendirildi. Bu görevi devam ederken 844 (1440) yılında, **Ebû Hanîfe** (*Rahimehullâh*)'ın soyundan geldiği ifade edilen Şam Hanefî kadısı **Hamîdüddin Muhammed ibni Ahmed en-Nu'mânî el-Fergânî** ile aralarında çıkan tartışma neticesinde bu kişinin atalarına hakâret ettiğinin sultâna bildirilmesi üzerine hapsedildi ve yapılan mahkeme neticesinde seksen değnekle cezalandırıldı. Ayrıca müderrislik görevinden uzaklaştırılıp Şam'a sürgün edildi. Ama bu vâkıânın kendisini çekeyenler tarafından uydurulduğunu söyleyenler de vardır.

Resim-3: Molla Gürânî'nin müderrislik yaptığı Yıldırım Bâyezid Medresesi (Bursa-Yıldırım)

- İstanbul'a Gelişi -

Bu arada **2.Murad Hân** dönemi âlimlerinden **Molla Yegân** (Rahimehullâh) ile tanıştı ve onunla Anadolu'ya gitti. Osmanlı kaynaklarında **Molla Gürânî** (Rahimehullâh)ın hacdan dönen **Molla Yegân** (Rahimehullâh) ile Kâhire'de karşılaşır birlikte Anadolu'ya geldikleri kaydedilmekle beraber bazı muâsır araştırmacılar Halep'te görüşmüş olmalarının daha kuvvetli bir ihtimal olduğu kanâatindedir. (Sâkıp Yıldız, Fâtih'in Hocası Molla Gürânî ve Tefsiri, sh:48)

Sultan Fâtih'in babası **Sultan 2.Murad** Bağdat, Şam ve bilhassa Kâhire'de toplanan İslâmî ilim merkezlerini Osmanlılar'a kaydırarak, başlattığı ilmî siyâsetin temellerini sağlamlaştırmak, gelişen siyâsî hâkimiyetin yanısıra ilmî hâkimiyeti de pekiştirmek istiyordu.

İlim adamlarının tesbiti ve Osmanlı'ya kazandırılması için âlimlerinden **Molla Yegân** (Rahimehullâh)ı görevlendirdi. **Molla Yegân** (Rahimehullâh) hac farîzası için çıktığı yolculukta **Molla Gürânî** (Rahimehullâh)a rastladı ve kendisini ikna ederek pâdişâhının isteğini gerçekleştirdi. Bu siyâsete oğlu **Sultan Fâtih** de devam etmiştir.

Molla Gürânî (Rahimehullâh) ilk olarak **Molla Yegân** (Rahimehullâh)ın tedris yeri olan Bursa'ya geldi, **Sultan 2.Murad Hân**'dan cevap gelinceye kadar orada bekledi.

Hattâ bu konuda Topkapı Sarayı Arşivi'nde **Molla Yegân** (Rahimehullâh)ın hattıyla **2.Sultan Murad**'a yazılmış bir vesikada şu cümleler bulunmaktadır: "Benüm Sultânım! Selâm ve duâ idüp iki şah gözden öperim. Kabul kılasın, işte **Molla Gürânî** geldi. Ne buyurursuz? Anda gönderelim mi, yoksa sizden haber gelinceye (dek) burda bir iki gün eyleyelim (mi)?"

Sonra sultânın cevâbına binâen **Molla Yegân** (Rahimehullâh) ile birlikte Edirne'ye giderek **2.Murad Hân**'la görüştü.

Farklı bir kayda göre de **Molla Yegân** (Rahimehullâh) hacdan dönüp İstanbul'a gelince, **Sultan İkinci Murad Hân**'ın otağına gidip bir sohbet yaptı. Sohbet sırasında pâdişâh: "Gezip gördüğün yerlerden bize armağan olarak ne hediye getirdin?" diye sordu.

Bunun üzerine **Molla Yegân** (Rahimehullâh): "Tefsir, hadis ve fıkıh ilminde iyi yetişmiş bir âlim getirdim" dedi. "Şimdi nerededir?" deyince "Bâbü's-se'âde'de beklemektedir" dedi. Bunun üzerine pâdişâh onu içeri getirmelerini söyledi.

Molla Gürânî (Rahimehullâh) içeri girip selâm verdi. Sohbet sırasında **Molla Gürânî** (Rahimehullâh)ın konuşması ve hâli, pâdişâhın hoşuna gitti. Onu hemen dedesi **Murad-ı Hüdâvendigâr**'ın eski kaplıcadaki medresesine müderris olarak tâyin etti. Daha sonra da Yıldırım Medresesi'ne müderris tâyin edildi. Böylece bir müddet bu vazifeye devam etti. (Bkz: Resim-3 ve 4)

Şehâvî, onun Anadolu'ya gittikten sonra Şâfi'î mezhebinden Hanefî mezhebine geçtiğini kaydeder.

- Sultan Fâtih'e Hoca Olması -

Molla Gürânî (Rahimehullâh) 847'de (1443) Manisa'da bulunan **Şehzâde Mehmed**'in (Sultân Fâtih'in) hocalığına getirildi. Muhtemelen **2.Mehmed Hân**'ın ilk saltanatı ve daha sonra tekrar Manisa'ya yollanması sırasında onun yanında bulundu.

Şehzâde Mehmed bu sırada Manisa'da emîr idi. Babası **2.Murad Hân**, oğlunun (Fâtih'in) yetişmesi ve eğitilmesi için pek çok âlimi ona hoca olarak göndermişti.

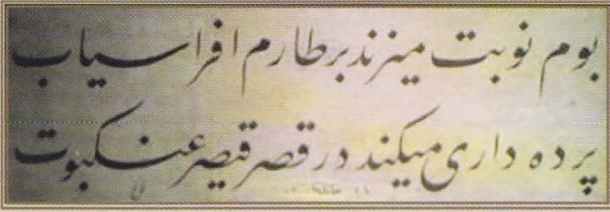

Resim-4: Molla Gürânî'nin medresesinde müderrislik yaptığı Yıldırım Bâyezid'in külliyesi (Bursa-Yıldırım)

Fakat **Şehzâde Mehmed** zekî ve celâlli olduğundan, giden hocalar onu bir türlü derse yanaştıramamıştı. Bu sebeple pâdişâh **2.Murad Hân**, oğlunu yetiştirecek heybetli bir muallim arıyordu.

Molla Gürânî (Rahimehullâh)ın heybetli ve vakur bir âlim olduğunu göyerek ve sert tutumunu duyup bu iş için onu tâyin etti. Onun iyi bir tedrisattan geçmesini istediğini söyleyip gerekirse dövebileceğini de işaret etti. Bunun üzerine **Molla Gürânî** (Rahimehullâh) Manisa'ya gönderildi.

Târihçilerinden **Gelibolulu Mustafa Ali**, “**Kühü'l-ahbâr**” isimli eserinde şunları nakleder: “Menkuldür ki o zamana dek nice hoca gönderilmiş, asla birinden te'allüm itmeyüb hevâ üzre olmuş. **Sultan Murad** ki **Gürânî**'nin salâbetini (sertlik ve ciddiyetini) görüp, **Mehmed Hân**'ı okudursa bu okudur deyu muallim gönderir, hattâ bir çubuk virüb ruhsat virir.”

Resim-5: Sultan Fâtiḥ'in İstanbul'a geldiğinde, imparatorun yıkılmış sarayını görünce söylediği Fârisî beyit

Prof. Dr. **Sakıp Yıldız**, **Molla Gürânî** (Rahimehullâh)ı anlattığı bir eserinde bu konuda şu yorumda bulunmuştur: “Bizce **Sultan Murad**'ın **Molla Gürânî** (Rahimehullâh)a sopa verdiği şeklindeki sözler bir semboldür, bundan kastın; oğlunu terbiye ve eğitim husûsunda kendisine her türlü yetkiyi vermiş olmasıdır. Çünkü ne **Murad Han**, ne **Gürânî**'nin bu zihniyette insanlar olacağına ihtimal veremiyoruz. Bu yüzden yaramaz, hareketli ve hatta alaycı görünen şehzâdenin, **Gürânî**'nin heybetli ve gür sesini işittikten sonra yumuşayıp, o yaşın verdiği korku ve anlayışla hürmette kusur etmediğine inanıyoruz.”

Molla Gürânî (Rahimehullâh) **Şehzâde Mehmed**'in yetişmesi için ona ders vermeye başladı. Gördüğü gevşeklik karşısında vakur ve sert tutumuyla **Şehzâde Mehmed**'in hırçınlığını yatıştırdı.

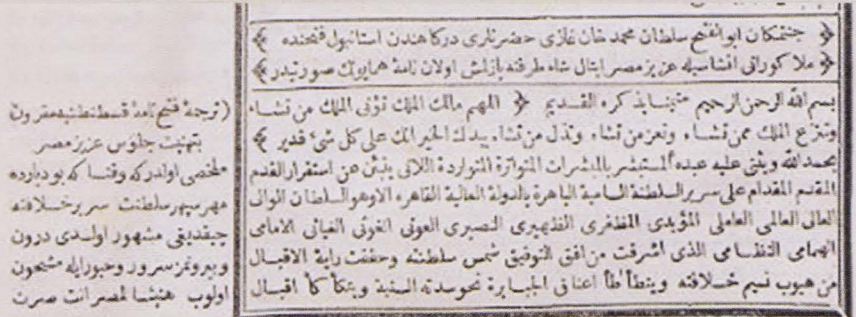
Bu tutum karşısında **Şehzâde Mehmed** derslere devam edip kısa zamanda Kur'ân-ı Kerîm'i hatmetti ve ilim öğrendi. Pâdişâh **2.Murad Hân**, oğlu **Şehzâde Mehmed**'in Kur'ân-ı Kerîm'i hatmettiğini öğrenince, çok sevinip hocası **Molla Gürânî** (Rahimehullâh)a çok miktarda mal ve parayı hediye olarak gönderdi.

Sultan Fâtiḥ sonra ilmin tadını aldı. Çok değerli üç beş ay sonra bambaşka biri hâline geldi. **Molla Gürânî** (Rahimehullâh) ona: “Arabî ve Fârisî bilmek yetmez, düşmanlarının da lisânını öğrenmelisin” deyince o yolda da mesafe kat etti.

Nitekim **Sultan Fâtiḥ** Latince, Sırpça ve Rumca öğrendi. Hattâ hem konuşup, hem de yazacak seviyede öğrendi.

Ardından şehzâdeyi İtalyan asıllı **Anconal Giriaco**'nun önüne oturttu, Avrupa târihini okutturdu. Dahası aritmetiğe, هندسه (geometriye), astronomiye zorladı. Hepsi bir yana ufkunu açtı, inanç aşılıdı. Eğer istenirse gemilerin karadan, kağınların sudan yürütülebileceğine inandırdı. Ayrıca **Sultan Fâtiḥ** hocasından İslâm siyâseti ve dünyâ görüşüyle ilgili dersler de aldı.

Burada şu husûsu da zikretmek elzemdir ki Osmanlı pâdişâhları arasından üç tanesinin yazdığı dîvân (şiir mecmûâsı), dîvân edebiyatı şâirlerinin dîvânları ile yarışabilecek seviyededir. Bunların ilki **Sultan Fâtiḥ**'in dîvânı, diğer ikisi ise torunu **Yavuz Sultan Selim** ve onun oğlu **Kanûnî Sultan Süleymân Hân**'dır.

Resim-6: Molla Gürânî Hazretleri'nin İstanbul'un fethini müjdelemek için Mısır sultanına yazdığı Nâme-i Hümâyûn'un baş tarafı

Sultan Fâtih'in bu mahâreti ile alâkalı olarak şu vâkıâyı zikretmek yerinde olacaktır: Târihler **Sultan Fatih**'in İstanbul'a girdikten hemen sonra **İmparator Konstantin**'in sarayını, şimdi yerinde yeller esen Vlaherna'yı gezdiğini ve o sırada bir şiir okuduğunu yazarlar. Vlaherna'nın harabeye dönmüş hâli, **Sultan Fâtih**'e şu Fârisî beyti hatırlatır:

بُومُ نَوْبَتٍ مِيزَنَدُ بَزِ طَارِمِ أَفْرَاسِيَابِ
يَزِدُّهُ دَارِي مِيكُنْدُ دَرِ قَصْرِ قَيْصَرِ عَنكَبُوتِ
“Bûm nevbet mîzened der târem-i Efrâsiyâb,
Perdedârî mîkoned der kasr-ı Kayser ankebut.”

Mânâsı: “İmparator **Efrâsiyâb**'ın kulelerinde hâkimiyet alâmeti olan davul çalma işi baykuşlara düşmüş, **Kayser**'in sarayında da örümcek teşrifatçılık yapıyor.” (Bkz: Resim-5)

Molla Gürânî (Rahimehullâh) öyle bir şahsiyet yetiştirmiştir ki 51 yıl Nuruosmaniye, Beyazıd ve Süleymaniye kütüphanelerinde araştırma yapan ve 1975 yılında 86 yaşındayken ölen İngiliz târihçi **Arnold Toynbee**'ye “Bunca yıldır kütüphânelerde kendini çürüttün. Çık şu İstanbul'dan biraz zevk al” dediklerinde o:

“**Şâir Bâkî**'nin şehrinde yaşamak bana gurur olarak yeter. Bu kütüphânelerden edindiğim bilgilerle yazdığım kitaplar boyumu aşılıyor. Bu şehri bizden alan çocuğu biliyor musunuz? Altı yabancı dil bilirdi. Fetihden 10 sene sonra yedinci bir dil öğrendi 1463'te. Fethettiği Bosna'daki halka Boşnakça hitap etmek için bu dili öğrendi ve oradaki halka kendi dilleriyle hitap etti. Bu sâyede 50.000 Boşnak Müslüman oldu” diye çok ibretli bir cevap vermişti.

Sultan Fâtih'in yetişmesinde büyük payı bulunan **Molla Gürânî** (Rahimehullâh) genç şehzâde hükümdar oluncaya kadar onun yanında muallim olarak bulunmuştur. Bu bakımdan **Sultan Fâtih**, şehzâdeliğinden beri hocasını çok sever, saygı ve hürmette kusur etmezdi.

- Sultan Fâtih'i İstanbul'un Fethine Teşvik Etmesi -

Molla Gürânî (Rahimehullâh) târihî şahsiyetini **Fâtih** gibi muazzam bir hükümdârı yetiştirmekle kazanmışsa da onu târihe asıl mâl eden hâdise, İstanbul fethindeki kararlı ve azimli tutumu olmuştur.

Topkapı Sarayı Arşivi'nde kendi hattıyla mevcut bir vesikada **Molla Gürânî**: “Ve mıs-dâk-ı feth-i İstanbul ki bu muhlısdan gayrıye bâ'is olmadı” ifadesini kullanarak fetih fikrinin talebesine bizzat aşıladığını, sonuç alınıncaya kadar onu teşvik etmeye devam ettiğini açıkça belirtir.

İstanbul'un fethi sırasında **Fâtih Sultan Mehmed**'in istişâre meclisinde bulundu, orduyla birlikte fethetildi ve savaşın en sıkıntılı günlerinde pâdişâhı teşvik ederek kuşatmanın devamını sağlayanlar arasında yer aldı.

Ayrıca kendisi fethetmeye bizzat iştirak etmiştir. Surların önünde askerlerin arasına katılarak onlara vaaz ederek orduyu teşcî' etmiştir (cesâretlendirmiştir). Zâten kaynakların ifadesine göre birçok âlim ve derviş askerlerin arasına girip âyet-i kerîmeler, hadîs-i şerîfler, şiirler ve kasîdeler okuyarak onlara cesâret vermişlerdir.

Sultan Fâtih fethin sabahında askerlerin ve dervişlerin tekbir sedâları arasında şehre girerken, **Akşemseddin Hazretleri** ve o zaman kazasker (kâdî asker) olan **Molla Gürânî** (Rahimehullâh) yanında bulunuyordu.

İstanbul'un fethinden sonra Memlûk sultânına gönderilen ve Arapça süslü bir üslupla yazılan fetihnâme onun tarafından hazırlandı ki bu fetihnâme **Feridun Bey**'in “**Münşeâtü's-selâtin**”inde yer almaktadır ve başında şu ibâre vardır: “Cennetmekân **Ebu'l-Feth Sultan Muhammed Hân Ğâzî Hazretleri** dergâhından İstanbul fethinde **Molla Gürânî** inşâsıyla Azîz-i Mısır **İnal Şâh** tarafına yazılmış olan Nâme-i Hümâyun'un sûretidir.” (1/235-238) (Bkz: Resim-6)

Molla Gürânî (Rahimehullâh) da talebesi olan **Sultan Fâtih**'i şiirleriyle medhetmiştir ki iki beytini burada zikrelelim:

رِيَاضُ مَدْحِكَ أَزْهَارٌ مُفْتَحَةٌ
وَصَوْتُ شِعْرِي لَهَا كَالْبُلْبُلِ الطَّرِبِ

“(Ey Sultânım!) Senin medhinin bahçeleri,
(o güzel yapıları) açılmış çiçekler gibidir.

Benim şiirim ses de o çiçekler için devincinden şevke gelen

(ve devamlı senin medhini terennüm eden)
bülbül gibidir.”

لَكَ الْبَقَاءُ مَدَى الْأَيَّامِ فَوْقَ عَلَا
وَضِدُّكَ الْأَبْتَرُ الْمَخْذُولُ فِي نَصَبِ

“(Ey Pâdişâhım!) Uzun müddet (sürecek) günler boyu bekâ senin için olsun.

(Sana karşı gelip) senin zıddında olan da sıkıntı içerisinde rezil ve hayırsız olsun.”

- Kazaskerliği ve Şeyhülislâm Olması -

Babası **2.Murad**'dan sonra tahta geçen **Fâtih Sultan Mehmed Hân, Molla Gürânî** (Rahimehullâh) vezir yapmak istedi. **Molla Gürânî** (Rahimehullâh) bu teklifi kabul etmeyip “Huzurunuzda size devlet işlerinde çok hizmet edenler vardır. Onların ciddî çalışmaları, sonunda vezirliğe, sadr-ı âzamlığa kavuşmak hedeflerine bağlıdır. Veziriniz onlardan başkası olursa, kalpleri gücenir olur ve sultânımıza zarar gelebilir” dedi.

Bunun üzerine 855 (1451) yılında kazaskerliğe tâyin edildi. Kazaskerlik görevi sırasında tâyinler konusunda pâdişâhın fikrini almadan bağımsız hareket ettiği için Bursa kadılığı ve buradaki vakıfların idâresiyle görevlendirildi. Bu sırada 859 (1455) yılında kadılık görevinden alındı.

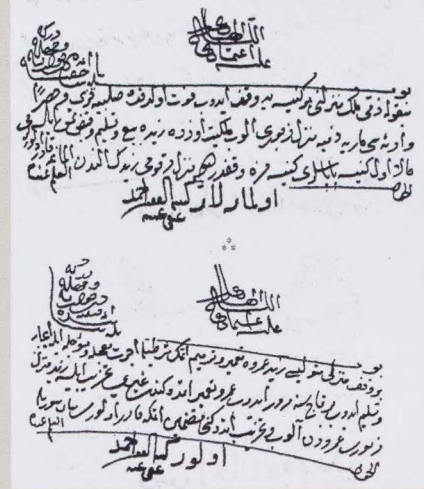
Bunun üzerine biraz gönlü kırılan **Molla Gürânî** (Rahimehullâh) bu bahaneyle hac yolculuğuna çıkarak önce Halep'e, ardından Şam'a gitti. Burada kısa bir süre kaldıktan sonra Kudüs'e geçti (860/1456) ve 861'de (1457) hac farîzasını yerine getirdi.

Bazı Osmanlı kaynakları, **Molla Gürânî** (Rahimehullâh)ın Kâhire'ye giderek orada Memlük sultânı **Kayıtbay** ile (1468-1496) görüşüğünü ve **Fâtih Sultan Mehmed**'in dâveti üzerine geri döndüğünü kaydeder.

Ancak **Molla Gürânî** (Rahimehullâh)ın 862 (1458) yılında İstanbul'a döndüğü ve o sırada **el-Melikü'l-Eşref İnal**'ın (1453-1461) Memlük sultânı olduğu dikkate alındığında bu bilgilerin doğru sayılmadığı anlaşılır. Diğer taraftan **Molla Gürânî** (Rahimehullâh)ın 861'de (1457) hac yaptığını kaydeden **Şehâvî**, onun Kâhire'ye gittiğinden bahsetmemektedir.

862 (1458) yılında İstanbul'a dönen **Molla Gürânî** (Rahimehullâh) ikinci defa Bursa kadılığına tâyin edildi. Bu arada müderrislik ve eser yazmakla da meşgul iken 885 (1480) yılında, yevmî 200 akçe ile o dönemde en yüksek ilmiye makamı olup daha sonra şeyhülislâmlığa dönüşecek olan İstanbul müftülüğüne getirildi. (Bkz: Resim-7)

Fâtih Sultan Mehmed Hân ona maaş, hizmetçi ve diğer yardımları yanında, çok hediyeler de vererek, ikram ve hürmet gösterdi. Büyük kısmını **2.Bâyezid** devrinde sürdürdüğü bu görevinde sekiz yıl kaldı. Hakka, adâlete uymakta titizlik göstererek, gâyet güzel bir şekilde vazifesini yerine getirdi.

Resim-7: Molla Gürânî Hazretleri'nin hatt-ı desti (el yazısı) ile cevap verdikleri fetvâ örnekleri

- Vefatları -

Molla Gürânî (Rahimehullâh) vefat ettiği senenin bahar mevsiminde bir bahçe satın aldı. Kışa kadar o bahçede kaldı. Vezirler haftada bir bu bahçede ziyâretine gelirlerdi. Kış geldiğinde iyice halsizleşti. İstanbul'daki konağına geçti.

O günlerde bir sabah namazını kıldıktan sonra, kendisine bir yatak hazırlanmasını istedi. Yatak hazırlandı. Kuşluk namazını kıldıktan sonra kıbleye dönerek, sağ yanı üzerine yattı.

O gün kendisinden Kur'ân-ı Kerîm ve kırâat ilmi tahsil eden hâfızların yanında toplanmasını istedi. Bu arzusu üzerine, talebelerine haber gönderildi. Onlar da yanına toplandılar. Talebelerine “Üstünüzde olan hakkımı ödeme zamanı bu gündür, ikinci vaktine kadar benim üzerime Kur'ân-ı Kerîm okumaya devam ediniz, ikindiden fazla uzamaz” dedi.

Hâfız talebeleri Kur'ân-ı Kerîm okumaya başladılar. Vezirler durumu öğrenince hemen yanına geldiler. Vezirler arasındaki **Dâvûd Paşa, Molla Gürânî** (Rahimehullâh)ı çok sevdiği için, hâlini görünce dayanamayıp, ağlamaya başladı.

Molla Gürânî (Rahimehullâh) onun ağladığını görüp: “Niye ağlar durursun ey **Dâvûd!**” dedi.

Dâvûd Paşa: “Sizi böyle zayıf görünce kendimi tutamadım” dedi. Bunun üzerine: “Ey **Dâvûd!** Kendi hâline ağla. Ben dünyâda rahat ve huzur içinde yaşadım. **Allâh-u Te’âlâ**’dan ümidim odur ki, ömrümün sonunda da, son nefeste de selâmet üzere olurum” dedi.

Resim-8: Molla Gürânî Hazretleri'nin kabirlerinin bulunduğu hazîre

Sonra vezirlere dönüp: “Benden **Bâyezîd**’e (2.Bâyezîd Hân’a) selâm söyleyin, namazımı bizzat kendisi kıldırın ve borçlarımı, defnimden önce ödesin” dedi.

Sonra: “Size vasiyyetim olsun; beni kabrin yanına koyunca, ayağımı tutun ve beni kabrin başına çekin ve öyle kabre koyun” dedi. Öğle namazını îmâ ile kıldı. Sonra “İkindi ezanı ne zaman okunacak?” dedi. İkindi vakti gelince, müezzinin ezan okumasını bekledi. Müezzin: “Allâhü ekber” diye ezan okumaya başlayınca, **Molla Gürânî** (Rahimehullâh): “Lâ ilâhe illâllâh” diyerek vefat etti.

Sultan **2.Bâyezîd Hân** namazında bulundu ve borçlarını ödedi. Cenâze namazı çok kalabalık olup, İstanbul ahâlisi onun vefatından dolayı göz yaş döktü. Cenâzesi kabrin başına getirilince, vasiyyetine rağmen kimse ayağından tutup çekmeye cesâret edemedi. Cenâzesini bir hasır ile kabrin yanına çektiler ve kabre indirip defnettiler.

Kabr-i şerîleri 876’da (1471) Fındıkzade’de yaptırdıkları câminin mihrabının önünde bulunuyordu. Câmi önceleri bazı yangınlardan nasibini almış ve nihâyet Millet Caddesi açılırken de yıkılmıştı. Mescid yıkılıp yol açıldıktan sonra kabir bugünkü yerine nakledilmiştir.

Bugün kabri Fındıkzade’de Millet Caddesi üzerinde bulunan Karamânî Piri Mehmed Paşa Câmii’nin karşısındaki küçük hazîrededir. (Bkz: Resim-8 ve 9)

Mezarın bulunduğu yer eskiden metruk bir yerdî. Sağ olsunlar Fatih Belediye Başkanı **Mustafa Demir** Bey Efendi oraya el attı ve güzelleştirdi.

Rahmetullâhi Aleyh. Rûhu için el-Fâtîha!

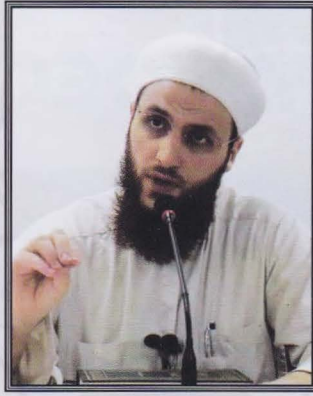
Resim-9: Molla Gürânî Hazretleri'nin Millet Caddesi'ndeki kabri-i şerîleri

Kaynaklar:

(İsam, İslam Ansiklopedisi, 30/248; Altınoluk Dergisi, sayı:204, sh:50; Taşköprizâde, eş-Şekâiku'n-nu'mâniyye fi ulemâi'd-devleti'l-Osmâniyye, sh:51-55; Mecdî, Şekâik Tercümesi, sh: 102-111; Kâtip Çelebî, Keşfü'z-zunûn, 1/595-597, 2/1371, 1486; Makrîzî, Dürerü'l-'ukûdi'l-ferîde fi terâcimi'l-a'yâni'l-müfîde, 1/259-260; Bikâ'î, 'Uvnânü'z-zamân bi terâcimi'ş-şüyûhi ve'l-akrân, 1/60-65; Sehâvî, ed-Davü'l-lâmi' li ehli'l-karni't-tâsi', 1/200-201; İstanbul Vakıfları Tahrir Defteri 953 (1546), neşredenler: Ömer Lutfi Barkan, Ekrem Hakkı Ayverdi, sh:161-162; Feridun Bey, Münşeatü's-selâtin, 1/235-238; Gökbilgin, Edirne ve Paşa Livâsı, sh:74-77, 349; Cahid Baltacı, 15-16. Asırlarda Osmanlı Medreseleri, 2/568-570; Prof. Dr. Sakıp Yıldız, Fatih'in Hocası Molla Gürânî ve Tefsiri; Abdulcebbar Altun, Şeyhülislâm Molla Gürânî: Hayatı, Eserleri ve Tefsirdeki Metodu (yüksek lisans tezi, 1996), Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü; İlmîyye Salnâmesi (haz. Seyid Ali Kahraman, Ahmed Nezih Galitekin, Cevdet Dadaş), sh:289-291, 682; Müstakimzâde Süleyman Se'âdüddîn, Devhatü'l-meşâyih, sh:10-11; Bursalı Mehmet Tâhir, Osmanlı Müellifleri, 2/3; İsmail Hami Danişmend, İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi, 5/111; Abdülkadir Altunsu, Osmanlı Şeyhülislamları, sh:8-9; Ahmed Sıdkî, Mu'cemü şüyûhi'i-İslâm fi'l-ahdi'l-Osmânî, 1/294-300; Mübahat S. Kütükoğlu, 20. Asra Erişen İstanbul Medreseleri, sh:133-134; Hüseyin Ayvansarâyî, Hadîkatü'l-cevâmî', 1/207-208)

1- **Çakmak** dindar, âlim ve cesur bir sultandı, israfı sevmezdi. Âlimlerle ilmî sohbetlerden zevk alır, onlara saygı gösterirdi. **İbni Hacer el-Askalanî**'ye karşı derin sevgi besler, ona “Emîrü'l-müminîn” diye hitap ederdi. Memlük sultanlarının en değerlilerinden olan **Çakmak** zamanında ülke içinde emniyet sağlanmış, ordu disiplin altına alınmıştır. **Sultan Çakmak** Mısır, Suriye ve Hicaz bölgelerinde çeşitli imar faaliyetlerinde bulunmuş, buralarda câmiler, köprüler ve su yolları yaptırmış, ayrıca Ka'be'yi tamir ettirmiştir. **Çakmak** çok iyi Türkçe ve Arapça konuşurdu. Aynı zamanda değerli kitaplara meraklıydı. (İsam, İslam Ansiklopedisi, 8/193)

2- Memlük Sultânı **Berkük** (v.801/1399) tarafından Kâhîre'de yaptırılan külliye müstemilâtının bir parçası olup dört mezhebe göre ayrı ayrı tedrisât yapan dört evyanlı bir medresedir. (Bkz: Resim-2)

ÖMER FARUK KORKMAZ

İSLÂMÎ TESETTÜRÜN MAHREM ÇİZGİLERİ

İslâmiyet insana daima müstakim olmayı emreder. İnsanoğlunu mükerrerem kılan¹ Cenab-ı Hak ﷻ, ona hayatın farklı kesitleriyle ilgili muhtelif vazifeler de yüklemiştir. Kendisini yaratan ve yaşatan Allah ﷻ tarafından yüklenilen bu vazifeler, her ne kadar özelde kulun dünya ve ahiretini kurtarması amacına matufsa da genel anlamda tüm kainatın yerleşik nizamının devamı açısından da hayati önem taşımaktadır. Bunun içindir ki Mevlâ Teâlâ “*İnsanların kendi işledikleri (kötülükler) sebebiyle karada ve denizde bozulma ortaya çıkmıştır*”² buyurmaktadır.

İnsana yüklenilen en önemli vazifelerden biri de hiç şüphesiz ki tesettürdür. Tesettür arapça bir kelime olup lügavi anlamı itibarıyla “örtünme,³ gizlenme⁴” anlamına gelmektedir.

Cenab-ı Hak insanoğluna onu diğer varlıklardan ayıran mümeyyiz bir vasıf olarak hayâ/utanma duygusu gibi kıymeti takdir edilemeyecek bir nimet bahşetmiştir. Haya nimetinin bir tezahürü sayılabilecek tesettürü de insana bir vecibe kılmıştır. Nitekim “*Ey Ademoğulları! Size avret yerlerinizi örtecek giysi ve süslenecek elbise verdik. Takva (Allah'a karşı gelmekten sakınma) elbisesi var ya, işte o daha hayırlıdır. Bu (giysiler), Allah'ın rahmetinin alametlerindedir.*

Belki öğüt alırlar (diye onları insanlara verdik)”⁵ şeklindeki âyet-i kerime bahsinde olduğumuz noktanın en bariz ispatlarından biridir.

Zira Cahiliyye dönemi insanı tavaf gibi ulvî bir vazifeyi dahi uryan olarak icra ederler ve uyarıldıklarında da “Bize Allah ﷻ bunu emretti”⁶ derlerdi. Bu durum üzerine Cenab-ı Hak ﷻ böyle bir çirkinliği emretmediğini ve etmeyeceğini beyan eden, kullarına mescitlere girdiklerinde zinetlerini kuşanmalarını emr eden âyet-i kerimeleri inzal buyurarak⁷ çıplaklığın ve örtünmemenin şeytanın bir iğvası olduğunu ifade buyurdu.

Hatta Şeytan'ın Adem ﷺ ile Havva valide-mizi vesvesesiyle ihrac ettiği Cennet'ten çıkarırken ikisinin de üzerinden örtülerini çıkarttığı⁸ ve bununla da her ikisinin birbirlerinin avretlerini görmelerini amaçladığı⁹ âyet-i kerimede mezkurdur.

İnsanoğlunun bedenini açma, teşhir etme çabasının perde arkasında yatan temel saikin İblisin dürtüleri olduğunu gösteriyor bize bütün bunlar. Kulun, şeytanın bu yanlış yönlendirmeleri karşısındaki mücadelesine bir de nefsin, şeytanın isteklerine paralel talepleri eklendiğinde pek tabii zor oluyor böyle bir akıntıya karşı kulaç vurmak.

İnsan psikolojisi üzerine ciddi anlamda kafa yormuş olan Batı, İslam alemindeki müslümanları manen tahrib etmenin toplumları çökertmek, toplumları çökertmenin ahlâkı tarumar etmek, ahlâkı tarumar etmenin tesettürü yok etmek, tesettürü yok etmenin de İslamın öngördüğü örtünme biçimini tahrif etmekten geçtiğini keşf etti öncelikle. Önce örtünme biçimimizi aldılar elimizden.

Buna karşılık olarak da açılmayı değil, kendi hevalarından geliştirdikleri tesettürü yaygınlaştırdılar müslümanlar arasında. Alternatif bir tesettür tarzıydı bu.

Öyle ki; kelime anlamında gizlenme bulunan tesettürü, kökeniyle asla bağdaşamayacak “imaj” kelimesiyle mezc edebildiler aklımızla alay edercesine. Tüm bu olanlara karşı müslümanlar olarak “tâbi olmaktan, taklit etmekten” başka bir reaksiyon sadır olmadı bizlerden. Kadınıyla, erkeğiyle İslâmın mahrem çizgileriyle çerçevesini oluşturduğu giyiniş tarzımızı yabancılar vaziyete geldik maalesef. “İslam’a göre giyinme tarzı mı olurmuş?” diyen din adamları (!) mızın söylemleriyle zehirlendi zihinlerimiz.

Netice olarak elimizde kalan tek şey “kalbin temiz olması mühim” sloganıyla avunarak İslâm’ın kadın veya erkeğin giysisinde aradığı olmazsa olmaz şartlara göre giyinmekten, böyle bir vecibenin muktezasıyla amel etmekten mahrum kalmak oldu.

Mevzumuzu daha anlaşılır kılabilmek adına İslam’ın tesettür için kadına ve erkeğe öngörmüş olduğu şartları sıralayalım şimdi de.

Her hangi bir müslüman erkek veya kadının giyinme tarzının “İslâmî” olabilmesi giyilen elbisenin şu vasıfları haiz olmasına bağlıdır:

1. Bedenin tamamını örtmesi: Bu şart, kadının elbisesinde aranan bir farizadır. Zira kadın başından ayağına kadar avrettir.¹⁰ Bu yüzden giyeceği elbise vücudunun tamamını örtmelidir. Zira Kur’an-ı Kerimde Cenab-ı Hak “*Ey Peygamber! Zevcelerine ve kızlarına ve mü'minlerin kadınlarına de ki, üzerlerine cilbablarını sıkı örtsünler.*

Bu, onların tanınmalarına ve eza edilmemelerine en yakın (en muvafık) bir sebeptir. Ve Allah en çok mağfiret edendir, çok merhametli olanıdır.”¹¹ şeklindeki ayet-i kerimeyle müminlerin kadınlarının “cilbab” giymeleri emredilmiştir. Ayette geçen cilbanın anlamı “bedenin tamamını örten elbise”dir.¹² Dolayısıyla ayette mümin kadınların evden dışarıya çıktıklarında bedenlerinin tamamını başından ayağına kadar örtecek bir elbiseye bürünmeleri emr edilmektedir. Bu giysiyi de tam anlamıyla karşılayacak olan elbise “çarşaf”tır. Ayet-i kerimenin devamında da ifade edildiği üzere bunun sebebi müslüman kadınların tanınmaları sebebiyle ahlâkı bozuk kimseler tarafından serkeşliğe maruz kalmalarından korunmalarıdır. İslam kadına verdiği önemi onu adeta bir mücevher gibi saklamasıyla ispat eder. Allah Teâlâ’nın annelerimiz olan Peygamber (*Sallallahu aleyhi ve Sellem*)’in hanımlarına “evlerinde yerleşmelerini emretmesi” de bu kabildendir. Kaldı ki onlar ümmetin anneleridirler. Buna rağmen evlerinde istikrar etmelerinin emredilmesi sair kadınların evleviyetle bu emrin kapsamına girdiklerini ifade eder.¹³

2. Haddi zatında zînet olmaması: Bu şart da kadının elbisesine râcidir. Zira Allah Teâlâ Kur’an-ı Hakîm’de mümine kadınlara “zînetlerini açığa çıkarmamalarını”¹⁴ emretmektedir. Onun için kadının giydiği elbise haddi zatında zînet olan bir giysi olmamalıdır. Kadının süs sayılabilecek elbisesi, takıları gibi bil cümle “zînet” kapsamına girecek şeylerle dışarıya çıkması büyük günahlardan sayılmıştır.¹⁵ Günümüzde tesettür piyasasının ürettiği giysiler haddi zatında zînettirler. Bu yüzden ürünlerini teşhir ederken müslüman kadınlar için herkesin “imaj”ına uygun kıyafetler ürettiklerini ifade edebilmektedirler. İslam’ın kadını gizleme kastıyla farz kıldığı tesettürü, kadını namahrem erkeklerin dikkatlerini celb edecek kıyafetler içerisine sokmaya “tesettür” diyebilme garabeti özellikle bunlara mahsus bir çelişki olsa gerek.

3. Dar olmaması: Elbisede aranan bu vasıf hem erkeğin hem de kadının elbisesi için geçerlidir. İslam elbisenin vafında genişliğe ayrı bir önem atf etmiştir.

Zira elbisenin geniş olması avret mahallerinin belirmemesi açısından çok önemlidir. Bu yüzden Allah Resulü (*Sallallahu aleyhi ve Sellem*) “*Cehennemliklerden iki sınıf vardır ki ben onları görmüş değilim: Yanlarında sığır kuyrukları gibi kamçılar bulunup, onlarla insanları döven bir sınıf ve (yürürken sağa sola) meyl eden ve (başkalarını da kendilerine) meylettiren Giyinmiş çıplak kadınlardır. Onların başları sağa sola dönen develerin eğilmiş hörgüçlerİ gibidir. Bunlar cennete giremeyecek, onun kokusunu da alamayacaklardır. Halbuki onun kokusu şu kadar, şu kadar uzaktan duyulur.*”¹⁶

İbn Abdilber hadiste bahsi yapılan “giyinik çıplak”ların üzerlerine elbise olarak bedenlerini örtmeyip altını vasf eden elbiseler giyinen kişiler olduğunu ifade etmektedir.¹⁷

4. Uzun hacmini belli etmemesi: Giyilen elbise gereken genişlikte olmadığına her ne kadar cildin rengini ibraz etmese de üzerine giyildiği uzuvların hacimlerini ortaya koyacaktır. Bu da elbisenin “setr/ örtme, gizleme” vasfını yok eden bir durum olarak karşımıza çıkacaktır. Nitekim Üsâme b. Zeyd, (*Radyallahu anh*), Dihye-i Kelbî'nin Resulüllah (*Sallallahu aleyhi ve sellem*)'a hediye ettiği bir elbiseyi kendisine giydirdiğini, onun da bu elbiseyi giymesine için hanımına verdiği için Resulüllah (*Sallallahu aleyhi ve sellem*)'ın kendisine “Ne oldu, neden o elbiseyi giymiyorsun” diye sorması üzerine “Onu hanımına giydirdim” cevabını verdiğinde Allah Resulü (*Sallallahu aleyhi ve sellem*)' nün “Ona söyle o elbisenin altına bir entari koysun. Zira ben o elbisenin onun kemiklerinin hacmini belli etmesinden korkarım” buyurduğunu nakletmektedir.¹⁸

5. Açık renkli olmaması: Erkekler için aspur ile boyanmış sarı elbise giymek mekruh kabul edilmiştir Hanefi mezhebince.¹⁹ Üzerinde başka bir renkte çizgi vb. motifler bulunmayan sade Kırmızı renkli elbise de giymemelidir müslüman erkek mümkün olduğu kadar. Bunun dışında müslüman kadınların dışarıda giydiği elbiseler koyu renkli (siyah) olmalıdır. Zira açık renk tonundaki elbiseler insanların nazarlarını kadının üzerine çekeceğinden dolayı asla caiz değildir.

6. Kokulu olmaması: Bu vasıf kadının dışarıda giyeceği elbiseyle ilgilidir. Müslüman bir kadının koku sürünerek dışarı çıkmasının vehame-tini beyan eden hadisler bu tarz bir amelîyenin toplumda ne denli bir ahlak bozukluğu ve fesada vesile olacağını da göstermektedir. Hz. Peygamber (*Aleyhissalatü vesselam*)'ın bu konuyla ilgili “Hangi bir kadın koku sürünür de bir kavmin yanına varır ve onlar da onun kokusunu alırlarsa o zina yapmıştır”,²⁰ “Sizden (kadınlardan) biriniz mescide çıktığında kokuya yaklaşmasın”²¹ buyurmaktadır.

Ayrıca konuyla ilgili nakledilen bir rivayet de şudur: Ebu Hureyre (*Radyallahu Anh*)'in yanından kokusu etrafa yayılan bir kadın geçti. Ebu Hureyre (*Radyallahu Anh*) bu kadına “Ey Cebbâr'ın kulu, mescide mi gidiyorsun” diye sordu. Kadın “evet” diye cevap verince Ebu Hureyre (*Radyallahu anh*): Dön guslet, zira ben Resulüllah (*Sallallahu aleyhi ve sellem*)'i şöyle derken işittim: “Hangi bir kadın kokusu etrafa yayılır halde mescide gitmek için dışarıya çıkarsa, evine dönüp gelse-dinceye dek Allah ondan namazı kabul etmez.”²² Rivayetlerin tamamı incelendiğinde İslam'ın kadının giydiği dış elbisede koku bulunmasını şiddetle yasakladığı ortaya çıkacaktır.

7. Karşıt cinsin elbisesine benzememesi: Elbisede aranan bu vasfa göre erkeğin giydiği kıyafet, tarz, renk vb. açılardan kadının kıyafetine benzememeli, kadının giydiği kıyafet de aynı şekilde erkeğinkine benzememelidir. Bu noktada örfün de bağlayıcılığı vardır. İslam'a uygun her hangi bir örfte sadece erkeklerin giydiği kıyafetleri kadınlar giyemeyeceği gibi, sadece kadınların giydiği kıyafeti de erkekler giyemez.

Zira İslam, karşıt cins benzemeyi mutlak anlamda yasaklamıştır. Nitekim Peygamber (*Aleyhissalatü vesselam*): “Kadınlardan erkeklere benzeyen ve erkeklerden de kadınlara benzeyen bizden değildir”²³ buyurmaktadır.

Ayrıca konuyla ilgili diğer rivayetlerde sahabe Allah Resulü (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*)' nün erkeğimsi tavırlar sergileyen kadının Cennet'e girmeyeceğini²⁴ buyurduğunu ve erkek olup kadına benzeyen veya kadın olup erkeğe benzeyen kişilere lanet ettiğini²⁵ haber vermektedir.

8. Kâfirlerin elbisesine benzememesi: Bu şart da hem erkek hem de kadının elbisesi için aranan şartlardandır. İslamiyet şart ve koşullar ne olursa olsun müslümanların hiç bir noktada kâfirlere benzememesini emretmiştir.

“Şüphesiz o kimseler ki, dinlerini tefrikaya düşürdüler ve muhtelif fırkalara ayrıldılar. Sen hiçbir şeyde onlardan değilsin. Onların işleri ancak Allah'a aittir. Sonra onlara ne yapar olduklarını haber verecektir.”²⁶ “Ve zulüm yapanlara en ufak bir meyille dahi meyletmeyin ki, size de ateş dokunmasın. Allah'dan başka yardımcılarınız da yoktur. Sonra yardım da göremezsiniz.”²⁷

Şeklindeki ayet-i kerimeler gayr-i müslimlere benzemeyi katiyetle yasaklayan ayetlerdendir. Bu noktada kadınla erkek arasında bir fark olmadığı gibi elbiseyle başka bir hususta da bir ayrım yoktur. Abdullah b. Amr b. Âs (Radiyallahu Anh) anlatıyor:

“Resulullah (Salallahu Aleyhi ve Sellem) üzerimde asurla boyanmış (sarı) iki elbise gördü ve “Muhakkak ki bunlar kâfirlerin elbiselerindedir, bunları giyme” buyurdu.”²⁸

Bir diğer rivayette Hz. Peygamber (Aleyissalatü vesselam): “Ruhban elbiselerin (i giymek)den sakının. Kim onlara benzerse benden değildir”²⁹ buyurduğu nakledilegelmiştir.

Bu rivayetlerden hareketle ulema küffara teşebbühün/benzemenin, onlara sempati beslemenin haram olduğunu belirtmiştir.³⁰

9. Şöhret elbisesi olmaması: Bu şart da erkekle birlikte kadın elbisesini kapsayan şartlardandır. Müslümanın elbisesi mütevazi olmalıdır. Şöhret için satın alınıp, insanların nazarlarını, dikkatlerini üzerine çekme maksadıyla giyilen elbiseler kibir, ucup gibi bir takım arızalara sebebiyet teşkil edeceği için yasaklanmıştır.

Bu tarz giyinmek, kişinin kendisini insanlardan farklı görmesi, sıradan kabul etmemesi gibi gayr-i ahlakî tutumları da zımında barındırdığı için Cenab-ı Hakk'ın gazabını da celb eder. Allah Teâlâ Kur'an-ı Kerim'de malının çokluğuyla mağrur olarak sair insanlara caka satan Karun'u zemmederken

“Derken Karun ihtişam kavminin karşısına çıktı. Dünya Hayatı arzulayanlar “Keşke Karun'a verilenin benzeri bizim de olsaydı. Hakikat şu ki o, çok büyük devlet sahibidir” dediler. Kendilerine ilim verilmiş olanlar ise, şöyle dediler: “Yazıklar olsun size! İman edip iyi işler yapanlara göre Allah'ın mükafatı daa üztündür. Ona da ancak sabredenler kavuşabilir.” Derken biz onu da, sarayını da yerin dibine geçirdik. Artık Allah'a karşı kendisine yardım edecek taraftarları olmadığı gibi, o, kendini savunup kurtarabilecek kimselerden de değildi.”³¹ Buyurarak Dünya'nın zinetine aldanarak böbürlenmiş kimselerin akıbetinin de farklı olmayacağını ifade buyurmuştur.

Hz. Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) de: “Kim dünyada şöhret elbisesi giyerse kıyamet günü Allah ona zelillik elbisesi giydirir ve onun içerisinde o kişiyi ateşe atar.” Buyurmuştur.³²

Netice:

İslamiyet tepeden tırnağa insanı tanzim eder. Bu anlamda din, insanın “teslim olması ve Allah'ın emirlerine boyun eğmesi” manasını taşımaktadır.

Müslüman olan kişi, canını ve malını Cennet karşılığında Allah'a teslim ettiği için³³ hayatın bütün boyutlarında bu ahdini yerine getirmekle yükümlüdür. Hevasını önceleyip, dinini de hevasına tabi kılma çabası içerisinde olmak ne müslümana yaraşır ne de müslümanlığa. Onun için bizler, özellikle günümüzde tesettür konusunda yaşadığımız akıl almaz tahrife “dur” demeliyiz giymeyip protesto ederek. Allah'ın bizden istediği tesettürü yukarıda serd ettiğimiz şartlar müvazenesinde değerlendirerek uygulama sahasına dökmeliyiz bir an önce. Allah'ın indirmedeği bir tesettür anlayışını sahil tesettürmüş gibi zihinlerimize zerk etmek isteyen kökü dışarıdaki hıyanet çetelerini ve bu işi sektör haline getirmiş onlarca yozlaşmış muhafazakarları Allah'a havale ediyor, Müslüman kızlarımızın tesettür alanındaki bu rezillikten, kokuşmuşluktan bir an önce halas olmasını, müslüman bir bayanı Cennet'in kokusunu dahi alamayacak derecede Allah'ın rızasından uzaklaştıran bu ucube kıyafetlerden bir an önce sırlarak hakiki tesettür olan çarşafa aziz olabilmeyi, onun rızasına erebilmeyi Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyoruz.

Âmîn, Yâ Mu'în...

Kaynaklar

1 İsra, 70

2 Rum, 41

3 İbn Manzur, *Lisanu'l-Arab*, Daru Sader, Beyrut, Baskı: I, IV/343, Râzî, *Muhtâru's-Sihâh*, Mektebetu Lübnan, Beyrut, 1995, I/326, Muhammed b. Muhammed Abdur-rezzak el-Hüseynî, *Tacu'l-Arûs min Cevâhiri'l-Kâmûs*, Daru'l-Hidâye, XI/501, Cevherî, *es-Sihâh*, II/239,

4 İbrahim Mustafa, Ahmed Zeyyât, Hamid Abdülkadir, Muhammed en-Neccâr, *el-Mu'cemu'l-Vesît*, Daru'd-Da've, I/416

5 A'raf, 26

6 A'râf, 28

7 Ebu'l-Hasen Ali b. Ahmed el-Vâhidî en-Neysâbü'rî, *Esbâbu'n-Nüzûl*, Daru'z-Zehâir, 2004, Baskı: III, s. 225, Celalettin es-Suyûtî, *Lübâbu'n-Nukûl fî Esbâbi'n-Nüzûl*, el-Mektebetu'l-Asriyye, Beyrut, 2003, s. 139

8 A'raf, 27

9 Siracuddin Ali b. Adil ed-Dımeşkî, *el-Lübâb, fî Ulûmi'l-Kitâb*, Daru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut-Lübnan, 1998, IX/79

10 Bu konuyla ilgili İmam Ebu Hanife'den gelen rivayetler farklılık arz etmektedir. Hidaye ve Kadıhan'ın Şerhu'l-Camii's-Sağır'inde kadının ayaklarının avret olmadığı doğru bulunmuştur. Nitekim el-Muhîr sahibi de bu görüşü tercih etmiştir. Kudûrî şerhi el-Akt'a ve Kadıhân "Fetâvâ"sında avret olduğu görüşünün doğru olduğunu ifade etmişlerdir. (Bkz. Zafer Ahmed el-Usmânî et-Tehânevî, *İ'lâu's-Sünen*, Daru'l-Fikr, 2001, Baskı: I II/652

11 Ahzâb, 59

12 el-Kurtubî, Ebu Abdillah Muhammed b. Ahmed, *el-Cami' li Ahkâmi'l-Kur'ân*, Daru Âlemi'l-Kütüb, Riyat, 2003, XIV/242, Muhammed Fuâd el-Berâzî, *Hicâbu'l-Müslime beyne intihali'l-Mubtilîn ve Te'vili'-Câhilîn*, Daru İbn Hazm, Beyrut-Lübnan, 2000, Baskı: III

13 Muhammed Zahid el-Kevserî, *Makâlât*, el-Mektebetu'l-Ezheriyye, Mısır, s. 287

14 Nur, 31

15 ez-Zehebî, Muhammed b. Ahmed, *el-Ke'bâir*, Daru'n-Nedveti'l-Cedîde, Beyrut, s. 135

16 Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, XIV/300, No: 8665, Müslim, *Sahîh*, No: 2128, Taberânî, *el-Mu'cemu'l-Evsat*, No: 1811, İbn Hibbân, *Sahîh*, No: 7461, el-Beyhakî, *es-Sünenü'l-Kübrâ*, No: 3386

17 Celalettin es-Suyûtî, *Tenvîru'l-Havâlik*, Matbaatu Mustafa el-Bâbî el-Halebî, 1370, s. III/103, Muhammed b. Ahmed İsmail el-Mukaddem, *Edilletu'l-Hicâb*, Daru İbni'l-Cevzî, el-Kâhire, s. 156

18 Zıya el-Makdisi, *el-Muhtâre*, I/441, Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, XXXIV/ 129, No: 21786, Bezzâr, *Müsned*, No: 2579

19 Taki el-Usmânî, *Tekmiletu Fethi'l-Mülhim*, IV/ 68 Daru'l-Kalem, Dımeşk

20 Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, No: 19711, İbn Ebî Şeybe, *el-Musannef*, No: 26863, Nesâî, *Sünen*, No: 5126, Hâkim, *el-Müstedrek*, No: 3497, İbn Huzeyme, *Sahih*, No: 1681, Dârimî, *Sünen*, No: 2688

21 Müslim, "Kitabu's-Salat", No: 443, Ebu Nuaym, *el-Müsned*, No: 988, Nesâî, *Sünen*, No: 5131

22 Beyhakî, *es-Sünenü'l-Kübrâ*, No: 6186, Humeydî, *el-Müsned*, No: 1001, Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, XIII/339, No: 7959

23 Ahmed b. Hanbel, *el-Müsned*, No: XI/461, No: 6875, Taberânî, *el-Mu'cemu'l-Kebîr*, No: 14332, Heysemî, *Mecmau'z-Zevâid*, No: 13196

24 Taberânî, *el-Mu'cemu'l-Evsat*, No: 2443, *el-Mu'cemu'l-Kebîr*, No: 13180

25 Ebu Dâvûd, *Sünen*, No: 4098, İbn Mâce, *Sünen*, No: 1903

26 En'am, 159

27 Hûd, 113

28 Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, II/207, No: 6931, Müslim, *Sahih*, No: 2077, Nesâî, VIII/203, No: 5316, Tayâlisî, *Müsned*, No: 2278, Ebû Avâne, *Müsned*, No: 8532, Hâkim *el-Müstedrek*, IV/211, Beyhakî, *es-Sünenü'l-Kübrâ*, No: 9385, Suyûtî, *Cami'u'l-Ehâdis*, IX/400

29 İbn Hacer bu rivayeti *Feth* de nakletmiş ve "Bu Taberânî *el-Evsat* da kendisinde bir beis olmayan bir isnadla nakletmiştir" demiştir. X/284

30 Ahmed el-Ğumârî, *el-İstinfâr li ğazvi't-teşebbuhî bi'l-Küffâr*, Daru'l-beşâiri'l-İslamiyye, Beyrut-Lübnan, 2005, Baskı: III, s. 15 vd.

31 Kasas, 79-81

32 Ebu Davud, *Sünen*, "Kitabu'l-Libas", No: 4029, İbn Mâce, *Sünen*, No: 3668 vd.

33 Tevbe, 111

Mahmud Efendi Hazretleri'nin KIYMETLİ KELÂMLARINDAN

• **Ömer Nasuhi Bilmen**'in “*İslâm İlmihali*” her zaman okunsun, ben üç kere bitirdim.

• Her gün Kur'ân-ı Kerîm okumalıyız. **Efendi Babam** (*Kuddise Sirruhû*): “**Ömer Nasuhi Bilmen Efendi**'nin ilmihalini okuyun” derdi. Elhamdülillâh şimdi “*Rûhu'l-Furkân Tefsîri*” de var. Hiç lügata gerek duymadan anlaşılabilen lisanla yazıldı. Bunları okuyalım. Girdiğimiz yanlış yolu değiştirelim.

• Edep nerededir? Şeriat kitaplarındadır.

• Sadece “*Nûru'l-İzah*”la hoca mı olur adam?! Sadece “*Mültekâ*” ile hoca mı olur adam?! Hiç olmazsa “*Mültekâ*”nın şerhlerinden bir şerhini oku! Eğer okumadın sen hoca değilsin.

• “*Mültekâ*” fıkıh kitabıdır lakin onun şerhindedir ilimler.

• “*Risâle-i Kudsiyye*” tarikatın ta kendisidir.

• **Efendi Babam** (*Kuddise Sirruhû*)nun şeyhi olan **Ali Rıza Bezzaz Hazretleri** manifaturacıydı. Bu yüzden kendisine bez satan anlamına gelen “Bezzaz” lâkabı verilmişti.

Müşteriye kumaş satarken emin olmak için iki defa ölçerdi. Yarım santim dahi eksik olmasını istemezdi.

Kur'ân-ı Kerim'e çok hürmeti vardı. Kur'ân-ı Kerim'i eline alır, öper, iki eliyle başının üzerine koyar, kürsüden öyle kalkardı, böyle ince giderdi.

“Oğlum biz Kur'ân-ı Kerim'i başımıza taç edelim ki bunu indirmesinler başımızdan” derdi. Başına taç olan, oradan kolay kalay inmez. Fakat eline öylesine alır, değer vermezsen elinden alınır.

- Kur'ân okumayı ve manasını bilmemek en kötü şeydir. Niye Kur'ân okumasını öğrenmeyelim?! Niye manasını bilmeyelim?!

Öldükten sonra bir daha bu dünyaya gelmek yok. Niye Kur'ân'dan kaçıyorlar?! Niye Kur'ân okumuyorlar?! Kur'ân ilmi **Mevlâ Teâlâ**'nın yanında bir deryadır ki ucu bucağı yoktur.

- Bu millete kendilerini beğendirmek için dinin aleyhine atanlar var. Kendilerini yüksek etmek için dini alçak göstermeye çalışıyorlar. Büyüklerin kıymetini bilelim.

Bugün milletin gözünde Kur'ân değerini kaybetmiş durumda. Yazık hem de ne kadar yazık. Kur'ân gibi bir yüce hakikatın farkında değiller.

- Çocukluğumda hafızlığa çalışırken babamla beraber şehre indik. Babamın arkadaşı olan bir hoca efendi beni görünce babama sordu: “Bu çocuk ne yapıyor?”

Babam: “Hafızlığa çalışıyor” deyince, o hoca: “Eyvah, desene çocuğa yazık ettin. Niçin onu mektebe yollamadın?! Şimdi bu çocuk büyüyünce ne iş yapacak, nasıl geçinecek?!” demeye başladı.

Ben: “Aferin” diyecek diye beklerken bakın o nasıl konuşuyor?!

İbrahim ibni Edhem Hazretleri bir akşam namazını camide cemaatle birlikte kıldıktan sonra caminin imamı: “Ey **İbrahim ibni Edhem!**”

Saltanatı bıraktın, şimdi ne yiyip ne içiyorsun?” dedi. O da: “Hele dur! Şu namazımı önce îade edeceğim” deyince, imam: “Niçin?” diye sordu.

İbrahim ibni Edhem de: “Çünkü rızkın **Al-lâh**'ın elinde olduğunu bilmeyen senin gibi bir imamın arkasında namaz olmaz da onun için” buyurdular.

- Besmelesiz kitaplardan okursan her kadroyu veriyorlar sana. Besmeleyle Kur'ân okursan çöpçülük bile vermiyorlar sana. Yarın bunların burunlarından gelecek bu, âhirette burunlarından gelecek.

Hiç şüphe etmem vallâhi billâhi. Yemin ediyorum size gelecek. Çünkü öyle buyuruyor **Cenâb-ı Hakk**. Yarın âhirette burunlarından gelecek.

“Yâ **Rabbi!** Biz anlayamadık, cehalet ettik bizi tekrar dünyaya gönder, biz şimdi anladık meseleyi. Senin rıza-i şerîfin üzere çalışacağız” diyecekler. Bir daha döndürmez **Cenâb-ı Hakk**. O defter kapandı, bitti.

- İlk mektebin tamamı dinî eğitim ağırlıklı olması lazım. Zavallı çocuklar bunca ilimden mahrum oluyor.

- Bazı okullar tefsir okumamıza manidir, hadis, fıkıh, tasavvuf, ilm-i kalam okumamıza manidir. Katiyyen manidir. Kur'ân-ı Kerîm'e mani olan bizim düşmanımızdır.

- Üniversite tam seni Avrupa adamı yetiştiriyor.

- Bugün en büyük iyilik Kur'ân-ı Kerîm'i öğretmektir, büyük şefar, vallâhi billâhi tallâhi en büyük şey odur. Üniversitenin onun yanında ismi bile yok.

RÛHU'L-FURKAN TEFSİRİ'NDEN KISSALAR

DÜNYADA NE KADAR İBADET ETMELİ

BAZEN ÇOK İBADET YAPMAK DA KURTARMAYABİLİR

Murat DEMİR

DÜNYADA NE KADAR İBADET ETMELİ

- Nakledildiğine göre, sâlihlerden biri her gece Kur'ân-ı Kerîm'i hatmeder ve ibâdete çok çalışırdı. Ona "Sen nefsin çok yoruyorsun, canını sıkıntıya sokuyorsun" demişler.

O zaman o: "Dünyanın ömrü ne kadardır?" diye sorduğunda "Yedi bin sene" diye cevap almış. Sonra o: "Kıyamet günü ne kadardır?" diye sorduğunda: "Elli bin senedir" cevabını aldı.

Bunun üzerine o kişi: "İnsan, dünyanın ömrü kadar da yaşasa, elbette o uzun gün için ibadette son derece gayret etmesi lâzımdır, zira dünyanın tamamını ibadette geçirmek, elli bin senelik mahşer sıkıntısına nazaran çok kolaydır" derdi.

- **Rabi'atül-'Adeviyye** (*Radiyallâhu Anhâ*) sâliha bir kadındı, gündüz geldiğinde "Bu gün benim ölüm günüdür" diyerek akşama kadar ibadette meşgul olur, gece gelince de "Bu gece benim ölüm gecemdir" diyerek sabaha kadar ibadette meşgul olurdu ve ölüncüye kadar bu hâl üzere devam etti.

- Rivayete göre bir zahid, ibadete çok devam ediyordu, onun elbisesinin kirlendiğini gören bir adam: "Ey Âbid! Niçin elbiseni yıkamıyorsun?" diye sorunca, o: "Yıkasam bir daha kirlenecek" dedi.

O zaman adam: "Bir daha yıkarsın" dediğinde o âbid: "**Allâh-u Te'âlâ** bizi ömrümüzü elbise yıkamakla geçirmek için yaratmadı, bilakis taat ve ibadet için yarattı" diye cevap verdi.

BAZEN ÇOK İBADET YAPMAK DA KURTARMAYABİLİR

Şunu da ifade edelim ki, bir takım kimseler ibadet ve taata devam ettikleri hâlde (insanları hakir görmek, kıskanmak, kin beslemek ve gıybetini yapmak gibi) bazı günahlardan sakınmadıklarından **Mevlâ**

Te'âlâ'nın cennet ve cemalinden mahrum olmuşlardır.

Çünkü yaptıkları ibadetlerin sevapları başkalarına gitmiştir.

Bununla birlikte farzları yapmak şartıyla diğer bazı nafil ibadetleri yapmayıp, haramlardan son derece sakınan bazı kimseler, cennette **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) **Efendimiz**'e komşu olma şerefine kavuşmuşlardır.

Nitekim bir ârâbî **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)e gelerek: "Muhakkak ben Ramazân-ı Şerîf ayında oruç tutuyorum, her gün beş vakit namaz kılıyorum, bundan fazla bir şey yapmıyorum, çünkü ben fakirim üzerime zekât ve hac vazifeleri yoktur.

Acaba kıyamet koptuğunda ben hangi yurttan olacağım?" dedi.

Bunun üzerine **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) gülerek:

«إِذَا حَفِظْتَ عَيْنَيْكَ عَنِ اثْنَيْنِ؛ عَنِ
النَّظَرِ إِلَى الْمُحَرَّمَاتِ وَالنَّظَرِ إِلَى
الْحَلْقِ بَعَيْنِ الْأَخْتِقَارِ، وَحَفِظْتَ
قَلْبَكَ عَنِ اثْنَيْنِ؛ عَنِ الْغِلِّ وَالْحَسَدِ،
وَحَفِظْتَ لِسَانَكَ عَنِ اثْنَيْنِ؛ عَنِ
الْكُذِبِ وَالْغَيْبَةِ تَكُونُ مَعِيَ فِي
الْجَنَّةِ.»

"Gözünü iki şeyden; haramlara bakmaktan ve mahlûkata hakaret gözüyle bakmaktan korursan,

Kalbini iki şeyden; kinden ve hasetten korursan,

Dilini de iki şeyden; yalandan ve gıybetten korursan cennette benimle beraber olursun" buyurdu. (*İsmâ'îl Hakkî Bursevî, Rûhu'l-beyân, 2/158-159*)

İlm-i Hâl

HÜSAMETTİN VANLIOĞLU BAŞKANLIĞINDA
FIKİH KURULU

TEBERRÜK

TEBERRÜK, ŞİRK VEYA ŞİRKE GÖTÜREN BİR BİDAT MIDIR?

Allah Teâlâ'ya hamd, Resulüne ve Resulünün ailesine, ashabına ve izinden giden tüm Müslümanlara salat-u selam olsun.

Öncelikle teberrük; mübarek bir şeydeki bereketin, dokunmak bakmak ve ziyaret etmek gibi hissi bir beraberlik vesilesiyle kişiye sırayet etmesini talep etmektir. Şirk ise; Allaha ortak koşmaktır. Mahiyetleri itibarıyla şirk ile teberrük arasında bir irtibat kurmak söz konusu değildir.

Teberrükün şirk götüren sebep olmasına gelince; cahiliye Arapları ve diğer putperest kavimlerde tevessül ve teberrükün şirk götürdüğü bir hakikattir. Ancak din-i mübin-i İslam bu denli muhkem hükümlerle dalalet/sapkınlık karanlığını yarmışken ve bütün putları yüzüstü yıkmışken tekrar aynı sapkınlığa dönülmesi, hem aklen müstebattır hem de bunca yıldır vuku bulmamış olması âdeten muhal olduğuna delildir.

Hız. Ömer (Radiyallâhu Anh) insanların teberrükte bulunduğu rıdvan ağacını şirk düşmeleri korkusuyla kestirmiştir. (İbn Ebî Şeybe, el-Musannef, 2/269. 2 Buhari, 3930-2798. 3 Buhari, 3930)

Öyle ise haşa; (Hız. Ömer (Radiyallâhu Anh) bunun aklen uzak olduğunu anlamamış mıdır?) denilecek olursa şöyle cevap veririz: Öncelikle Hız. Ömer'in (Radiyallâhu Anh) bahsi geçen ağacı kestirdiğine dair rivayetler birbiriyle çelişmekte, ağacın biatten sonraki yıllarda tam tespit edilmediği veya Hazreti Ömer'in (Radiyallâhu Anh) vefatından sonraki yıllarda ziyaret edilmekte olduğu yönünde rivayetler de bulunmaktadır.

Vakıyı kabul etsek de Hız. Ömer'in (Radiyallâhu Anh) bu hareketi şirk düşme ihtimalinin müstebat olmadığını gerektirmez.

Zira Hız. Ömer (Radiyallâhu Anh) yeni Müslüman olmuş cahil kimseler için bir tedbir olarak, bunun müstebat olduğunu bilmesine rağmen gayret-i diniyesinden ötürü kestirmiş olabilir.

Zira cahiliye devrini görmüş biri olarak müteşeddide davranması gayet tabii ve yerindedir. Kaldı ki Hız. Ömer'den (Radiyallâhu Anh) teberrükle alakalı bir yasaklama da varit olmamıştır.

İmdi; teberrükün şirk olmadığını, Müslüman cemiyet içerisinde şirk müfzi de olmadığını, şeri bir mahzurunun da bulunmadığını anlamış olduk.

Tabi ki bu neticeye (الأصل في الأشياء الإباحة) eşyada asıl olan ibahadır kaidesini eklemek suretiyle, "öyleyse teberrük de mubahtır" şeklinde ikinci bir neticeye varamayız. Zira hissi bir beraberlik suretiyle bereketin sirayet edip etmeyeceği henüz vuzuha kavuşmamıştır ve bu bilinmediği müddetçe böyle bir fiilin icrası dinde aslı olmadığı için bidat kabul edilecektir öyleyse teberrükün meşruiyetini hadis-i şeriflerle ortaya koyalım.

عرق فاستنقع عرقه على قطعة أديم عتيده
فجعلت تنشف ذلك العرق فتعصره في قواريرها
فأفاق فقال ما تصنعين قالت نرجوا بركته لصبياننا
فقال أصبت

Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) uyurken terlemiş ve mübarek terleri bir deri parçası üzerinde birikmişti. Ümmü Süleym annemiz (Radiyallâhu Anhâ) biriken teri bir bez parçasına emdiriyor ve bir kabın içine sıkıyordu. Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) uyandılar ve "ne yapıyorsun" diye sual buyurdular. Ümmü Süleym annemiz de (Radiyallâhu Anhâ) "çocuklarımız için bereketini murad ediyoruz" buyurdu. Bunun üzerine Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) "doğru yaptın" buyurdular. (Müslim, r. 6010; Ahmed bin Hanbel, 3/136; İbni Humeyd, r. 1268)

عن أنس بن مالك رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ قال: لما رمى رسول الله صلى الله عليه وسلم الجمرة نحر نسكه ثم ناول الحائق شقه الأيمن فحلقه فأعطاه أبو طلحة لأم سليم بأمر من النبي ثم ناوله الشق الأيسر فحلقه فقال أقسم بين الناس

Enes (Radiyallâhu Anh) anlatıyor: Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) cemreyi taşladılar, kurban kestiler, akabinde mübarek başlarının sağ tarafını tıraş ettirdiler. Ebu Talha (Radiyallâhu Anh) da onu, Efendimizin (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) emriyle Ümmü Süleym annemize (Radiyallâhu Anhâ) verdi. Sonra sol tarafını tıraş ettirdiler ve "bunu insanlara dağıt" buyurdular. (Müslim, r. 3142; Ebu Davud, r. 1986; Tirmizi, r. 912; Ahmed bin Hanbel, 3/111; Humeydi r. 1220; İbni Huzeyme, r. 2928; Nesai, El-Kübra, r. 1456; Beğavi, r. 1962; İbni Hibban, r. 3879; Beyhaki, 5/134; Benzer rivayet için bkz. Buhari, r. 5896)

عن عثمان بن عبد الله بن موهب قال: أرسلني أهلي إلى أم سلمة بقدرح من ماء - وقبض إسرائيل ثلاث أصابع - من فضة فيه شعر من شعر النبي صلى الله عليه و سلم وكان إذا أصاب الإنسان عين أو شيء بعث إليها مخضبه فاطلعت في الجلجل فرأيت شعرات حمرا

Osman ibni Abdullah (Radiyallâhu Anh) anlatıyor: Ailem beni bir kap su ile Ümmü Seleme'ye (Radiyallâhu Anhâ) gönderdi. Ümmü Seleme de (Radiyallâhu Anhâ) içinde Efendimizin (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) saçından bir tutam bulunan gümüş bir muhafaza getirdi.

İnsanlar hastalık veya başka bir musibete duçar olduklarında, Ümmü Seleme'ye (Radiyallâhu Anhâ) böyle bir kap gönderirlerdi. Bu muhafaza muttali oldum ve içinde kızıl saçlar gördüm. Efendimizin (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) mübarek teri, cildi, eli, elbisesi, eşyaları, abdest suyu, namaz kıldığı yer, mübarek dudaklarının, ellerinin, ayaklarının değdiği yer ile ve kabri-i şerifleri ile Ashab-ı kiramin teberrükte bulunduğu dair, Buhari, Müslim, Ebu Davud, Tirmizi, Nesai, Ahmed bin Hanbel, Hâkim, Taberi, Zehebi, Humeyd, İbni Hibban, İbni Huzeyme, Beyhaki ve Beğavi gibi birçok muteber eserde, sayısız rivayetler mevcuttur.

İşte bu hadis-i şeriflerle teberrükün mesned-i şer'isini öğrenmiş olduk. Şimdi nelerle teberrükte bulunulabilir bunu izah edelim.

Teberükte illet berekettir. Yani, teberrükü mümkün kılan şey teberrükte bulunmanın sebebi kendisi ile teberrükte bulunan şeydeki berekettir. Öyle ise mübarek olan her şeyle teberrükün caiz olmasını inkâr etmenin bir esası bulunmamaktadır. Dolayısıyla Ashab-ı Kiram ve diğer salih insanların elbiseleri, kullandıkları eşyalar vesaire ile teberrükte bulunmanın caiz olması gerekir. Selef-i salihinin de amelinin bu şekilde cari olması, bu kıyasın doğru olduğuna açık bir delildir. Bunun en güzel misali de İmamı Şafii'nin, İmamı Ahmed'in gömleğiyle teberrükte bulunmasıdır. (İbnu'l-Cevzi, Menakibu Ahmed ibni Hanbel, 456)

Hadîs-i Şerîfler

Muaz b. Esed el-Cühenî (*Radyallahu anh*) anlatıyor: “Resûlullah (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*) buyurdular ki:

“Kim bir mü'mini, bir münafığa (gıybetçiye) karşı himaye ederse, Allah'da onun için Kıyamet günü etini cehennem ateşinden koruyacak bir melek gönderir. Kim de bir mü'mine, kötülenmesini isteyerek bir iftira atarsa, Allah onu Kıyamet günü cehennem köprülerinden birinin üstünde, söylediğinin (günahından temizlenip) çıkıncaya kadar hapseder.” (*Ebu Davud, Edeb: 41 (4883)*.)

Ebu Hüreyre (*Radyallahu anh*) anlatıyor: “Resûlullah (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*) buyurdular ki:

“Kul (bazen) Allah'ın rızasına uygun olan bir kelamı ehemmiyet vermeksizin sarf eder de, Allah onun sebebiyle cennetteki derecesini yükseltir. Yine kul (bazen) Allah'ın gazasına sebep olan bir kelimeyi önemsemeden sarf eder de, Allah o sebeple onu cehennemde yetmiş yıl aşağıya atar.” (*Buhârî, Rikak 23; Müslim, Zühd 49, (2988); Muvatta, 4, (2, 985); Tirmizi, Zühd 10, (2315)*.)

Hz. Bera (*Radyallahu anh*) anlatıyor: “Resûlullah (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*) buyurdular ki:

“İki müslüman karşılaşıp musafahada bulununca, ayrılmalarından önce (küçük günahları) mutlaka affedilir.” (*Ebu Davud, edeb 153, (5211, 5212); Tirmizi, İsti'zan 31, (2729)*.)

Avf b. Mâlik (*Radyallahu anh*), Resûlullah (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*)'i şöyle buyururken dinledim, dedi:

“Devlet başkanlarınızın en hayırlısı; sizi seven ve sizin tarafınızdan sevilen, size dua eden ve sizin duanızı alan kimselerdir.

Devlet başkanlarınızın en kötüsü de; size buğzeden ve sizin buğzunuza hedef olan, size lânet eden ve lânetinizi alan kimselerdir.”

Bunun üzerine:

- Yâ Resûlallah! Onlara karşı tavır takınalım mı? diye sorduk. Bize şu cevabı verdi:

- Aranızda namaz kıldıkları sürece hayır. Aranızda namaz kıldıkları sürece hayır!” (*Müslim, İmâre 65, 66*)

Ebu Sırma (*Radyallahu anh*)'dan rivayet edildiği üzere, Resûlullah (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*) buyurdular ki:

“Kim bir mü'mine zarar verirse Allah da onu zarara uğratar. Kim de bir mü'mine meşakkat verirse, Allah da ona meşakkat verir.” (*Tirmizi, Birr 27, (1941)*.)

Ebu Hüreyre (*Radyallahu anh*) anlatıyor: “Resûlullah (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurdu:

“Kişi arkadaşının dini üzeredir. Öyleyse her biriniz, kiminle arkadaşlık yapacağına baksın (dikkat etsin)” (*Ebu Davud, edeb 19, (4833); Tirmizi, Zühd 45, (2379)*.)

Enes b. Mâlik (*Radyallahu anh*) şöyle anlatıyor: “Bir adam geldi ve Allah Rasûlüne:

- Ey Allah'ın Resûlü, kıyamet ne zaman kopacak? diye sordu.

Rasûlullah ona:

- Kıyamet için ne hazırladın? Diye sordu. O adam:

- Benim çok fazla amelim yok. Ancak ben Allah ve Resûlü'nü seviyorum, dedi. Bunun üzerine Resûlullah:

- Kişi sevdiğiyle beraberdir, buyurdu.”

Hadisin ravisi Enes b. Mâlik (*Radyallahu anh*) der ki: “Ashabı kiramın bir başka şeye bu kadar sevindiklerini görmedim.” (*Buhârî Edeb 96; Müslim 165; Tirmizi Zühd 50*)

Güldeste

Mustafa Özşimşekler

HUDEYBİYE BARIŞI HER YÖNÜYLE BİR FETİH KILINDI

Sahabe-i kiramın Hudeybiye’de, Peygamber Efendimize o ağacın altında biat etmek için üşüşüklerini ve çarpışmak için harıl harıl hazırlık yaptığını gören Mekkeli gözcüler, durumu derhal Mekke’ye ulaştırdılar.

Bu haber onları çok tedirgin etti, hatta korkuttu. Daha önce barışa asla yanaşmayan Mekke müşrikleri bir an önce barışın olmasını istediler ve derhal **Süheyl b. Amr**’ı anlaşma yapmak üzere Hudeybiye’ye gönderdiler. Peygamber Efendimiz onun geldiğini görünce ismini hayra tevil ederek:

- **Bu iş kolay olacak herhalde**, buyurdu. Zira Süheyl; “kolaylık” demektir. Ayrıca Kureyşliler sulh yapmak istedikleri zaman hep Süheyl’i vazifelendirirlerdi. Ve anlaşma şartları yazılmaya başlandı. Peygamber Efendimiz Hz. Ali’ye:

- **Bismillahirrahmanirrahim yaz**, buyurdu. Süheyl ve arkadaşları itiraz ettiler:

- **Rahman ve Rahim**’in ne demek olduğunu bilmiyoruz. Bilmediğimiz şeyi yazdıramayız.

Bunun yerine **“Bismikellahümme”** yazın, dediler. Buna sahabenin canı sıkıldı:

- Biz de bundan başkasını yazdırtmayız, diye itiraz ettilerse de Efendimiz:

- **Bu da iyidir öyle yaz**, buyurdu. Çünkü “Bismikellahümme; Allahım Senin isminle başlarım!” manasında olduğu için Bismelenin yerini tutuyordu.

Hz. Ali bunu yazınca, Efendimiz devam etti:

- **Bu, Allah Rasûlü Hz. Muhammed ile Mekke müşrikleri adına Süheyl b. Amr arasında bir anlaşmadır**, deyince, Süheyl ve arkadaşları yine itiraz ettiler:

- Eğer Senin Allah Rasûlü olduğunu kabul etmiş olsak, o zaman zaten Sana karşı çıkıp savaşmaz ve Beytullahı ziyaret etmekten Seni alıkoymazdık. Anlaşmaya **“Allah Rasûlü”** sıfatını yazdırmak, kendi haksızlığımızı kabul etmek demektir. Bunu silip yerine “Muhammed b. Abdullah” yazın, dediler.

Sahabe buna daha şiddetle karşı çıktı, sesler yükseldi, hatta bazıları ayağa kalkıp Hz. Ali’nin elini tutarak:

- Ya Ali! Allah Resûlü sıfatından başkasını sakın yazma, aksi takdirde onlarla aramızı ancak kılıç halleder. Biz ne diye Dinimiz için bu eksikliği kabul edelim ki? dediler.

Bunun üzerine Peygamber Efendimiz, ashabı kirama susmaları ve sakin olmaları için eliyle işaret etti, ashab-ı kiram da sustular.

Mevla Teala hem Peygamberimizin hem de müminlerin kalplerine sekinet indirmişti. (Fetih: 26) Ve Efendimiz buyurdu ki:

- **Buraya yazılsa da yazılmasa da Ben Allah’ın Resûlüyüm! Ya Ali onu sil ve dediği gibi yaz!**

Bunun üzerine Hz. Ali:

- Hayır! Vallahi Senin Resûlüllah sıfatını hiç bir zaman silemem! deyince, Efendimiz bunu Kendi eliyle sildi ve ardından anlaşma şartları tek tek yazıldı.

Hudeybiye Anlaşması'nın bazı şartları

- Halkın (müslümanlarla müşriklerin) emniyet ve selamet içinde yaşamaları ve birbirlerini zarara uğratmamaları için, on yıl müddetle harp etmeyeceklerdi.

- Bu sene Ka'be ziyaret edilmeyecekti. Müslümanlar kurbanlarını buldukları yerde kesip geri dönecekler, ancak bir sene sonra Kabe'yi ziyarete gelebileceklerdi. Geldiklerinde yine yanlarında (yolcu silahı kabul edilen) kılıçtan başka silah bulundurmayaçaklardı.

- Müslümanlar Mekke'de üç günden fazla kalmayacaklar ve o günlerde, Kureyşliler Mekke dışına çıkacaklardı.

- Kureyşlilerden velisinin izni olmadan Müslümanların yanına sığınan kimseler Kureyşe iade edilecek, ama Müslümanlardan Kureyşlilerin yanına sığınan kimseler geri verilmeyecekti.

Bu madde teklif edilince Ashabı Kiram çok şaşırıldı ve üzüntüyle sordular:

- Ya Resûlellah! bu maddeyi de mi yazacağız. Nasıl olur da iman edip bize sığınan bir kimseyi geri çeviririz? Bunun üzerine Efendimiz şöyle buyurdu:

- Bizden onlara gidecek olan kimseyi Allah Bizden uzak kılsın. Onlardan bize gelecek olanlara gelince Allah onlar için elbette bir genişlik, er geç bir çıkış yolu verecektir!

- Ayrıca, anlaşmaya göre Kureyş dışında kalan diğer kabileler, iki taraftan istediklerinin himâyesine girebilirlerdi. Buna göre **Huzaa Kabilesi** Peygamber Efendimizin yanında, **Beni Bekiroğulları** da müşriklerin yanında müttefik olduklarını ilan ettiler.

Hz. Ömer'in sitem etmesi

İlk bakışta bu anlaşma müslümanların aleyhine gibi gözüküyordu. Bu Sahabenin hoşuna gitmemiş ve bundan hiç memnun olmamışlardı. Bu arada münafıklar da boş durmadılar, hemen bozgunculuga başladılar.

“Peygamberin rüyası nerde kaldı?” diye dedi-kodu edip zaten üzgün olan ashabın tahammülünü iyice zorladılar. Hatta o kadar ki Hz. Ömer dayanamadı ve üzüntüyle Efendimize gelerek sitemvâri bir üslûpla sordu.

- Sen Allahın Hak Peygamberi değil misin?!

- Evet! Ben Allahın Peygamberiyim!

- Biz hak üzere onlar ise batıl üzere değil mi?

- Evet Ya Ömer! Biz Hak üzereyiz, düşmanlarımız ise batıl üzereler.

- Bizden ölenler cennette, onlardan ölenler ise cehennemde değil mi?

- Evet, bizim ölülerimiz cennette, onların ölüleri cehennemdedir.

- Ya Resûlellah, öyleyse bu şartlara niçin razı oluyoruz. Allah onlarla aramızda hükmünü vermeden biz niçin dönüp gidiyoruz!

- Ey Hattabın oğlu, Ben Allah'ın kulu ve Resülüyüm (Bu şartları kabul etmekle)

Allaha karşı gelmiş değilim. O Benim yarıdır. Beni hiçbir zaman ziyana uğratmayacaktır.

- Fakat Sen bize Beytullah'a varıp Onu tavaf edeceğiz! diye söylememiş miydin?

- Evet! söyledim, ama bu yıl onu tavaf edeceğiz dedim mi?

- Hayır.

- Yine tekrar ediyorum ki, siz muhakkak Mekke'ye girip Beytullah'ı tavaf edeceksiniz, bunu böyle bil!..

Tabi daha sonraları bu antlaşmanın ne kadar hayır ve rahmet olduğunu gördükçe Hz. Ömer çok pişmanlık duyacak ve şöyle diyecekti:

“Ben hiçbir zaman o günkü gibi bir musibete uğramadım. Peygamber Efendimize hiç bir zaman başvurmadığım bir biçimde o gün başvurmuştum. Nihayet yüce Allah işin sonunu hayır ve rahmet kıldı. Resûlullah böyle olacağını çok iyi biliyormuş.

Ben Resûlullah'a karşı o gün sarf ettiğim sözlerden dolayı öyle korktum ki, akıbetimin hayır olmasını umarak oruçlar tutmaktan, sadakalar vermekten, nafile namazlar kılmaktan ve köleler azad etmekten geri durmadım."

Ashabın ihramdan çıkmak istemeyişinin sebebi

Anlaşma bittikten sonra Kureyş elçileri çekilip gittiler. Efendimiz de ihramdan çıkmak için Ashabına dönerek

- **Haydi kalkın! Kurbanlarınızı kesin, sonrada saçlarınızı tıraş edip ihramdan çıkın!** diye seslendi. Fakat sahabeden hiç biri yerinden kalkmadı. Efendimiz bu emrini üç kere tekrarladığı halde hepsi susuyordu. Buldukları yerde oturup kalmışlardı.

Tabi burada; "ashabı kiramın Efendimizi dinlemediği" gibi bir yanlış anlaşılma olması için kısa bir açıklama yapalım.

Öncelikle ashabı kiram, Efendimize en yakın ve en sevgili insanlardır. Bu uğurda canlarını mallarını seve seve feda etmişlerdir. Bu bakımdan Efendimizin vermiş olduğu emri onların dinlememesi diye bir şey asla düşünülemez.

Fakat burada, verilen emri yerine getirmekte ağır davranmalarının bir sebebi vardı. Şöyle ki:

Onlar Efendimizin gördüğü rüyaya bakarak, bu yıl Beytullah'ı tavaf etme ümidiyle Hudeybiye'ye kadar gelmişlerdi. Fakat bunun aksine şartlarını ağır buldukları bir anlaşma yapılıncaya, bunun vahiy ile ortadan kaldırılmasını beklediler. Yani Allah'tan bir vahiy gelerek antlaşmayı iptal eder ve savaşla da olsa Ka'be'ye gireriz, diye ümit ediyorlardı.

Bununla birlikte, Hendek Savaşı sırasında Peygamber Efendimiz **Gatafan Kabilesi** ile anlaşma yapmak üzere ashabın görüşlerine başvurmuştu. O zaman ashabı kiram, bunu "barışla değil kılıçla çözmek" arzusunda olduğunu söyleyince, Efendimiz de ashabın arzusuna muvafık hareket ederek anlaşmadan vazgeçmişti. İşte o gün orada olduğu gibi, bu gün de Efendimiz yine anlaşmadan vazgeçebilir ümidini taşıyorlardı.

Onun için ashabı kiram burada Efendimizin bu emrini yerine getirmekte ağır davranmışlardı. Zira şayet ihramdan çıkacak olsalardı, artık bu ümitleri tamamen bitmiş olacaktı.

* * *

Sahabe-i kiram bu konuda ağır davranınca, Peygamber Efendimiz dönüp zevcesi Ümmü Seleme annemizin yanına geldi. Ümmü Seleme annemiz Efendimizin halinden, ters giden bir şeylerin olduğunu anladı ve ne olduğunu sordu. Efendimizde Ona ashabın tutumunu anlattınca, dedi ki:

- Ya Resûlellah! Ashabın herhalde umduklarına kavuşamayınca, her nasılsa bu gördüğünüz hale düştüler. Sen bunu illa arzuluyorsan, hiçbirine bir şey söylemeden çıkıp kurbanını keser, tıraşını olursan onlar da Sana uymaktan geri durmazlar, diye tavsiyede bulundu.

Bunun üzerine Peygamber Efendimiz, Ümmü Seleme annemizin istişaresine uydu ve Tekbir getirerek kurbanlık develerini kesmeye koyuldu. Sonra da mübarek başını kazıtarak tıraşını oldu. Ashabı kiram bunu görünce kesin olarak anladılar ki, az önce yapılan anlaşma şartlarına uyulacak. Bunun üzerine hepsi kalktılar ve Peygamber Efendimize uydular.

Ashabın bir kısmı kurban kesiyor, bir kısmı ise tıraş oluyordu. Ama o derece üzgündüler ki, sanki kurban kesmiyorlar da savaş ediyorlardı.

Fethi Mübîn

Hudeybiye'den geri dönerken yolculuk sırasında Hz. Ömer, Peygamber Efendimize bir şey sordu. Fakat Efendimiz cevap vermedi. Üç kere sormasına rağmen yine cevap alamayınca, bu durumdan sebep çok korktu. Aleyhinde bir ayet gelecek diye çok endişelendi. Hz. Ömer şöyle anlatıyor:

"Hal böyle olunca kendi kendime; 'Sen aleyhinde ayet inmesini hak ettin' dedim. Aleyhinde bir ayet inmesinden korkarak devemi sürüp halkın önüne geçtim. Yakın, uzak her şey sanki beni tuttu, sıktı ve bunalttı. Halkın en önünde tasalı ve üzüntülü olarak gidiyordum. Çok geçmemişti ki "**Kürârül'Gamîm**" denilen yerde bir münadi; '**Ömer nerde?!'** diye seslendi.

O anda kalbime öyle bir korku düştü ki, bunu bir ben bilirim bir de Allah bilir. Hemen gittim, hakkımda bir vahiy nazil oldu sanıyordum.”

Hız. Ömer, Resûlullah'ın huzuruna korkarak ve adeta yaprak gibi titreyerek girdi, fakat bak-tı ki Resûlullah tebessüm ediyordu ve çok sevinçliydi. Şu müjdeyi verdi:

- **Bana bu gece bir süre indi ki, o Bana üstüne güneş doğan her şeyden, dünyadan ve içindekilerden daha sevgilidir,** buyurduktan sonra **Fetih Sûresi**'ni okudu. Mevla Teala:

“**Muhakak ki Biz Sana apaçık bir Fetih ihsan ettik.**”buyuruyor ve bu anlaşmayı zillet değil, tam aksine bir Fetih olarak kabul ediyordu.

Gerçekten de Hudeybiye barışı müslümanlar için çok büyük bir Fetih idi. Mevla bu anlaşmayı “**Fethi Mübin**” ilan etmişti. Yani zillet ve alçaklık değil, apaçık bir fetih ve zafer...

Zira Kureyşliler, altı sene evvel yanlarından kovarak vatanlarını terk etmek zorunda bıraktıkları, birçok defalar kökünü kazımak için savaş ettikleri, yersiz-yurtsuz ve başkalarına sığınmış bir topluluk olarak gördükleri müslümanları, o güne kadar kesinlikle bir kuvvet ve bir hükümet olarak görmüyorlardı. Hatta onların varlıklarını dahi kabul etmiyorlardı.

Ama bu anlaşmayla onları resmen tanımış ve Efendimizin önderliğindeki İslam Devleti'ni kabul etmiş oldular. Üstelik kendi yurtlarında ilk resmi anlaşmayı yaptılar. Şimdi bu durum büyük bir fetih değil miydi?..

O güne kadar müşriklerle hep savaş halinde oldukları için bir araya gelip görüşme ve konuşma imkanları olmamıştı. Bu barış ile birlikte, savaş tehlikesi olmadan emniyetle görüşmek mümkün oldu. Böylece müşrikler müslümanlarla görüşüp konuşarak onları daha yakından tanıma fırsatı buldular ve İslam Dininin güzelliklerini, Hak olduğunu daha iyi kavradılar.

Tabi küfür perdesi kalkınca İslamın aydınlığı zahir oldu. Ve müslümanların sayısı her geçen gün arttıkça arttı. Öyle ki bu anlaşmadan itibaren Mekke fethine kadar iki yıl geçti ki, bu süre zarfında iman edenlerin sayısı, o güne kadar iman edenlerden çok daha fazlaydı. Şöyle ki: Hicretten altı yıl sonra, Hudeybiye'ye 1400 tane müslümanla gelen Peygamber Efendimiz, bu anlaşmadan iki yıl sonra Mekke'nin Fethine 10.000 civarındaki ashabıyla girecekti. Şimdi bu durum fetih değil de neydi?..

Ayrıca Mekke ile barış sağlanıp Medine'nin aşağı tarafı emniyete alınınca, bu sefer diğer düşmanlarla savaşmak ve bazı yerleri de fethetmek mümkün oldu.

Hudeybiye Kuyusu

Hulasa-i kelim; bu barış anlaşması, tabir yerindeyse zaferler ağacının çekirdeği olacak ve nice fetihlere başlangıç teşkil edecekti. Bu anlaşma fetih için bir kapı ve anahtar mahiyetindeydi. Bazı büyük olaylara önyak ve mukaddime oldu. Nitekim bu anlaşma Mekke Fethi'nin de hazırlayıcı sebeplerindendir.

İlahi vahiyle, beşerin aklî tedbiri arasındaki fark

İlk başta bu anlaşma sahabenin pek hoşuna gitmemişti, hatta bu antlaşmayı herkes büyük bir yenilgi olarak görüyordu. Hz. Ömer gibi aklı vahye paralel olan ve “şöyle olsaydı” dediği birçok konuda, söylediğine muvafık vahiy gelecek kadar feraset sahibi olan Hz. Ömer bile bu anlaşmaya itiraz etmişti. Ama Allah-u Tela her türlü fikir ve görüşe karşı Peygamberinin risâletini galip kıldı. İlahi vahiyle, beşerin aklî tedbiri arasındaki fark böylece aşikare oldu. Netice itibarıyla hiçbir aklın ve idrakin görmezden gelemeceği büyük bir zafer ortaya çıktı. Dolayısıyla Hudeybiye barışı her yönüyle bir Fetih kılıdı.

Nitekim Hz. Ebu Bekir (*Radıyallahü anh*) der ki:

- İslamda Hudeybiye Fethi'nden daha büyük bir fetih olmamıştır. Resûlullah ile Rabbi arasındaki şey hakkında halkın görüşleri kısa ve dardı. Kullar acele eder. Yüce Allah ise dilediği iş kıvamına gelip olunlaşmadıkça onu yapmakta kullar gibi acele etmez. Dolayısıyla Hudeybiye Anlaşması ihtiva ettiği faydalar ve netice itibarıyla şüphesiz büyük bir fetihtir.

İbni Mesud (*Radıyallahü anh*) ise demiştir ki:

- Siz fethi; Mekke'nin fethi olarak görüyorsunuz. Biz ise Hudeybiye barış antlaşmasını fetih sayıyoruz, demiştir.

Umretü'l Kaza ve Fetih

Hicretin altıncı yılında Hudeybiye'de müşriklerle yapılan anlaşma gereğince ertesi sene Efendimiz ashabıyla yola çıktı ve yapamadıkları Umreyi kaza ettiler. Yapılan anlaşmanın şartlarına göre Mekke'de üç gün kaldılar. Doya doya Kabe'yi tavaf ettiler.

Ezan okudular, cemaatle namazlar kıldılar. Yıllardır göremedikleri, hasret kaldıkları Beytullah'a olan özlemlerini giderdiler.

Müşrikler, Müslümanları merakla, hayret ve şaşkınlıkla izliyorlardı. Gerçekten çok etkilenmişlerdi, zira bu güne kadar müminleri hiç böyle görmemişlerdi. Çünkü yıllar, savaş ve düşmanlıkla geçtiği için onlara objektif bir gözle bakıp yakından inceleme fırsatı bulamamışlardı. Fakat gördüler ki, müminler birbirlerine öylesine şefkatli, öylesine merhametli ve öylesine saygılı idiler ki, onlara imrenmemek mümkün değil...

Umretü'l Kaza'nın çok büyük faydası oldu. Bu vesileyle birçoklarının kalbi İslama karşı yumuşadı, birçoklarının ise iman etmesine vesile oldu. Hatta Arapların askeri dehası Halid b. Velid gibi, siyaset dehası olan Amr b. As gibi zatlar da bundan sonra iman edip İslam saflarına katıldılar.

Yapılan bu umreden bir sene sonra da Mekke'nin fethi nasip oldu. Efendimiz dün ayrılmak zorunda kaldığı Mekke'ye, büyük bir ordunun başında muzaffer bir komutan olarak giriyordu. Peygamber Efendimiz Allah'a karşı duyduğu derin minnet ve şükrandan dolayı, adeta secde edercesine mübarek başını tevazu ile önüne eğmiş, neredeyse mübarek sakalının ucu devesinin yelesine değecekti. Bir taraftan da Fetih Sûresi'ni okuyordu.

Sonra Efendimiz zafer tekbiri getirince, bütün müslümanlar hep bir ağızdan “**Allahü Ekber! Allahü Ekber!**” diyerek, bu kudsî seda ile Mekke'nin ufuklarını çınlattılar.

Peygamber Efendimiz binlerce ashabı arasında devesi Kasva'nın üzerinde Ka'be'yi tavaf etti. Sonra, müşriklerin Ka'be'ye yerleştirdikleri putlara, elindeki asayla işaret ederek; “**Hak geldi batıl zail oldu. Muhakkak ki batıl yok olmaya mahkûmdur.**” (*İsra: 81*) ayetini okudu. Efendimiz hangi puta işaret buyurduysa yere yuvarlandı. Ka'be'deki üç yüz altmış putun hepsini yer ile yeksan ederek, Kabe'yi putlardan temizledi..

Fî Emanillah!

Bir Sahâbîyi Tanıyalım

HZ. ÂİŞE (Radıyallâhü Anha)

Peygamber Efendimiz'in muhtereme zevcesi... Müminlerin annesi... Efendimizin en sadık arkadaşı olan Hz. Ebu Bekir (Radıyallahü anh)'ın da kızı...

Babası Hz. Ebu Bekir "Sıddık" lakabıyla tanındığı için, kızına da **Aişe-i Sıddıka** denilmiştir.

Mekke'de dünyaya gelmiştir. Annesi Kinâne kabilesinden Ümmü Rûman binti Âmir b. Uveymir'dir. Hz. Aişe küçük yaşta müslüman olmuştur, hatta bununla alakalı olarak bir ifadesinde:

- Ben anne ve babamı bildim bileli onları müslüman buldum, demiştir.

Hz. Aişe (Radıyallahü anha) daha küçük yaşlarında iken okuma yazmayı öğrenmiş, zekâsı ve kabiliyeti ile etrafındakilerinin dikkatini çekmiştir. Hafızası çok kuvvetli, akıllı, zeki, âlime, edibe, iffet sahibi bir hanım idi.

Efendimizle Evlenmesi

Peygamber Efendimiz, ilk zevcesi Hatice-tü'l-Kübrâ (Radıyallahü anha) hayatta iken hiçbir kadınla evlenmemiştir. Onun vefatından bir müddet sonra ise Osman b. Mazun'un hanımı Havle binti Hakim, Peygamber Efendimiz'e gelerek Hz. Ebu Bekir'in kızı Hz. Aişe ile evlenmesini teklif etti.

Peygamber Efendimiz de buna olumlu bakınca, bu hayırlı işe önyak olup aracılık etti.

Havle hatun Efendimizin de onayıyla, Hz. Aişe'yi istemek üzere Hz. Ebu Bekir (Radıyallahü anh)'ın evine gitti. Evde Hz. Aişe'nin annesi Ümmü Ruman vardı. Ona:

- Ey Ümmü Ruman! Allah'ın size ne gibi bir hayır ve bereket nasib ettiğini biliyor musun? Diye sordu. Ümmü Ruman:

- O hayır ne imiş? Deyince, Havle hatun:

- Rasûlullah beni, Kendisine Aişe'yi istemem için gönderdi, diye cevap verdi.

Ümmü Ruman buna öylesine sevindi ki, ne diyeceğini şaşırды. Ama eşi Hz. Ebu Bekir evde olmadığı için hemen kesin bir cevap veremedi ve dedi ki:

- Ben de bu izdivacı çok isterim. Ama eşimin gelmesini bekleyelim, neredeyse gelir.

Bir müddet sonra Hz. Ebu Bekir eve geldi. Durumu ona da anlattıklarında önce şöyle bir duraksadı. (Resûlullah ile kardeş gibi yakın oldukları için) dedi ki:

- Aişe, Onun kardeşinin (kendini kastediyor) kızıdır. Acaba nasıl olur? diye sordu. Bunun üzerine Havle hatun derhal dönüp durumu Peygamber Efendimize anlatınca,

Efendimiz:

- Ebu Bekir'in yanına dön ve Benim adıma ona de ki: Senin Bana, Benim de sana kardeş olmam (rahim ve süt kardeşliği değil) İslam kardeşliğidir. Dolayısıyla kızın Bana zevce olabilir, buyurdu.

Havle hatun tekrar geri dönüp Efendimizin bu söylediklerini anlatınca, Hz. Ebu Bekir'in bu husustaki tereddüdü zail oldu ve büyük mutluluk ve saadet içinde, kızı Hz. Aişe ile Peygamber Efendimizi nişanlayıp nikâhladı. Böylece Peygamber Efendimiz'le Hz. Aişe'nin nikahları hicretten önce Mekke'de kıyılmış oldu. Fakat düğünleri hemen yapılmayıp sonraya bırakıldı.

Efendimizin rüyası

Daha nikâh kıyılmadan evvel Cibril-i Emin, Hz. Aişe (Radıyallahü anha)'nın sûretini ipek bir hırka içinde Peygamber Efendimize gösterdiğiyle alakalı olarak; Urve, Hz. Aişe'den şu hadisi şerifi nakletmiştir:

“Resûlullah (*Sallallahü aleyhi ve Sellem*) bana dedi ki: **‘Rüyamda sen Bana üç gece gösterildin. Melek seni(n suretini) Bana bir ipek parçası içerisinde getirdi ve ‘bu Senin zevcendir, aç bak!’ dedi. Ben de açıp baktım, içindeki sendin. Ben, bu rüya Allah katından ise onu gerçekleştirecektir, dedim.’**” (*Buhârî, Nikah 9, 35 Ta’bir: 20,21 Müslim, Feaâilü’s-Sahabe 79*)

Büyüleyici bir güzelliğe, müthiş bir zekâyâ ve taze bir gençliğe sahip olan Hz. Aişe annemize şeref olarak Hz. Ebu Bekir’in kızı olmak yeterdi. Bunla birlikte şimdi bir de, iki cihan serverinin eşi olmak şerefine ve bahtiyarlığına erişiyordu.

Medine’ye hicret

Mekke müşrikleri baskıyı iyice arttırmışlar, işkence ve zulüm sebebiyle Mekke’de imanla yaşamak neredeyse imkânsız hale gelmişti. Hicret izni çıkınca, müslümanlar dinlerini daha iyi yaşayabilmek için Medine’ye hicret etmişlerdi. Hz. Aişe annemiz de bilahare Medine’ye hicret etmişti lakin, önceleri Medine’nin havasına alışamadığı için biraz rahatsızlanmıştı. Tabi kısa bir süre sonra tekrar eski sağlığına kavuştu.

Hicretten bir müddet sonra Hz. Ebu Bekir, bir gün Peygamber Efendimize gelerek kızı Hz. Aişe’yle Mekke’de kıyılan nikâhın hala düğünü yapılmadığını, bunun çok geciktiğini söyleyerek bir an önce düğünün yapılmasını istedi.

Böylece hicretin ikinci yılının Şevval Ayı’nda, Efendimiz (*Sallallahü aleyhi ve Sellem*) ile Hz. Aişe (*Radiyallahü anha*) evlendiler.

Bundan böyle O, herhangi bir hanım değil Resûlullah’ın hanımıydı. Müminlerin annesiydi ve mü’min hanımların en güzel örneği idi. Hz. Aişe annemiz de bu konumunu çok iyi biliyor ve ona göre davranıyordu.

Hz. Aişe’nin üstünlüğü

Hz. Aişe annemiz, Allah Resûlüyle evlendikten sonra üstün bir mevkiye ve haklı bir şöhrete ulaştı. Efendimizin hanımlarının **“müminlerin anneleri”** olduklarını bildiren ve Peygamber Efendimizden sonra, başkalarının Onlarla evlenmesini ebediyen yasaklayan ayet-i kerimeler gereğince de **“Ümmü’l-Müminin”** diye anılmaya başladı.

Hz. Aişe annemizin, Peygamber Efendimiz’in yanında çok müstesna bir yeri vardı. Onu diğer hanımlarından daha çok severdi. O, dinî meseleleri anlamak ve hafızasında tutmak hususunda çok gayretliydi. Sık sık Peygamber Efendimize sorular sorar, her an birşeyler öğrenmeye çalışırdı. Bunun için de Efendimizin sevgisine mazhar olmuştu. Öyle ki hanımları içerisinde en çok onu seviyordu.

Hatta Efendimiz O’nun güzel huylu, tatlı dilli, ilmî üstünlük ve sevimli olma yönünü, tiridin diğer yemeklere üstünlüğüne benzeterek:

“Aişe’nin diğer kadınlara üstünlüğü, tiridin (etli yemek) diğer yemeklere üstünlüğü gibidir.” Buyurmuştu.

(Hadisteki benzetmede zikredilen **“tirid”** o devrin en değerli yemeklerinden idi. Kolay hazırlanan, rahat yenen, besleyici, lezzetli ve doyurucu bir yemektir.)

Hz. Aişe annemiz, diğer hanımları içinde Peygamber Efendimiz’i en fazla kıskanan ve Onun sevgisini kazanma yolunda en fazla mücadeleye edeni idi. Hz. Aişe annemiz kendisinin, Peygamber Efendimizin diğer hanımlarına karşı on bakımdan üstün olduğunu söyler ve onları şöyle sıralar:

“Ben on vasıfla üstün kılındım:

Cebrail (*Aleyhisselam*) bir ipek parçası içerisinde suretimi Resûlullah’a getirdi

Resûlullah, bakire olarak sadece benimle evlendi.

Annesi ve babası muhacir olan zevcesi sadece benim.

Allah (*Celle celalühü*) Benim suçsuzluğum üzerine semadan ayet indirdi.

Resûlullah, Benimle beraberken vahye mazhar oldu.

Resûlullah ve Ben aynı kaptan guslederdik.

Ben Onun önünde uzanmış yatarken namaz kılardı.

Resûlullah Benim göğsüme dayalı olarak, benim odamda ve benim (nöbet) gecemde son nefesini verdi. Benim odamda defnedildi.”

KISSADAN HİSSELER

ÂYET EL-KÜRSÎ
OKUMAK

Ebû Eyyub el-Ensârî (*Radyallahu anh*)'ın bodrum şeklinde bir yeri vardı. Hurmalarını buraya koyardı. Gül denilen cinlerden biri gelir, oradan hurmaları alır ve kaçırır-
dı. Ebû Eyyub el-Ensârî (*Radyallahu anh*), bu durumu Peygamber Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*)'e şikâyet etti.

Peygamber Efendimiz de:

- Git ve o cini gördüğün vakit ona; 'Allah'ın adı ile Resûlullah'a git' de, buyurdu.

Ebû Eyyub el-Ensârî, o cin geldiği vakit onu yakaladı. Fakat cin, kendisini bırakması için yalvarıp yakardı bir daha gelmeyeceğine dair yeminler ettiği için onu bıraktı. Sonra Peygamber Efendimiz'in huzuruna çıktığında Efendimiz sordu:

- Yakaladığın esiri ne yaptın?

- Ya Resûlellah! Bir daha gelmeyeceğine dair yemin ettiği için bıraktım.

Bunun üzerine Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*):

- O sana yalan söylemiş yine gelecek, buyurdu.

Hakikaten o cin tekrar geldi ve hurmalardan doldurmaya başladı. Ebû Eyyub (*Radyallahu anh*) onu hemen yakaladı. Ona; "bu sefer seni Resûlullah'a çıkaracağım" deyince, cin yine yalvarmaya başladı. Geçen sefer olduğu gibi yine gelmeyeceğine dair yemin edince, ona acıdı tekrar serbest bıraktı. Sonra Allah'ın Resûlünün yanına geldi. Efendimiz yine sordu:

- Yakaladığın esirini ne yaptın?

- Ya Resûlellah! Bir daha gelmeyeceğine dair yemin etti.

Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*):

- O sana yalan söylemiş yine gelecektir, buyurdu.

Cin üçüncü defa gelip hurmaları doldurmaya başlayınca, Ebû Eyyub (*Radyallahu anh*) derhal onu yakaladı ve:

- Üç defadır gelmeyeceğine yemin ediyorsun fakat yine geliyorsun. Bu sefer seni muhakkak Allah Resûlünün yanına götüreceğim, dedi.

Bunu duyan cin yine yalvarmaya başladı ve dedi ki:

- Eğer beni serbest bırakırsan, sana kendisinden faydalanacağın bazı dualar öğretirim. Şayet evinde Âyet el-Kürsî'yi okursan ne cin, ne de şeytan sana yaklaşamaz!..

Ebû Eyyub (*Radyallahu anh*) yine dayanamadı ve onu serbest bıraktı. Daha sonra huzura geldiğinde Peygamber Efendimiz:

- Yakaladığın esirini ne yaptın? diye sordu.

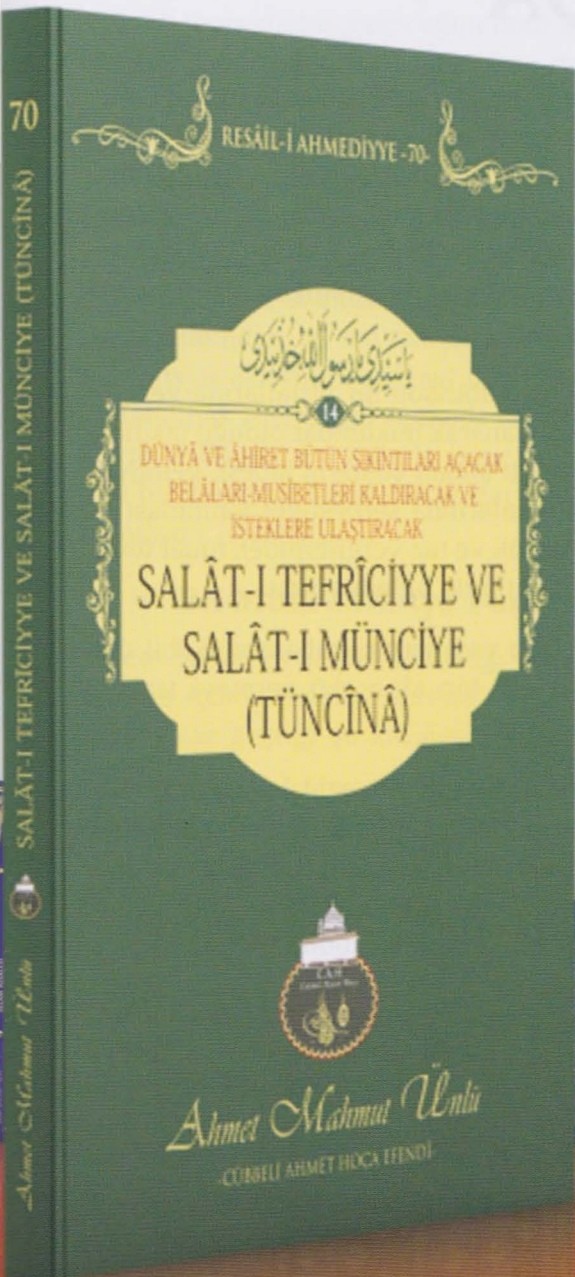
Ebû Eyyub (*Radyallahu anh*) olanları anlatınca, Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurdu:

- O yalancı olduğu halde, bu defa sana doğru söylemiştir.

SALÂT-I TEFRÎCİYYE VE SALÂT-I MÜNCİYYE (TÜNCÎNÂ)

KİTAPTAKİ MÜHİM KONULardan BİRKAÇI

- ▶ Âhiretle ilgili dilekler için Tüncînâ kaç kere okunur?
- ▶ Bâtını (iç âlemini) nurlandırmak için Tefrîciyye kaç kere okunur?
- ▶ Bin tâne sır barındıran bir salevât-ı şerîfe.
- ▶ Cennete Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in elinden tutup girdireceği bir salât.
- ▶ Cuma günü yüz kere okunursa bütün salâtlar yerine geçecek bir salevât.
- ▶ Devlet yöneticileri nezdinde itibar için Salât-ı Tefrîciyye kaç kere okunur?
- ▶ Doktorların çâre bulamadığı nice hasta Salât-ı Tefrîciyye ile nasıl şifâ buldular?
- ▶ Düşman korkusundan kurtulmak için Salât-ı Tefrîciyye kaç kere okunur?
- ▶ Fakirlikten kurtuluş için Salât-ı Tefrîciyye kaç kere okunur?
- ▶ Hapisten kurtuluş için Salât-ı Tefrîciyye kaç kere okunur?
- ▶ İnsanlar tarafından sevmek için Tefrîciyye kaç kere okunur?
- ▶ İşlerde kolaylık için Tefrîciyye kaç kere okunur?
- ▶ İyilik güzelliği kapılarını açmak için Salât-ı Tefrîciyye kaç kere okunur?
- ▶ Kederi ve üzüntüyü gidermek için Salât-ı Tefrîciyye kaç kere okunur?
- ▶ Kıyâmette Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in zümresinde haşolmak için.
- ▶ Murâdına ermek için Salât-ı Tefrîciyye kaç kere okunur?
- ▶ Musibetlerin açılması için Salâten Tüncînâ kaç kere okunur?
- ▶ Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in mânevî terbiyesine girmek için.
- ▶ Reddolunmayacak ve ânında kabul görececek bir duâ.
- ▶ Rızık genişliği için Tefrîciyye kaç kere okunur?
- ▶ Rüyâda Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'i görmek için ne okunur?
- ▶ Sara hastalığından Salât-ı Tefrîciyye ile kurtulan zat.
- ▶ Tüncînâ salâtı hangi niyetlerle kaç kere okunur?
- ▶ Yüz kere cuma günü okunursa bütün salâtlar yerine geçecek bir salevât.
- ▶ Zararlardan kurtulmak için Salât-ı Tefrîciyye kaç kere okunur?
- ▶ Zenginlik için Salâten Tüncînâ kaç kere okunur?

Prof. Dr. Ahmet ŞİMŞİRGİL

FATİH'İN OĞLU CEM SULTAN AVRUPA'DA

Rodos'ta Başlayan Macera

Daha önce bir makalemizde Fatih Sultan Mehmed'in vefatıyla hayatta kalan iki oğlu II. Bayezid ile Cem Sultan'ın mücadelesinden bahsetmiştik. Cem Sultan saltanat için giriştiği mücadeleyi kaybedince Rumeli'ye geçmek maksadıyla Rodos şövalyelerine sığınmaya karar vermişti. Bu maksatla Şehzade, 18 Temmuz 1482'de otuz kadar adamıyla Korkos limanından gemilere binerek Rodos'a doğru yola çıktı. Böylece, Şehzade'nin on üç yıl sürecek Avrupa macerası başlıyordu, diyerek makalemize son vermiştik.

Cem Avrupa'da neler yaşadı? Bu makalemizde Cem Sultan'ın Avrupa'daki macerasını gözler önüne sermeye çalışacağız.

26 Temmuz 1482'de Saint Jean Tarikati Şövalyeleri'nin elindeki Rodos adasına çıkan Cem Sultan başta tarikatin üstad-ı azamı (reisi) Pierre d'Aubusson olmak üzere Rodoslular tarafından bir hükümdar gibi karşılanıp geçtiği yollara halılar serildi. Sokaklara dökülen halkın arasından şövalyelerin başıyla yan yana at üzerinde kendisine tahsis edilen şatoya gitti.

Hakikatte ise Cem, Türklerin amansız düşmanları Saint Jean Şövalyelerinin menfaatine alet olarak kullanılacak bir esirden başka bir şey değildi.

Nitekim eline geçen bu fırsattan azami istifadeyi düşünen d'Aubusson, başta Papa IV. Sixtus olmak üzere hemen bütün Avrupa hükümdarlarına mektuplar göndermiş, Hıristiyanların derhal harekete geçmek suretiyle Türkleri Avrupa'dan çıkarmalarının mümkün olabileceğini bildirmişti.

Cem ise d'Aubusson'un iltifatlarına ve gösterişlerine aldanarak hükümdar olduğu takdirde Rodoslulardan alınan adaların iadesi, gemilerine Türk limanlarında serbestiyet tanınması ve onların gümrük ve tuz vergilerinden muaf tutulması gibi vaatlerde bulunuyordu.

Kendisi için yapılan masraflara mukâbil olarak da yüz elli bin altın ekü vermeyi taahhüt ediyordu.

Öte yandan Sultan Bayezid ise Cem'in Rodos'a geçmesinden oldukça endişelenmişti. Derhal Şövalyelerle görüşüp bir anlaşma sağlamak üzere Gedik Ahmed Paşa ile Fatih zamanında Rodos'u kuşatmış bulunan Mesih Paşa'yı görevlendirdi.

Pierre d'Aubusson Gedik Ahmed Paşa'nın talebi ve Papanın müsaadesiyle Bayezid'e iki elçi göndererek onunla bir anlaşma yaptı. Buna göre Bayezid Han, Şövalyelere Cem'i muhafaza etmeleri şartıyla her sene Ağustos başında kırk beş bin düka vermeyi kabul ediyordu.

Buna rağmen Bayezid'in Rodos'u muhasara ve tazyik etmesi ihtimalini göz önünde tutan Şövalyeler, Fransa Kralı'nın da müsaadesiyle Şehzade Cem'i, Akdeniz kıyısında hakimiyetleri altında bulunan kalelerden birine nakletmeyi uygun buldular. Bu suretle mutlaka Rumeli'ye geçmek isteyen Cem'in Avrupa yoluyla geçirilmesi düşünülmüş olacağından kendisini oyalamak mümkün olabilecekti. Neticede Rodos'ta beş hafta kadar kalan Cem, otuz iki kişilik maiyyeti ile beraber 1 Eylül 1482'de adadan ayrıldı.

Gerçekte ise bu nakil işiyle Cem Sultan, Osmanlı'dan para çekmek için Şövalyelerin elinde önemli bir gelir vasıtası olacak ve Osmanlılar'a karşı her zaman bir silah olarak kullanılacaktı.

Dolayısıyla Macaristan yoluyla Osmanlı'nın Rumeli topraklarına geçeceğini ümit eden Cem bir kez daha aldanmıştı. Cem'i ve maiyyetini taşıyan donanma evvela İstanköy'e buradan Siracuz ve Mesina'ya uğrayarak yoluna devamla 16 Ekim'de Fransa'nın güney sahilindeki Villefranche'ye vardı. Ardından Savoie Dükalığı'na ait Nice'ye (Nis) götürülen Cem, pek beğendiği bu şehirde uzun müddet kaldı. Rodosluların tutumundan ve davranışlarından kendisini bırakmayacaklarını ve siyasi menfaatleri icabı kullanılmak istendiğini sonunda Cem Sultan'da kavrayabilmişti. Bu itibarla Bayezid'e gönderdiği bir mektupta kendisini küffar elinde bırakmamasını istemiştir.

Bu Mülk-i Dünya Fandır!

Cem Sultan'ın Savoie Dükalığı'nda oturduğu müddet içinde Osmanlı tahtını elde etmek fikrinden vaz geçtiği şu kasidesinden de anlaşılacaktır:

*Câm-ı Cem nûş eyle ey Cem bu Frengistândır
Her kulun başına yazılan gelür devrândır*

*Kabetullah'ı varup bir kez tavaf eylediğin
Bin Karaman bin Acem bin mülket-i Osmândır*

*Çok şükür Allah'a kim geldin Frengistan'a sağ
Sağlığında her kişi nefsince bir sultândır*

*Fırsatı fevt eyleme ayş ile sür zevk u safâ
Kimseye bâki değil bu mülk-i dünya fândır*

*Padişahlık bundan özge olmaz ey şehzade Cem
Hatırın hoş eyle câm iç meclis-i canândır*

*Âdeme bir zevk kalır dünyada bir yahşi ad
Saltanat bâki kalur derlerse bu yalândır*

*Hükm edenler bu cihan mülküne şark u garba
dek*

Ger Süleyman ger Skender cümlesi mihmândır

*Padişah oldur ki hergiz zâtına ermez zevâl
Hayy u bâki kâdir ü hallâk-ı ins ü cândır*

*Âlemi bir emriyle var eylemek hükmündedir
Yine bir emriyle yoğ etmek ana âsândır*

*Ver salât-ı Mustafa'ya tâ ki Hak âzâd ide
Şol yiğitler kim frengde ben ile zindândır*

*Yürü var ey Bayezid sen süregör devrânını
Saltanat bâki kalur derlerse ol yalândır.*

Cem buradaki ikameti esnasında Hatipzade Nasuh Çelebi'yi gizlice Fransa Kralı XI. Louis'e göndererek yardımını temin etmek istedi. Ancak Şövalyelerin Hatipzade'yi yakalayarak Nice civarında bir köyde hapsedmeleri üzerine bu teşebbüsünde muvaffak olamadığı gibi onu beklemekle dört ayı geçti.

Şatodan Şatoya

Bu arada Nice'de, veba hastalığı çıkması üzerine bu şehirde kalmayı uygun bulmayan şövalyeler bu defa Savoie Dükalığı'nın merkezi Chambery'e geldiler. Cem buradan da yakın adamlarından Mustafa ve Ahmed beyleri frenk kıyafeti ile Macar Kralı'na gönderdi.

Cem Sultan, Chambery'de henüz on beş yaşında olan Savoie Dükası I. Charles ile görüşti. Cem'in başına gelenleri tafsilatıyla ilk ağızdan dinleyen Charles, çok müteessir olmuş ve bu durumdan kurtulması için elinden geleni yapacağına dair söz vermiş ise de bunu haber alan Şövalyeler derhal bu şehirden de uzaklaşma kararı aldılar. 20 Temmuzda Ron nehri yoluyla Dauphine'ye vardılar ve Cem'i buradaki Pouet şatosuna habs ettiler. Bu arada Cem'in gizlice Macaristan Kralı'na göndermiş olduğu iki adamını da yakalayıp öldürmüşlerdi.

İşte tam bu sıralarda Sultan II. Bayezid'in Fransa Kralı Louis ile görüşmek üzere gönderdiği, fevkalade elçisi Hüseyin Bey yolu üzerindeki Savoie'den geçiyordu. Hüseyin Bey Cem ile görüşebilmek için Şövalyeler nezdinde girişimlerde bulundu ise de muvaffak olamadı.

Ancak Bayezid Han'ın bir mektubunu ona ulaştırmayı başardı. Bayezid mektubunda, Şövalyelerin elinden kurtulduğu takdirde evvelki teklifinin devam edeceğini belirtiyordu.

Bayezid'in elçisi buradan Fransa Kralı'na giderek Cem'i ellerinde tutmaları şartıyla yüklüce bir para ile, İstanbul'da Hazine-i Hümayun'da mevcut bulunan ve Hıristiyanlarca kutsal sayılan değerli hediyelerden verileceğini belirtti. Ancak koyu bir Katolik olan XI. Louis Müslümanlardan hiçbir şey kabul etmeyerek teklifleri reddettiği gibi elçiyle görüşmekten de sakındı.

Kral XI. Louis'in 30 Ağustos 1483'te vefat etmesi üzerine Şövalyeler Fransa'da çıkabilecek karışıklıkları değerlendirerek yeni tedbirler aldılar. İlk etapta Cem'in maiyetindeki yirmi dokuz adamını zorla yanından ayırıp Rodos'a gönderdiler. Kendisini de Sassenage şatosuna naklettiler.

Cem cephesinde bunlar yaşanırken, Bayezid Han da her ihtimali göz önüne alarak Edirne'de bazı tedbirler almaktaydı. Cem taraftarı olarak bilinen meşhur komutanlardan Gedik Ahmed Paşa'yı 18 Aralık 1483'te Edirne'de bir ziyafet sırasında öldürttü.

Gedik Ahmed Paşa'nın Kayınpederi olan İshak Paşa, Veziriazamlıktan azl olunarak Selanik sancağı ile emekli edildi. Ardından İstanbul muhafızı İskender Paşa'ya gönderdiği bir fermanla Cem'in oğlu Oğuz Han'ın öldürülmesini emr etti. Aynı akıbetten Cem Sultan'ı bu işlere sevk eden Karamanoğlu Kasım Bey de kurtulamadı.

Nasıl Ah Etmeyim!

Gurbetteki garip yaşantısı canına tak demiş olan Cem Sultan, her şey bir yana, oğlu Oğuz Han'ın ölüm haberini duyunca yıkıldı, yeni ve derin acılara garkoldu. Bu zamanlarda içindeki acıları şiire dökerek avunmaya çalışmıştır.

*Yakamı yırtıp elinden nicesi ah etmeyim
Canımı odlara atdı derd-i Oğuz Hanı felek*

*Bir kılına virseler virmezdim Oğuz Hanumun
Genc-i Karun ile bin bin mülket-i Osman felek*

*İşidelden Şah Oğuz Han'ın şehid olduğunu
Derd ile oldu Frengistan'da Cem mecnun felek*

(Feleğin elinden yakamı yırtıp nice ah etmeyim. Zira Oğuz Han'ın derdi canımı ateşler içerisinde bırakmıştır. Oğuz Han'ımın bir kılını Karun'un hazinesi ile binlerle Al-i Osman ülkesine değişmezdim. Oğuz Han'ın şehid olduğunu işideli Cem Frenk ülkelerinde dert ile mecnun olup gezmektedir).

1484 yılı başlarında Cem bu defa Limoges yöresindeki meşhur Bourg-Neuf şatosundadır. Oğuz Han'ın vefatını haber aldıktan sonra ciddi bir şekilde kaçma planları yapmakta ve muhafızları atlatmak için her çareyi düşünmektedir. Çeşitli teşebbüslerden olumlu bir netice çıkmayınca, yakın adamları Sofu Hüseyin, Ayas, Celal, Sinan ve Sofu Şadi Beyler bir sabah gezintisi sırasında muhafızları öldürüp Cem'i kaçırmayı planladılar. Ancak Cem'in yakınlarından birinin planı ifşa etmesi üzerine teşebbüs meydana çıktı. İşin ciddiyeti anlaşılınca Sultan'ı, Bourg-Neuf şatosunda yeni inşa etmiş oldukları Tour de Zizim (Cem Kulesi) denilen yedi katlı bir kuleye nakl ederek sıkı bir göz hapsine aldılar.

Cem burada kaldığı iki sene zarfında sadece gazeller yazmadı. Yalnızlığını, bir papağana konuşmayı ve bir maymuna satranç oynamayı öğretmek suretiyle unutmaya çalıştı.

Öte yandan Cem Sultan'ı ele geçirmek isteyen Avrupa devletleri arasında büyük bir diplomatik faaliyet sürmekteydi. Başta yeni Papa VIII. İnnocent olmak üzere, Napoli Kralı ve nihayet Macar Kralı Mathias Corvin hep bu maksatla yoğun teşebbüslerde bulunuyorlardı.

Papa, Cem'in liderliğinde bir haçlı seferi tertip etmek; Macarlar, seferin tertiplenmesi üzerlerinde olması şartıyla keza aynı maksatla; Napoli ve yandaşları ise, Osmanlılardan siyasi menfaatler temin etmek kasdıyla Cem'e sahip olmak istiyorlardı. Şövalyeler de Cem'i elden kaçırmamak için, Fransa'da kendi tasarruflarında bulunan şatodan şatoya dolaştırmaktaydı.

Ayrıca Şövalyeler Bayezid'den aldıkları paralardan başka Cem'in ağzından sahte mektuplar düzmek suretiyle, gerek Kahire'de bulunan annesi Çiçek Hatun'dan, gerek zevcesinden külli yetli miktarda para çekiyorlardı. Ayrıca Şehzadeyi ellerinde tutmakla bir bakıma Rodos'unda emniyetini temin etmiş oluyorlardı. Bayezid, Rodos'a karşı harekete geçecek olursa başta

Papa olmak üzere diğer Hıristiyan devletlere de müracaat ederek Cem'i de öne sürmek suretiyle büyük bir haçlı seferi tertip etmek için çalışacakları muhakkaktı.

Ancak hem Bayezid'in hem de Avrupa devletlerinin yoğun baskısı karşısında Cem'i daha fazla elde tutmanın zorluğunu gören Şövalyeler, Fransa Kralı'nın da kabulüyle, onu Papa'ya teslim etmeyi kabul ettiler.

Anlaşmaya göre Papa, o tarihe kadar Şövalyelerin her sene Sultan Bayezid'den almakta oldukları kırk beş bin dükânın kendilerine bırakılmasına mukabil şövalyelere mühim imtiyazlar tanıdı. Rodos Şövalyeleri reisi d'Aubusson'u bu çok mühim kararına karşılık kardinal derecesine çıkardı. Papa alacağı kırk beş bin dükânın on binini ise Fransa Kralı'na verecekti.

Buna rağmen 11 Ekim 1488'de Bourgneuf'tan hareket edip Lyon ve Rhon nehri yoluyla Marsilya'ya buradan da Toulon'a varış olan Cem, Fransa Kralı VIII. Charles'ın isteği üzerine durdurulmak istendi. Zira fevkalade yetkilerle Fransa Kralı'na gelen Bayezid'in elçisi, Cem Fransa'da kaldığı takdirde her sene elli bin altın duka verileceğini, Filistin'in zaptedilmesi halinde ise Kamana Kilisesi'nin Hıristiyanlara bırakılacağını ayrıca mukaddes eşyaların da Krala gönderileceğini bildirmişti.

Kralın durdurma emrine rağmen acele ile Toulon'dan gemiye bindirilen Cem adeta Fransa'dan kaçırıldı. Sahili takip etmek suretiyle önce Ostia'ya ve Tiber nehri yoluyla da Roma'ya varıldı. Burada Papa ve kardinaller hariç bütün Roma ileri gelenleri ve askeri kitaları tarafından görkemli bir merasimle karşılandı.

Yanında papanın oğlu Francesco Cybo'nun refakati eşliğinde at üstünde muhteşem bir alayla Roma sokaklarını gezip Vatikan'da kendisine tahsis edilen mahalle geldi.

Cem ve Papalar

Cem, ertesi gün (14 Mart) Papa VIII. Innocent tarafından resmen kabul edildi. Papa, kardinaller ve Roma'da bulunan bütün elçiler Şehzadeyi ayakta karşıladılar. Papa büyük tacını ve merasim elbiselerini giymişti. Teşrifat memuru Cem'den imparatorların bile ayaklarını öptükleri Papanın huzurunda hiç olmazsa kavuğunu çıkarıp eğilmesini istediler.

Bu hareketi zillet olarak gören Fatih'in oğlu, babasından başka kimsenin önünde eğilmemiş olduğunu bundan böyle de eğilmeyeceğini kesin bir dille ifade etti. Bütün ısrarlara rağmen kavuğunu çıkarmaya ve diz üstü çökmeye rıza göstermeyerek doğru Papanın yanına gidip onun ve kardinallerinin omuzlarına sarıldı.

Cem Sultan, başlangıçtan itibaren Rodos'a ne maksatla geldiğini ve başından geçenleri tafsilatıyla anlattıktan sonra artık Mısır'a gidip ailesiyle beraber olmaktan başka bir emelinin kalmadığını belirtti ve bu konuda aracılığını istedi.

Papa, Osmanlılara karşı yapılacak bir Hıristiyan müşterek hareketi için Şehzadeyi elde etmek istiyordu. Bu itibarla Cem'in üzüntüsüne güya iştirak edip onunla birlikte gözyaşı dökükten sonra kendisine Macaristan'a gitmek tavsiyesinde bulundu. Zeki Şehzade, Papanın kendisini öne koyarak bir haçlı seferi tertipleyeceğini sezmişti.

Böyle bir hareketin İslam aleminde nefretle karşılanacağını belirterek kabul etmesinin mümkün olmadığını belirtti. Bunun üzerine Papanın ağzından;

“Var öylece it gibi bir köşede kıvrıl yat”.
Cümlesi döküldü.

Bunun üzerine aynı dili bildiği anlaşılan Cem de bu kez Latince olarak;

“Size gelen itten beter olmayıp ya nice olamazdı”, diye sertçe mukabele etti.

Bu cevap üzerine Papa, ağzının payını almış bir şekilde utançla özürler diledi ve konuyu başka yönlere çevirdi.

Cem, Papa VIII. Innocent'in döneminde St. Angelo kulesinde sıkıntılı bir dönem geçirdi. Onun 1492'de ölümü üzerine yeni Papa Aleksander Burgia zamanında daha serbest bir hayat sürmeye başladı. Roma şehri dışında atla gezinti yapabiliyor, asilzadelerin davetlisi olarak açık hava ve salon toplantılarına katılabiliyordu. Özellikle bu toplantılar sırasında asilzade ailelerin kızları bu yakışıklı Osmanlı şehzadesi ile görüşebilmek veya konuşabilmek için etrafında pervane olmaktaydılar.

Cem Sultan Roma'daki gezintileri sırasında fakir halka yardımları ile de ünlenmişti.

Bu durum insani özellikleri gelişmemiş Hıristiyan halk arasında yanlış tefsirlere yol açtı ve şehzadenin Hıristiyanlık dinine yakın olduğu kanaatini uyandırdı. Papa Aleksandr Burgia'da bu söylentilerden cesaret alarak bir görüşme sırasında Cem Sultan'a Hıristiyanlık dinini teklif etti. Hem bu sayede bütün Avrupa alemini kendi yanına çekebilir ve Osmanlı tahtını rahatça ele geçirebilirdi.

Cem Sultan ise bu teklife:

“Değil Osmanlı saltanatı, hatta bütün dünyanın padişahlığını verseler dinimi terk etmem”, diyerek, kati bir cevap verdi. Papa hiddetlendiğini gördüğü şehzadeyi teskin edebilmek için epeyce dil dökmek zorunda kalmıştır.

Cem için Roma'daki bu rahat günler de fazla uzun sürmedi. Özellikle Macar Kralı Mathias Corvin'in ölümü Avrupa'yı tekrar hareketlendirdi.

Bu arada toprakları Osmanlı akıncıları tarafından çiğnenmekte olan Venedik Cumhuriyeti de yeni bir Haçlı seferi organize etmek üzere faaliyetlere girişmişti.

Papaya müracaatla Cem'i böyle bir seferde öne koymanın getireceği avantajları sıralayarak, kendilerine verilmesini istediler. Venedik ayrıca, Fransa ile Napoli'nin arasındaki ihtilafı giderip Memlükleri de yanlarına almak suretiyle Osmanlılara karşı güçlü bir ittifak kurmaya çaba sarfediyordu.

Venedik'in bu faaliyetlerine karşılık Fransa Kralı VIII. Charles 1494 Eylülünde büyük bir ordu ile İtalya'ya doğru yürüdü. Şarl'in hedefi ise Napoli Krallığı'nı elde ettikten sonra Cem'i yanına alıp, Kudüs'e doğru bir Haçlı seferi organize etmektir.

Bu sırada Papaya her sene verilmekte olan parayı getiren Türk elçisi ile İstanbul'dan dönmekte olan Papalık sefiri İtalya'da bir kale komutanının taarruzuna uğramış ve yanlarındaki evraklarına el konulmuştu. Sultan Bayezid'in Papaya gönderdiği bir mektubunun da bulunduğu bu evraklar Fransa Kralı'nın eline geçti.

Bayezid namesinde, Cem'in Papa tarafından öldürülmesi mukabilinde iki yüz bin altın vermeyi taahhüt ediyordu.

Mektubu ele geçiren Şarl, Ocak 1495'te Fransa yolu ile Romaya girdi ve Papadan Cem'in teslimini istedi. Papa da Kral'ın Fransa'ya dönüşünden sonra tekrar Papalığa iadesi şartıyla kabul etti.

Rahmet yuvasına uçur!

Bu suretle önce St. Angelo şatosunda Kral Charles ile tanışan Cem Sultan, 26 Ocak'ta ise Vatikan'da Papa tarafından krala teslim edildi. 28 Ocak günü Fransız ordusu ile Roma'dan ayrılarak Fransızların Napoli seferine iştirak etti ve bir çok kalelerin zaptına şahit oldu.

Napoli Krallığının mukavemeti kırıldığı ve San Germano kalesinin elde edildiği bir sırada Cem de hastalık belirtileri başladı. Bir müddet sonra hastalık daha da ilerleyerek, yüzü, gözü ve boynu şişti. Artık ata binecek halde olmadığından sedye ile naklediliyordu.

Sonunun yaklaştığını hissedince yanında bulunan sadık adamlarına:

“Na'sımı Darü's-selama götürmeye gayret sarfediniz. Sakın ola Frengistan'da bırakmayınız ki düşmanlarımız benim namıma hareket edip İslam memleketlerine saldırmaları”, der.

Gerçekten de Cem Sultan, kendisi vesile edilerek Osmanlı ülkesi üzerine bir Haçlı seferi tertiplerini anlamasından itibaren sık sık Cenab-ı Hakka münacaatla:

“Ya İlahi! Eğer din düşmanı olan bu kötü ayinliler, benim yüzümden ehl-i İslam üzerine sefer kasdı ederlerse beni o günlere erdirmeye. Tez saatde ruhumu al. Rahmet yuvasına uçur”, şeklinde duada bulunup yalvarıp yakarırdı. Şimdi son demlerinde dahi aynı endişelerle hareket ediyor vasiyetlerde bulunuyordu.

Daha sonra ağabeyi Sultan Bayezid'e vermek üzere bir mektup kaleme aldırdı. Özellikle validesini ve çocuklarını Mısır'dan getirterek riayet eylesini ve kendisine hizmeti geçen dostlarına inayet nazarını esirgememesini rica etti. Yıllardır şehzadenin yanından ayrılmamış can dostları ağlıyorlardı.

Cem Sultan, Napoli'ye giren Charles'ın bütün gayret ve ihtimamına rağmen 25 Şubat 1495 Çarşamba günü vefat etti. Cesedi Kralın emriyle tahnid edildi (ilaçlandı) .

Nakledildiğine göre Cem'in vefatından henüz kralın haberi olmadan Celal Bey su koyup, kapucubaşısı Sinan bey de kendi sarığı ve tülbenti ile kefenlemişti. Nihayet orada bulunan adamları ile namazın eda ettikten sonra Fransa Kralı'na haber vermişlerdi.

*Dediler eyleyip duayı uş
Câm-ı rahmetten eyledi Cem nûş*

Cem'in hastalık veya zehirlenme neticesinde öldüğüne dair çeşitli rivayetler vardır. Bir kısım Osmanlı müellifleri Papa tarafından gönderilen bir berberin zehirli ustura ile Cem'i traş ederek ölümüne sebebiyet verdiğini söylerken, bir kısmı ise berberin Bayezid tarafından gönderilen Kapıcıbaşı Mustafa Bey olduğunu iddia ederler. Çağdaş İtalyan müellifleri Cem'in Papa tarafından zehirlendikten sonra Fransa Kralı'na verildiğini belirtirler.

Cem'i gören baş teşrifatçı Burchard, şehzadenin mizacına uygun gelmeyen bir gıdadan zehirlenmiş olabileceğini belirtirken Venedik kaynakları da hastalıktan öldüğünü iddia ederler. Cem'in yanında ki vakıat müellifi de onları destekler tarzda ölümün gıda zehirlenmesi veya hastalık yoluyla olduğunu ifade eder.

Cem'in Avrupa'da bulunduğu on üç yıl zarfında eli kolu bağlanan Bayezid'in onu ortadan kaldırması da tabidir. Fakat çok sıkı korunduğu için İstanbul'dan gelen birisinin o kadar yakınına varması ve traş etmesi çok zor görünmektedir.

Yanında bulunan baş teşrifatçı ile Venedikli kaynakların ifadelerini de yabana atmak mümkün görünmemektedir. Zira yıllardır ailesinden ve vatanından ayrı yaşayan, çoğu kez hapis şeklinde sıkıntılı bir hayat geçiren, vesile edileceği bir haçlı seferine sebep olabileceği endişesiyle bunalan, dolayısıyla sınırları ve vücudu yıpranan şehzadenin alışık olmadığı memleketlerde yediklerinden dolayı bir gıda zehirlenmesine uğraması da uzak ihtimal değildir.

Neticede Cem Sultan'ın vefatı konusunda ifade edilen hemen her iddianın doğruluk ihtimali yüksektir. Bu itibarla sır perdesini aralamak pek kolay olmayacaktır. Gerçek şu ki Cem Sultan artık ebediyete göçmüştür.

El-hükmü lillah

Seferihisar kasabasından Haydar Çelebi, Cem Sultan'ın defterdarı, yol arkadaşı ve dert ortağıydı. Merhumun Avrupa'dan ölüm haberini ve geride kalan eşyasını İstanbul'a o getirmişti. Rivayet edilir ki Cem Sultan'ın Bourg-Neuf şatosunda iken konuşmayı öğrettiği bir beyaz papağanı vardı. Bu papağan gayet güzel konuşur, ağzından şeker saçarmış. Cem Sultan'a her gün "Allahü yensuru Sultan Cem" (Allah Sultan Cem'e yardım eylesin) derken ölümünden sonra üzgün ve neşesiz bir halde "Allahü yerhamu Sultan Cem" (Allah Cem Sultana rahmet eylesin) diye söylenmeğe başlamıştı.

Haydar Çelebi bu beyaz papağanı İstanbul'a getirince siyaha boyayıp kargaya benzetmiş ve üzerine yas kıyafetini giydirip taziye töresini öğrettikten sonra padişaha vermiş.

İşte o zaman papağan, gayet net bir ifade ve fahiş bir dille birkaç kez "El-hükmü lillah-Hüküm Allahındır. Kulun elinde ne var. Padişahımızın ömrü uzun olsun." Diye söylemiş. Bu eğitim ve öğretilenler padişahın çok hoşuna giderek Haydar Çelebi'ye Germiyan kalesinde büyük bir zemet vermiştir.

II. Bayezid Han, Cem Sultan'a Kudüs'te oturması için çok yalvarmış şayet kurtulabilirse bu vadinin devam edeceğini de her fırsatta bildirmişti. Ölüm haberine devleti açısından sevinirken kardeşlik bakımından üzgündü. Onun için gaib cenaze namazı kıldırdı. Üç gün matem tutturdu ve fakir fukaraya ruhu için yüz bin akçe sadaka dağıttı.

Cem'in naaşı Kralın müsaadesi ile sadık adamları tarafından tahnit edildikten sonra Gaeta denilen yerde toprağa verilmişti. Bayezid Han uzun süre diplomatik girişimlerle Cem'in cenazesini alabilmek için uğraştı. Sonunda Napoli'ye sekiz gün içinde naaşın teslim edilmemesi halinde donanmayı bu ülke üzerine gönderip Güney İtalya'ya asker çıkaracağını ve zorla da olsa alacağını beyan etti.

Bu ağır tehdit karşısında telaşa düşen Napoli kralı Frederico Cem'in naaşını bir gemi ile Avlonya'ya göndermek zorunda kaldı. Avlonya'da cenaze Donanma-i Hümayun tarafından top atışıyla karşılandı ve teslim alındı.

Avlonya'dan Mudanya'ya kadar tabutu Türk donanmasından bir filo getirmiştir. Böylece Cem Sultan'ın ölümünden dört yıl sonra 1499'da teslim alınan naaşı, Bursa'da Muradiye Camii haziresindeki ağabeyi Şehzade Mustafa'nın türbesine defnedildi. Ölümünde otuz altı yaşında bulunuyordu.

İzzet ve Vakar Sahibi İdi!

Fatih Sultan Mehmed'in en küçük oğlu olan Cem, henüz küçük bir çocukken Edirne sarayında aldığı özel derslerle Arapça ve Farsçayı mükemmel bir şekilde öğrenmişti. Daha sonra Latince, Yunanca, İtalyanca ve Fransızca'yı da öğrenecektir. Onun 1469 yılında henüz on yaşında iken devrin kültür merkezlerinden biri olan Kastamonu sancakbeyliğine tayin edildiği sırada gayet güzel gazeller yazdığı rivayet edilmektedir.

1474'de ağabeyi Şehzade Mustafa'nın ölümü üzerine Konya sancakbeyliğine gönderildi. Burada tahsiline devam eden Cem, ilim ve kültür faaliyetlerinin yanı sıra silahşörlük ve binicilik gibi askeri nitelikleri de kazanmıştır.

Konya'da iken etrafında Sadi, Sehayi, La'li, Kandi, Şahidi ve Haydar Çelebi gibi şairler toplandı. Bunların bir kısmı daha sonra memleketinden ayrılmak zorunda kaldığında bile onu yalnız bırakmamışlar ve bu sebeple "Cem Şairleri" diye anılmışlardır.

Ağabeyi II. Bayezid'e karşı saltanat mücadelesini kaybettikten sonra 1482'de geçtiği Avrupa macerası tam bir hüsrarla neticelenmiştir. Bundan sonra ölümüne kadar geçen on üç senede gurbette sıkıntılı, kederli, ailesine ve vatanına hasret içinde kaldığı bir hayat sürmüştür.

Kendisini Rodos'ta iken yakından tanıma imkanına kavuşan şansölye muavini ve tarihçi Guillume Caursin onun fiziki ve ruhi durumunu şöyle belirtir:

"Sultan Cem yirmi sekiz (doğrusu yirmi üç) yaşındadır. Boyu uzun sağlığı yerinde, görünüşü gururludur. Gözleri mavi, biraz da şehlâ, kaşları sık ve hemen burnu üzerinde birleşmektedir. Ata binmekte, avlanmakta ve ok atmakta pek mahirdir. Cildi kestaneye çalmaktadır. Sakalıdır. Göçmen ve sığınmacı olmasına rağmen prenslik onurundan hiçbir tavizde bulunmaz.

İzzet ve vakar sahibidir. Türk diline çok bağlıdır. Yazı sanatını çok iyi bilmekteydi".

Yine şehzadeyi şahsen görenlerden Matteo Bassi, onun babası Fatih'le tam bir benzerlik içerisinde olduğunu belirtir. Papanın, Şehzade Cem ile Fransa Kralı Charles'ı tanıştırdığı merasimde yer alan Sanuto ise:

"Şehzadenin hareketlerinde ve tavırlarında büyük bir harp adamının vasıfları görülüyordu. Böyle bir prensin Türklerin başına geçmemiş olması Hıristiyanlar için Tanrı'nın bir lütfudur demiştir".

Cem Sultan köklü bir kültüre sahip olması ve klasik edebiyatı çok iyi bilmesinin yanı sıra Farsçaya ve İran edebiyatına da derin vukufu sayesinde zengin hayallerle dolu şiirler yazmıştır. Gazelleri öğreticidir. Divan edebiyatında gurbet ve memleket konularını en çok işleyen Cem Sultan olmuştur. Türkçe ve Farsça olmak üzere iki divanı bulunmaktadır.

Cem Sultan'ın özellikle Avrupa'da geçen acıklı macerasının, öğrenenlerde derin teessürler bıraktığı muhakkaktır. Ancak o saltanat mücadelesinden vefatına kadar geçen sürede Osmanlı Devleti için her an tehlike olmaya devam etmiştir. Nitekim hem Padişah, hem de Osmanlı topraklarının bütünlüğünü düşünenler o Avrupa'da olduğu müddetçe bir an rahat yaşamadılar. Bu durumu kazasker Hacı Hasanzade'nin onun vefatı için düşürdüğü:

"Tarih-i mevt-i Cem aynı nizam-ı alamest" (Cem Sultan'ın ölüm tarihi alemin nizam bulmasına alamet oldu), mısraı bu durumu pek açık bir şekilde özetlemektedir.

Kemal Paşazade ise Cem Sultan'ın ölümünün ülkeyi rahatlattığını şu dizeleriyle ifade etmiştir.

*Câm-ı Cem bâde-i fenâ ile çün
Oldı pür bâd-ı fitne buldı sükân*

Aslında Cem Sultan'ın kendisi de zamanla bu durumu anlamış, saltanat ve taht sevdasından vaz geçerek Mısır'a ailesinin yanına göçmekten başka bir emelinin kalmadığını her fırsatta belirtmiştir. Hatta bazan bu tehlikenin arttığı zamanlarda ölümü dahi özler hale gelmesi Cem'in pişmanlığının en açık işaretleri olmuştur.

DR.İHSAN ŞENOCAK

HÂLÂ M.İSLAMOĞLU'NA MUHABBETİ OLAN KARDEŞLERİM! ALLAH RIZASI İÇİN BU YAZIYI SONUNA KADAR OKUYUN.

“Kur’ân Müslümanları” adını alarak kendilerine kutsal bir hüviyet kazandırdıklarını düşünen Kur’âniyyûn hareketi, zuhûrundan günümüze kadar “Kur’ân’la, Kur’ân-ı Kerim’e karşı direnen müslümanlar topluluğu” olarak anılmışlardır.

Kuşatma

Kur’ân Müslümanları’nın reddettiği mevzulara Allah Rasûlü bağlamında bakıldığında her birinin Peygamber-i Ekber’in nitibarsızlaştırılmasına yönelik hamleler olduğu görülmektedir. Ümmîliğin reddiyle oryantalizmanın Kur’ân’ın başka kitaplardan istinsah edildiği iddiasının; Allah Rasûlü’nün masumiyetinin inkarıyla, O’nun günahkar biri olabileceği ve bu yüzden kendisine itaatin şart olmayacağını; hadisler etrafında şüpheler oluşturarak Peygambersiz bir İslâm’ın önü açılmakta, mucizelerin inkarıyla ise risalete şahadet eden ilahi tasdiknameler iptal edilmektedir.

Kur’âniyyûn’un Mucize Telakkisi

Kur’ân Müslümanları’na göre, “Allah Rasûlü’nün Kur’ân’dan başka bir mucizesi yoktur; her ne kadar Ay’ın ikiye yanılması gibi

rivayetler hadis mecmualarında mucize bağlamında nakledilse ve bazı âlimler de bunu Kur’ân’la isbat etme noktasında aşırı gitse de durum değişmez; İnşikâk-ı Kamer/Ay’ın İkiye Yanılması geçmişte olan bir hâdiseyi değil, Kıyâmet esnasında vuku’ bulacak bir olayı anlatmaktadır. Zaten ayetlerin devamında da hâdiseyi Allah Rasûlü’yle ilişkilendiren ne açık, ne de gizli bir delil vardır.”¹

Kur’ân Müslümanları bu noktada iddialarını şu şekilde müşahhaslaştırmaktadırlar: “Allah Teâlâ bir peygambere maddi bir mucize verir, muhatapları ona inanmaz ve risaletini inkar ederse, mühlet tanımadan onları helak eder. Nitekim Hz. Salih ve Hz. Musa başta olmak üzere diğer peygamberlerin muhatapları bu çerçevede helak edilmiştir. Buna göre, eğer Allah Rasûlü’nün mucizelerinden İnşikâk-ı Kamer/Ay’ın İkiye Yanılması gerçek olsaydı, onu inkar eden Kureyş hemen helak olurdu; kitaplarda helak olduğuna dair bir rivayet olmadığına göre bu hâdisse tahakkuk etmemiştir. Kamer Sûresi’nde ifade edilen Ay’ın Yanılması hâdisesi Kıyâmet’te olacaktır. Mucize olarak nakledilen rivayetler ise uydurmadır.”

Mucizeler

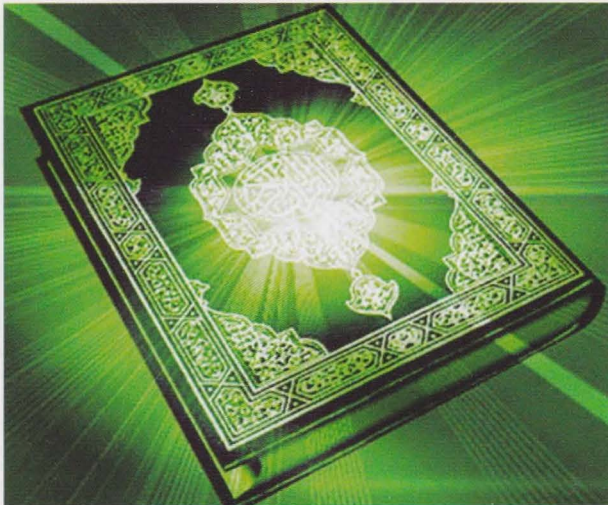
Mucizeler, Allah Teâlâ tarafından risalet davasına memur kılınan Peygamberlere, risaletlerini sorgulayan muhataplarına izhar etmeleri için ihsan edilen ilahî belgeler hükmündedir. Bu yüzden gösterilmesi de, ona inanılması da zaruret arz eder. Mucizeleri inkar, peygamberlerin ellerindeki ilahî şهادetnameleri de inkar etmektir.

Mucize; akla değil, insanın alıştığı sisteme, gördüğü nizama aykırıdır. Kainatı yoktan var eden, küçücük bir çekirdekten dev ağaçlar çıkaran Allah Azze ve Celle diriltmeye de, balığın karnında, ateşin içinde diri tutmaya da kadirdir. O'nun alemdeki tasarrufunu gören akıl, peygamberlere verdiği mucizeleri idrak etmekte zorlanmayacaktır.

Kur'an-ı Kerîm'in İ'caz Haritası

Allah Rasûlü'nün en büyük mucizesi ise bütün zaman ve mekanlarda tesiri devam eden Kur'an-ı Kerîm'dir. Kur'an'ın harikulade oluşu ise dört başlık altında mülâhaza edilebilir:

Kur'an-ı Kerim insanların unuttuğu hâdiselerden de, gelecekte olacak olaylardan da haber verdi. Ehl-i Kitap olan Rumlarla, Müşrik Mecusiler arasında 10 yıla kadar tekrar bir savaş olacağını ve bu savaşta Ehl-i Kitap'ın galip geleceğini;² Mekke'de inen bir ayette müşriklerin yenilip kaçacağını haber verdi.³ Kur'an'ın dediği oldu; Mecusiler yenildi, Mekkeliler Bedir'de hezimete uğradı. Allah Teâlâ neyi, nasıl haber verdiyse o şekilde zuhur etti.

Kur'an-ı Kerim, on dört asır önce ancak yakın bir zamanda keşfedilebilen ilmî meselelerden de bahsetti. Denizlerin birleşim noktalarında doğal bir sed bulunduğunu, bunun da iki akıntının birbirine karışmasına mani olduğunu;⁴ her şeyin çift yaratıldığını,⁵ biri erkek, diğeri dişi hücreli varlıkların rüzgarla aşılandığını,⁶ yer ve göklerin bitişik olduğunu, daha sonra birbirinden ayrıldığını, bütün her şeyin sudan yaratıldığını⁷ haber verdi, bilimse bunları yeni keşfetti.

Kur'an-ı Kerim, fesahat ve belagatıyla dünya milletlerine rüchaniyeti olan Arapları hayrette bıraktı.

Münkirlerini önce Mislini;⁸ İsrâ: 88. sonra on sûresinin,⁹ en son olarak da bir sûresinin¹⁰ benzerini getirmeye davet etti. En büyük şairler O'nun önünde diz çöktü. Kimi iman etti, kimi de edebiyatına secde etti. Fakat hiç kimse onun meydan okumasına cevap veremedi.

Kur'an-ı Kerîm'in hukuki yönü de mucizedir. Yol kesme cezasıyla,¹¹ hırsızlık haddi¹² arasına "takva" çağrısı yapan ayet-i kerimeyi¹³ koyarak, her iki suçun da ancak iman ve takva ile önlenebileceğini haber verdi. Can ve mal emniyeti açısından en tehlikeli bölgelerden olan Hicaz'ı en emin belde haline getirdi Kur'an. ABD, 1930 yılında bir yasa değişikliğiyle içkiyi yasakladı fakat içki tüketimi daha da arttı. Yasakta başarılı olamayınca tekrar serbest bıraktı. Fakat Kur'an-ı Kerîm; üç merhalede yasakladığı içkinin, üçüncü merhalesinde, "Artık vazgeçtiniz değil mi?"¹⁴ deyince, içki küpünü alan müminler sokağa koştu, Medine sokakları içki seli haline geldi.

Kur'an-ı Kerîm; damarlarına şiiir nüfuz eden Arab'ın üdebasına da, şuarasına da meydan okudu. Onun karşısına sözle çıkmaktan aciz kalan müşrikler, kılıçlarını kuşanıp Mekke'ye yürüdü. Bedir, Uhud, Hendek; Müşriklerin söz planındaki mağlubiyetini, galibiyete çevirmeye matuf hamlelerdi.

Sâir Mucizeler

Allah Rasûlü'nün Kur'an-ı Kerîm dışında da çok sayıda mucizesi vardır. Bunlardan bir kısmı Kur'an-ı Kerîm'de, önemli bir bölümü de hadis mecmualarında yer almaktadır.

Ay'ın ikiye yarılması, cansız varlıkların O'na selam vermesi, hurma kütüğünün ayrılığına dayanamayıp ağlaması, az miktardaki yiyecek ve içeceğin O'nun bereketiyle çoğalması, okuduğu ya da dokunduğu hastaların şifa bulması, parmaklarından su akması gibi mucizelerinin anlatıldığı eserler umumi manada mucizeyi iki ayırmış; manevi mucize noktasında Kur'ân-ı Kerîm'i, hissî mucize noktasında ise Allah Rasûlü'nden sadır olan harikulade hususları incelemişlerdir. Son dönemde ise, Allah Rasûlü'nün, vaktinden önce haber verdiği, vakti gelince de ifade buyurduğu gibi tahakkuk eden hâdiselere dair sözleri "Nübuâtu'r-Rasûl" başlığı altında cem edilip, incelenmiştir.¹⁵

Mucize, Müminlere Ne Söyler?!

Ne var ki modernist müslümanlar, Batı'nın pozitivist aklı karşısında mucizeyi izah edemeyince reddetmişler ya da mucize Müslümana, "En zor şartlarda da bir çıkış yolu vardır! Sabret! Küfre teslim olma! Hz. İbrahim'i yakmayan Allah Azze ve Celle seni de koruyacaktır!" dediğinden, müstağribler tarafından inkar edilmiştir. Bu bağlamda Mısır'da, Ferid Vecdi, "İlim ve Felsefe Işığında Allah Rasûlü'nün Hayatı" başlıklı dizi yazısında mucizeyi sıradanlaştırdı. Muhammed Abduh, "Fil Sûresi"nin tefsirinde Ebabil Mucizesi'ni bir takım te'villerle reddetti.

Hüseyin Heykel de "Hayat-u Muhammed" adlı kitabında; Batı'nın bilim anlayışını tercih ettiğini açıkça deklare etti. Mustafa Merağî mezkûr esere yazdığı takrizde, "Allah Resulü'nün karşı konulamaz tek mucizesinin Kur'ân olduğunu, onun da akıl terazisine geldiğini" söyledi.¹⁶

Ezher'in içselleştirdiği modern bilim mantığı her gün yeni bir vecheye bürünerek yayıldı. İslah edebiyatı, İslâm Coğrafyası'nın en ücra noktalarına kadar ulaştı. Bu bağlamda pek çok şey gibi mucize de inkar edildi. Müslümanlar mucizeyle birlikte, Nemrutlara karşı İbrahimî direniş ruhunu da kaybetti.

Mucize Te'lifâtı

Allah Rasûlü'nün risaletini inkar faaliyetlerine karşı, ulemanın risaleti mucizelerle isbat etme noktasında kaleme aldığı te'lifât, zamanla bir ilim dalı haline geldi ve Delâilu'n-Nübüvve ya da "A'lâmu'n-Nübüvve" literatürü oluştu. Bunlar içerisinde Ebû Nuaym el-İsfahânî'nin (v. 430/1038) "Delâil"i ile Ebû Bekir el-Beyhakî'nin (v. 458/1066) "Delâil"i ayrı bir öneme sahiptir. İmam Suyuti'nin "el-Hasâisu'l-Kübrâ"sı gibi eserler hem Allah Rasûlü'nün risaletinden önceki "irhâsât" kabilinden olan rivayetleri, hem de risaletten sonra vuku' bulduğundan "mucize" babında değerlendirilen harikulâde olayları da ihtiva eder.

Sünnet'i reddeden Kur'ân Müslümanları, hadis-i şerifleri delil olarak kabul etmediklerinden, biz de bu makalede, mucizeleri daha çok hadisler bağlamında ifade eden Delâil kitaplarını değil de ayet-i kerimelerin haber verdiği şekliyle harikulade olayları esas alacağız. Ne gariptir ki, Hristiyanlar Hz. İsa'nın hissi mucizelerine istinaden O'nu uluhiyet derecesine çıkarırken, Modernistler ya da Kur'ân Müslümanları Peygamberlerinin risaletine delalet eden tek bir mucizeye dahi tahammül edememektedirler.¹⁷

Sihirbaz Aklı ve Derin Çarpıtma

Allah Rasûlü'ne Kur'ân'dan başka mucize verilmediğini iddia eden Kur'ân Müslümanları, mucize ile alakalı ayetleri fasid şekillerde te'vil etmektedirler.

Bu bağlamda "İsra" hâdisesinin Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksa'ya değil, Mescid-i Haram'dan Ci'rane'deki bir mescide yapıldığını,¹⁸ meleklerin gelmesinin manevi destek anlamında olduğunu, Ay'ın da Kıyâmet alameti olarak gelecekte ikiye ayrılacağını savunmaktadırlar.

Allah'ın kitabına bütüncül bir nazarla bakamadıklarından dolayı ayetleri murad-ı ilahî çerçevesinde anlayamayan Kur'ân Müslümanları, akidevî noktada derin yanılgılara düşmekte, bu yüzden de pek çok meseleyi inkar etmektedirler. Kafirlerle alakalı ayetleri müslümanlara teşmil eden Kur'ân Müslümanları, "Şefaât" gibi, hükmü kafirler için başka,¹⁹ müminler için başka²⁰ olan ayetleri sihirbaz aklıyla çarpıtıp red etmektedir.

Muhal farz... Kur'ân'ın kafirler ve müminler için ayrı ayrı hüküm ifade eden ayetleri birbirine karıştırılırsa "var", "yok"; "yok" da "var" olur. İşte Kur'ân Müslümanları şefaât ve mucize gibi konularda tam da bunu yapmaktadırlar.

Kur'ân-ı Kerim'in Mucize Sistemi

Mealci, "Kafirlerle şefaatin fayda vermeyeceğini" bildiren ayetleri, müminleri de içine alacak şekilde tefsir edince, ya "şefaât'in varlığını" haber veren ayetleri inkar edecek ya da Kur'ân'da -haşa- tenakuz olduğunu iddia edecek...

Kur'ân Müslümanlığının aynı mantığı mucizede de yürütmesine itibar edilir ve bu bağlamda İsra Sûresi'nin 59. ayeti Allah Rasûlü'ne mucize verilmediğine delil kabul edilmesi söz konusu olursa -haşa- Kur'ân'da tenakuz ortaya çıkar. Bu durumda mucizeyle alakalı ayetleri nasıl anlamalıyız?

Şefaatte alakalı ayetler nasıl kafirler ve müminler için iki başlık altında toplanıyor ve kafirler için caiz olmayan şefaât, müminler için caiz oluyorsa, mucizelerle ilgili ayetler de iki başlık altında incelenmelidir. Birinci grupta yer alan mucizelere, "el-Mu'cizetu'l-Muhlike/İnanmayıp, fesad çıkaranları helak eden mucizeler" adı verilebilir. Çünkü bu grupta yer alan mucizeler zuhur edince muhataplar birinci merhalede onları inkar ettiler, ikinci aşamada ise onları inkarda ileri gidip, fesad çıkardılar, son tahlilde ise helak oldular.

İkinci grupta yer alanlara ise "el-Mu'cizetu'l-Murşide/Yol Gösteren Mucizeler" denebilir. Çünkü muhatapların bir kısmı bunlar vasıtasıyla inanır ya da inananların imanı güçlenir. Bir kısmı ise inkar eder; fakat inkarı büyük bir fesada dönüşmeden sönüp, gider.

Mekkeliler Niçin Mucize İstedi?!

Allah Teâlâ; Mekke müşriklerinin Efendimiz'den yerden su çıkarmasını, altundan bir evinin olması ya da göğe çıkması²¹ gibi mucizeleri istemelerini inkar ve istihza bağlamında kabul etmiş, bunun da sonu inkar ve ifsad olduğundan taleplerini reddetmiştir. Nitekim bu ayetler²² kafirlerin samimi taleplerine değil, istihzalarına cevap olarak nazil olmuştur. Müşriklerin taleplerinin Allah Rasûlü'yle alay etmek ve inkarlarını daha da derinleştirmek için onlardan sadır olduğu malumdur. Ayetlerin siyak sibatına bakıldığında da görülmektedir ki, onlar bir beşerin peygamber olmasını reddetmekte, Rasûl olarak melek beklemektedirler. Nitekim Allah Azze ve Celle onlardaki bu akıl tutulmasını şu şekilde ifade buyurmaktadır: "Onlara gökten bir kapı açsak da oradan yukarı çıksalar, yine de, 'Herhalde gözlerimiz perdelendi, bilakis bize büyü yapılmış olmalı!' derler."²³

İslâmoğlu Kur'ân'a Niçin Bu Kadar Yabancı?!

Sünnet'i reddeden Kur'ân Müslümanları, Kur'ân'ı bütüncül bir nazarla okuyamama özürlerine bağlı olarak anlayamadıkları şu ayeti mübtedi bir talebe vâsâtında okuyabilselerdi, herkes gibi onlar da ilgili ayet-i kerimenin mucizenin inkarına değil, isbatına delalet ettiğini idrak edecekti: “Bizi, (Kureyş'in istediği) mucizeleri göndermekten, ancak, öncekilerin onları yalanlamış olması alıkoydu. (Nitekim) Semûd kavmine o dişi deveyi açık bir mucize olarak verdik de onlar bu yüzden zâlim oldular. Oysa biz mucizeleri sırf korkutmak için göndeririz.”²⁴ Allah Rasûlü'ne Mekke'li müşriklerin talep ettiği mucizelerin niçin verilmediğinin gerekçesini bildiren bu ayet, öncekilerin yalanlama keyfiyetini ifade noktasında Semud Kavmi'ni örnek olarak zikretmektedir. Buna göre Semud, Mucize noktasında iki cinayet işlemiştir. Bunlardan birincisi, “فَطَلَّمُوا بِهَا/ Mucizeye inanmayarak kendilerine zulmettiler.” ifadesiyle, ikincisi ise “فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا/ Onu yalanladılar ve kestiler.”²⁵ mealıyla ifade edildiği gibi hayvanı boğazlama şeklinde gerçekleşmiştir. Semud kavmi, istediği mucize zuhur edip, kendisi tarafından inkar edilince değil, mucize olarak yaratılan deve öldürülünce helak oldu. Bu ayet, Kur'ân Müslümanlarının, mucizeyi inkar eden kavimlerin hemen helak edildiği yönündeki iddialarını çürüten delillerden sadece bir tanesidir.

Kur'ân-ı Kerîm sayfalarca ,mucizeleri inkar edilen peygamberlerden ve inkar eden kavimlerin- hemen değil de -yıllar sonra helak edilmelerinden bahs eder .Biz bu makalede- umumi tahlilin yanında -Sünnet düşmanlığını” Kur'ân Müslümanlığı “zırhıyla gizleyen hareketin Türkiye mümessillerinden Mustafa İslâmoğlu'nun Kur'ân'a ne kadar yabancı olduğunun bir tescili olarak aynı iddiaları nasıl tekrar ettiğini de değerlendirireceğiz .Kullanmış olduğu ifadelerden Kur'ân Müslümanlığı'nın görüşlerini kaynak göstermeden aldığı anlaşılan bu zât ,bir hutbesinde şunları söylemektedir” :İnşikâk-ı kamer hâdisesi iki yüz yıl sonra imal edilmiş bir yalandır .Ayetin Ay'ın yarılmasıyla hiçbir alakası yoktur .Fiilin mazi olması gelecekte olmasına engel teşkil etmez .Zira Kıyâmetle alakalı bütün fiiller mazi sigasıyla gelir. Ay ikiye yarıldı diye

iman eden tek bir kişi oldu mu? Kur'ân'daki mucizelerin sistematığıne göre bir kavim imana davet edilir ,o da mucize ister ,mucize verilir de iman etmezse helak edilir .Sistem budur .Tamamen budur .Onun içindir ki Allah Hz.Peygamber'e Kur'ân'dan başka mucize vermemiştir. Allah Rasûlü'ne verilen tek mucize Kur'ân'dır. İsrâ Suresi'nin 59. Ayeti de bunu teyit ediyor. Ankebut Sûresi'nin 52. Ayetini de onun üzerine koyun. Bu Kur'ân-ı onlara göndermemiz mucize olarak yetmedi mi? diyor. Bağlam manipüle edildi, iki yüz yıl sonra bu yalan uyduruldu.”²⁶

Ay Yarıldı mı, Yarılacak mı?!

Allah Azze ve Celle inşikâk-ı kamer hâdisesini, “Ay yarıldı.”²⁷ şeklinde “fiili mazi” olan “إِنْشَقَّ” fiiliyle haber vermektedir .Fiili mazi, gelecekteki bir hâdiseyi değil ,geçmişteki bir vakıyı bildirir .Kelamda asıl olan ise ,bir fiil ne için vaz ‘edildiyse o anlamda anlaşılmasıdır .Yani mazi ise mazi ,muzari ise şimdiki ya da gelecek zaman çerçevesinde onu anlamaktır. Buna göre biri “حَرَجَ مُحَمَّدٌ وَ مَاتَ أَحْمَدُ” dediğinde, Muhammed'in çıktığı, Ahmed'in de öldüğü anlaşılır. “Gerçek şu ki biz Nuh'u kavmine peygamber olarak gönderdik.”²⁸ ayetinde geçen “أَرْسَلْنَا” şeklindeki mazi fiilden Hz. Nuh'un ileride bir tarihte peygamber olarak gönderileceği değil, geçmişte bir tarihte gönderildiği anlaşılır. Eğer mazi fiilden, gelecek zamanda vuku' bulacak bir hâdiseye kastediliyorsa bu durumda ibareye bu anlamı destekleyecek bir karine gerekir. İslâmoğlu'nun “إِنْشَقَّ /yarıldı” fiilinin gelecekte olacağını, buna delil olarak da Tekvîr Sûresi'nde güneşin dürülüp, yıldızların dökülmesi hâdisesinin mazi fiille zikredilmesini delil getirmesi, “إِذَا” dan bahsetmesine rağmen, “إِذَا” sız fiille “إِذَا” lı fiili aynı bağlamda ele alması ya cehaletinden ya da bilerek hakikati inkar etmesinden kaynaklanıyor. Tekvir Sûresi'nin ayetlerindeki “إِذَا” bir karinedir ve bu hâdiselerin gelecekte olacağını haber vermektedir.²⁹ Yine Nahl Sûresi'nin “أَتَىٰ أَمْرَ اللَّهِ” diye başlayan ayetin, “أَتَى” fiilinin mazi olmasına rağmen manasının, “Allah'ın emri geldi.” şeklinde değil de, “Allah'ın emri yerine gelecektir.” şeklinde verilmesi bu durumu destekler. Çünkü fiilin gerçek anlamda alınmasına engel olan bir karine vardır ki o da “فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ/ Bir an önce gelmesini istemeyin.” ifadesidir.

Fiili mazi olduğu halde, karinelerle muzari/şimdiki ya da gelecek zaman anlamında kullanılan çok sayıda fiil vardır.

Bir ayeti hakiki manada anlamak imkansız olduğunda mecazi manalara müracaat edilir. Ay'ın yarılması mucizesinin anlatıldığı Kamer Sûresi'nin ikinci ayet-i kerimesinde "Onlar bir mucize görseler hemen yüz çevirip 'Bu önceden beri bilinen bir sihirdir' derler."³⁰ buyrulmaktadır. Ayet, Allah Rasûlü'nün, Ay'ın ikiye yarılmasıyla düşmanlarına karşı risalet davasını doğrulayan bir mucize gösterdiğini, onların da bunun, önceden beri insanların bildiği sihirden başka bir şey olmadığını söylediğini, bildirmektedir. Eğer ay yarılmamış olsaydı, hangi olay Allah Rasûlü'nün risalet davasını desteklemiş ve onlar da neyi yalanlamış olacaktı?! Zira bir sonraki ayet, müşriklerin bu hâdiseyi yalandadığını belirtmektedir: "Allah Rasûlü'nü yalandadılar ve kişisel arzularına uydular."³¹ "Yalandadılar" ifadesi, gelecekte olacak bir hâdiseye için değil, "vuku' bulan bir olay" için kullanılmıştır. O hâdiseye de, Allah Rasûlü'nün bir mucizesi olarak Ay'ın ikiye yarılmasıdır.

Bazıları -ayet-i kerimede- Ay'ın yarılmasının "Kıyâmet yaklaştı."³² cümlesine atfedilmesini gerekçe göstererek, "Kur'ân'ın nuzûlünden günümüze kadar 14 asır geçtiğine göre, bu hâdiseye Kıyâmet alameti olarak vuku bulacaktır." demektedir. Allah Rasûlü bu nev'i insanların anlama problemi yaşayacağını da dikkate alarak şöyle buyurmuştur, "Kıyâmetle aramda şu iki parmak arası kadar bir mesafe kaldığı bir sırada ben gönderildim."³³ Efendimiz, işaret parmağıyla orta parmağını göstererek, Kıyâmetle arasındaki zamanın, Hz. Adem'le O'na nisbetle iki parmak arası kadar kısa olduğunu ifade etmiştir. Allah'ın ayetlerini, O'nun bizzat beyan yetkisini verdiği Peygamber-i Ekber'den almayanların -pek çok mikyas gibi- yakınlık, uzaklık ölçüsü de vahye uymaz. Nitekim Allah Azze ve Celle Kıyâmeti uzak ya da imkansız gören müşriklere dair şöyle buyurmaktadır: "إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا وَنَرَاهُ قَرِيبًا / Doğrusu onlar Kıyâmet gününü ihtimalden uzak, bizse onu yakın görmekteyiz."³⁴

Mucize İkiyüz Yıl Sonra mı İmal Edildi?

İslâmoğlu'nun Ay'ın yarılması mucizesinin iki yüz yıl sonra uydurulan bir yalan olduğunu iddia etmesi tarihin en çarpık cümlelerinden biri olarak anılmaya sezaadır.

Zira Ay'ın yarıldığını bizzat Kur'ân-ı Kerim haber vermektedir ki; O'nun nuzulü Allah Rasûlü'nün bi'seti ile başlayıp, Onun vefatıyla son bulmuştur. Abdullah b. Mesud,³⁵ Abdullah b. Abbas,³⁶ Enes b. Malik,³⁷ Cübeyr b. Mut'im,³⁸ Abdullah b. Ömer³⁹ başta olmak üzere daha başka sahabinin de rivayet ettiği Ay'ın yarılması mevzuunda Ümmet icma etmiştir. Ketanî "Nazmu'l-Mütenasir" adlı eserinde "Ay'ın yarılması mevzuundaki hadislerin mütevatir olduğunu söylemektedir."⁴⁰ Hâdis bu minvalde iken İslâmoğlu'nun inşikâk-ı kamer iki yüz yıl sonra imal edilmiş bir yalandır, demesinden daha büyük bir yalan olabilir mi?!

Buharî ve Müslim başta olmak üzere Sünen ve Müsned tarzında yazılan hadis mecmuaları da inkarı mümkün olmayan bir katiyette inşikâk-ı kamer mucizesini rivayet etmektedir.⁴¹

Ay'ın yarılması mucizesi karşısında tek bir kişinin iman etmediği ile alakalı iddiaya gelince, açıkça belirteyim ki; ben bu noktada bir nakil görmedim. Lakin Kur'ân Müslümanları'nın kendi mantıklarına göre de müşriklerin zaten inanmamaları gerekirdi. Çünkü onlar -ayette de belirtildiği gibi- Mucizeye sihir diyorlardı.⁴² Mekkeli müşrikler insanların Müslüman olmasının önüne geçmek için mucizelere sihir, Peygamber-i Ekber'e sihirbaz diyor, "Sihirbaz'dan peygamber olmaz" mukaddime-i kübrası üzerine kendi yalanlarını bina etmeye çalışıyorlardı. Bu insanların mucizeye inanmalarını ancak Kur'ânî hakikatlerden mahrum olanlar onlardan bekleyebilir.

Hangisi Kur'ân'ın Sistemi İslâmoğlu?

"Kur'ân'daki mucizelerin sistematiğine göre bir kavim imana davet edilir, o da mucize ister, mucize verilince kavim iman etmezse helak olur. Sistem budur. Tamamen budur. Onun içindir ki Allah, Hz. Peygamber'e Kur'ân'dan başka mucize vermemiştir. Allah Rasûlü'ne verilen tek mucize Kur'ân'dır. İsrâ Sûresi'nin 59. Ayeti de bunu teyit ediyor."

İslâmoğlu'nun bu ifadeleri de bir Kur'ân Müslümanı olarak Kur'ân-ı Kerim'e ne kadar yabancı olduğunu resmetmektedir. Yukarıda kısaca izah edilen Hz. Salih kıssasında da görüldüğü gibi Kur'ân'daki kıssalara -umumi bir nazarla- bakıldığında şu zahir olmaktadır ki:

Kavimler; talep ettikleri mucizeyi inkar edince değil, ifsatta sınır tanımayıp azınca, peygamberler de onların iman etmelerinden umudu kesince helak olmuşlardır. Hz. Nuh, kavmi arasında 950 yıl kaldı, onlara mucizeler gösterdi, onlar da inkar etti fakat Allah Teâlâ onları -hemen- helak etmedi. Ne zaman ki Hz. Nuh onlardan umudu kesip, “Rabbim! İnkarcılardan yeryüzünde hiç kimseyi sağ bırakma!”⁴³ diye yalvardı, o zaman semadan yağmur boşaldı, yerde tufan oldu, kavim sular altında kalıp helak oldu.

İşte Kur’ân-ı Kerîm’in Sistemi İslâmoğlu!

Firavun, Hz. Musa’ya, “Eğer bir mucize getirdiyse ve gerçekten doğru söylüyorsan onu göster bakalım.”⁴⁴ deyince, Hz. Musa asayı yere bıraktı, asa ejderha oldu; elini koynundan çıkardı, bakanların gözü önünde eli bembeyaz bir şeye dönüştü.⁴⁵ Fakat bütün bunlara rağmen ne Firavun, ne de bürokratları inandı. Şehirlerle adamlar salındı, sihirbazlar çağrıldı, onlar da Hz. Musa’ya karşı hünerlerini ortaya koyup, büyük sihirler yaptılar. Allah Teâlâ da Hz. Musa’ya emretti, asayı yere attı, sihirbazların uydurduklarını yutuverdi asa. Bunun üzerine Sihirbazlar secdeye kapandı; “Biz Musa’nın ve Harun’un da Rabbi olan Alemlerin Rabbi’ne iman ettik.” dediler. Sihirbazlar, Firavun’un el ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi tehdidine rağmen O’na teslim olmadılar, şahadetlerinden önce, “Eğer tehdidini yerine getirirsen ne mutlu bize ki, şehid olmamız durumunda şüphesiz ki Rabbimize dönüceleriz.”⁴⁶ dediler.

Bürokratları Firavun’u, Hz. Musa ve kavmini serbest bıraktığından dolayı uyarınca Firavun, planını, onların oğullarını öldürmek, kadınlarını da sağ bırakmak şeklinde açıkladı.⁴⁷ Hz. Musa yeni döneme dair kavmine, Allah’tan yardım istemeyi ve belalara karşı sabırlı olmayı telkin etti.⁴⁸ Sonraki süreçte Allah Teâlâ Firavun ailesini kurak seneler ve ürünlerden eksiltme cezası ile yakalayıp cezalandırdı. Firavun ve milleti daha pek çok şekilde imtihan edildi.⁴⁹ Hz. Musa’nın Firavun’a mucize göstermesi ve onun bunları inkar etmesi üzerinden yıllar geçtikten sonra Allah Teâlâ Firavun’u ordusuyla birlikte Kızıldeniz’de boğarak helak etti.⁵⁰

Üç İhtimal

Allah Teâlâ -İslâmoğlu’nun iddia ettiği gibi- Hz. Musa’nın mucizelerini inkar eden Firavun’u

hemen helak etmedi. Hz. Musa, Hakk’a davet ettikçe Firavun azdı, azdıkça fesadı daha da yayıldı. Şehirden ayrılan Hz. Musa’nın peşine düştü, dağları, tepeleri aştı, sonunda asa ile yarılan denize o da girdi fakat bir daha çıkamadı. Eğer İslâmoğlu’nun iddia ettiği gibi, “Kur’ân’ın anlattığı sistem, bir kavim, bir mucizeye inanmayınca hemen helak olur.” şeklinde olsaydı, Firavun, Hz. Musa’yı inkardan yıllar sonra değil, hemen helak olmalıydı. Fakat öyle olmadı, Firavun yıllar sonra Kızıldeniz’de boğuldu.

Kur’ân-ı Kerîm’de üç sayfada ayrıntılı bir şekilde anlatılan bu kıssadan İslâmoğlu’nun haberi yokmuş gibi hüküm vermesi ortaya şu ihtimalleri çıkarmaktadır:

İslâmoğlu ya Kur’ân-ı Kerîm okumuyor.

Ya okuyor lakin anlamıyor.

Ya da anlıyor fakat manayı tahrif ediyor.

Kur’ân sistematığıne göre mucizeye inanmayan bir milletin hemen helak olacağını iddia eden İslâmoğlu, bu iddiasının bir zuhûl olmadığını izah noktasında da ifadeyi farklı vurgularla bir kaç defa tekrar ediyor. Ne hazindir ki Sünnet’i reddeden Kur’ân Müslümanları’nın namaz kıldığı bir mescitte biri ayağa kalkıp da, “Bu dedikleriniz tamamen Kur’ân-ı Kerîm’e aykırıdır.”, deyip hazreti tövbeye davet etmiyor. Mevcut hâl de göstermektedir ki, İslâmoğlu izleyicilerine Kur’ân Müslümanlığı adı altında “İslâmoğlu İslâmı”nı anlatıyormuş. Zira aksi olsaydı, Buharî’ye, Müslim’e itiraz etmeyi dinî bir vecibe gören zavallı dinleyiciler, bir defa Kur’ân meali okuyanın bile rahatlıkla anlayabileceği bir hakikatin çiğnenmesi karşısında sessiz kalmaz, itiraz ederlerdi. Fakat öyle olmadı, mescitten kameralara aykırı bir söz yansımadı.

Kur’ân-ı Kerîm’i İnkâr Eden Mekkeliler Niçin Helak Olmadı?!

Mucize’ye inanmayan milletlerin hemen helak edileceğini söyleyenlerin, Allah Rasûlü’nün tek mucizesinin Kur’ân-ı Kerîm olduğu yönündeki iddiası, kendi mantık örgüleri içerisinde çelişkilerle doludur. Zira inşikak-ı kamer mucizesine inanmayan müşrikler, bir mucize olan Kur’ân-ı Kerîm’e de inanmamışlardı. Bu durumda hemen helak olmaları gerekirdi, lakin öyle olmadı, Mekke’de toplu bir helak hâdisesi yaşanmadı.

Bu da göstermektedir ki, İslâmoğlu Kur'ân Müslümanlığı'nın, Kur'ân'ı en az bilen, mantıkî çıkarımları en zayıf halkasıdır. Sürekli öfke, zaman zaman da tekdir dilini kullanması -belki de- bu acziyetinin bir yansımasıdır.

Mucize Sünnetullah mı, Sünnetullah'a Muhalefet mi?!

Kur'ân Müslümanları'nın Ay'ın yarılmasının Sünnetullah'a aykırı olduğu iddiaları da doğrudur. Mealciler, Sünnetullah'ın değişmeyeceğini savunurken doğru söylüyorlar. Fakat Ay'ın ikiye yarılmasının Sünnetullah'a aykırı olduğunu iddia ederken ise yanılıyorlar. Çünkü Allah Teala'nın peygamberlerini mucizelerle teyit etmesi bizzat Sünnetullah'tır. Ateş'in Hz. İbrahim'i yakmaması, Hz. Musa'nın asa ile denizi yarması, Hz. İsa'nın ölüleri diriltmesi nasıl Sünnetullah bağlamında normal bir hâdise ise, Ay'ın yarılması da Sünnetullah bağlamında o kadar normaldir. Hz. İsa'nın babasız dünyaya gelmesini Sünnetullah'a aykırı bulmayanlar, Allah Rasûlü'nün mucizelerine ise akıllarında bir idrak alanı açamıyorlar.

Niçin Herkes Görmedi?

Ateistlerin, "Eğer bu hâdise vuku' bulsaydı pek çok bölgeden insan onu görür, mütevatir olarak da bize naklederdi." şeklindeki iddiaları da inşikak-ı kamerin inkarına delil olamaz. Zira Ay'ın yarılması, insanların yaygıların altında uykuda olduğu bir gece vaktinde olmuştu. Bu yüzden semayı temaşa edenlerin sayısı da azdı.⁵¹ Ayrıca bu mucizenin herkes tarafından görülmesi de Sünnetullah'a aykırıdır. Zira inşikâk-ı kamer her yerde zahir olsaydı, gayba iman durumu ortadan kalkardı.

Ay'ın her gece farklı saatlerde doğması, bir yerde gece iken, bir başka yerde gündüz olması ya da bir yerde akşam yeni başlamışken, başka bir bölgede fecrin yakın olması gibi hâdiseler yanında pek çok insanın Allah Rasûlü'nden haberdar olmaması vesilesiyle bu durumu Ay tutulması gibi tabii bir hâdise olarak görmesi de söz konusudur.

İnşikâk-ı kamer olduğunda Hindistan'da gece yarısı olmasına rağmen yine de onu görenler olmuş ve bazı kadim Hind tarihçileri bu hâdiseden bahsetmişlerdir.⁵²

Ulema, Ay'ın yarılmasının Allah Rasûlü'nün bir mucizesi olduğunda icma etmiştir.

Bütün müfessirler de bu noktada hem fikirdir. Yalnızca Osman b. Ata, babasının bunun gelecekte olacağını söylediğini nakletmektedir.⁵³ Kıyâmetin yaklaşmasının Ay'ın yarılmasıyla birlikte zikredilmesinin nedeni ise, Ay'ın yarılmasının Allah Rasûlü'nün risaletinin; risaletinin de Kıyâmetin yaklaştığının alametlerinden olmasıdır.

Görüldüğü gibi, Kur'ân Müslümanlarının en temel problemi Allah'ın Kitabına bütün bir nazarla bakamamaları, bundan dolayı da ayetleri murad-ı ilahi çerçevesinde anlamaktan mahrum olmalarıdır.

Kur'ân Müslümanlığını, fasid te'viller üzerine bina edenler, bu iddialarıyla Kur'ân'a ne kadar yabancı olduklarını da izhar etmektedirler.

Meleklerin İnmesi

Bedir'de Müslümanların yardımına önce bin,⁵⁴ sonra üç bin, ardından da beş bin melek⁵⁵ geldi. Melekler, sahabe safında küffara karşı muharebeye katılıp bizzat savaştı. Bazı alimlere göre cihad meydanında sabredip ecrini yalnız Allah Teâlâ'dan bekleyerek cihad edenlere bu melekler Kıyâmete kadar yardıma gelecektir.⁵⁶

Sünneti reddeden Kur'ân Müslümanları, Bedir'de meleklerin inmesi mucizesini de "manevi yardım" şeklinde te'vil/tahrif etmekte, delil olarak da, "Ondan sonra onun kavmi üzerine bir ordu indirmedik, indirmeyiz de."⁵⁷ mealindeki ayet-i kerimeyi kullanmaktadır.

Kur'ân Müslümanları'nın Bedir'de müminleri teyit etmek için meleklerin gelmesi mucizesini inkara vasıta yaptıkları ayet-i kerimedeki **عَلَى**

Bütün bunlar gösteriyor ki mucize dahil pek çok akidevi meseleyi inkar eden Kur'ân Müslümanları'nın en temel sorunu Kur'ân'a yabancı olmalarıdır. Eğer Habîb en-Neccar kıssasını siyak-sibak bütünlüğü içerisinde okur, ardından da Allah Teâlâ'nın- önceki kavimlerden -kimini taş, kimini dehşetli bir ses, kimini yerine dibine gömmek, kimini de suda boğmak⁶¹ gibi farklı şekil ve sûretlerde helak ettiğini mütalaa etselerdi, "Ordu indirilmeyeceğini" bildiren ayetin, Habîb'in sesle helak edilen kavmiyle alakalı olduğunu anlayacak ve meleklerin Allah Rasûlü'ne yardıma gelmesini inkar etmeyeceklerdi.

Bedir Mucizeleri

Kur'ân-ı Kerîm'in Allah Rasûlü'nün mucizesi bağlamında zikrettiği bir diğer husus ise Bedir'de Allah Azze ve Celle'nin, kafirler cesaret edip savaşa başlaması için harbin bidayetinde Müslümanları onlara az göstermesidir.⁶² Savaş başlayınca Müşrikler Müslümanları kendilerinin iki katı; iki bin kişi ya da Müslümanların iki katı; altıyüz yirmi kûsur kadar görmüşlerdir.

⁶³ Kur'ân-ı Kerim bize bu hâdiseyi şu ifadelerle nakletmektedir: “(Bedir'de) karşı karşıya gelen şu iki gurubun halinde sizin için bir ayet/mucize vardır. Biri Allah yolunda çarpışan bir grup, diğeri ise bunları apaçık kendilerinin iki misli gören kâfir bir topluluk... Allah dilediğini yardımı ile teyid eder. Elbette bunda derin akıl sahipleri için büyük bir ibret vardır.”⁶⁴ Mekkelilerin muharebenin başında müslümanları olduğundan az, muharebe esnasında ise İslam Ordusu'nun iki katı ya da kendi mevcutlarının iki katı görmelerinin bir mucize/ayet olduğunu bizzat Allah Teâlâ beyan ediyor.

Bedir'de Allah Rasûlü'nün müşriklerin yüzüne attığı bir avuç toprağın onların göz, burun ve ağızlarına isabet etmesi hâdisesi de bir mucizedir.⁶⁵

Bir beşer olan Peygamber-i Ekber'in attığı toprağın tesiri, ancak beşerin tesir alanı içinde kalır. Lakin Allah'ın atması, Peygamber'in eliyle gerçekleşen bu ameliyeyi, bütün müşriklerin gözlerinde etkisini gösterecek hale dönüştürmüştür. Bunun içindir ki Kur'ân-ı Kerim: “Oku/toprağı attığında sen atmadın, Allah attı.” buyurmaktadır.⁶⁶

Hülâsa

Kur'ân-ı Kerim tarihin en kapsamlı kuşatmasıyla karşı karşıyadır. Akademyadan bir grup O'nun tarihsel olduğunu iddia ederek, çağının kapandığını; bir başkası kıssaların bir kısmının masal olduğunu idda ederek, yegâne hakikat olma özelliğini yitirdiğini; Tevrat'tan uyarlandığını söyleyen oryantalist Rudi Paret'e katıldığını ifade eden “pe-re-fe” ise ilahi değil, beşeri olduğunu iddia etmektedir. Bütün bunlara rağmen hala büyük kalabalıkların bu kuşatmadan etkilenmemesi ise, Sünnet ve Cemaat akidesine sahip ehl-i ilmin gayretli çalışmalarının bir sonucu değil, Kur'ân-ı Kerim'in ilahi koruma altında olma hususiyetinin bir bereketidir.

Bu ahval ve şerâitte ehl-i ilmin yapması gereken ise, selef-i salihin gibi Kur'ân-ı Kerim'e yöneltilen tenkitlere ve iftiralara muknî ve müffid cevaplar vererek, gençlerin zihninde oluşan kuşatmayı kalemle ve kelamla yarmaktır.

Modern zamanda ikinci kuşatma Sünnet-i Seniyye'ye yapıldı. Bu bağlamda her biri Peygamber-i Ekber'i itibarsızlaştırmayı amaçlayan pek çok iddia ortaya atıldı. Allah Rasûlü'nün ümmî olması reddedilerek, Oryantalizma'nın Kur'ân'ın başka kitaplardan istinsah edildiği iddiasının; Efendimiz'in masumiyetinin inkarıyla, O'nun günahkar biri olabileceği ve bu yüzden kendisine itaatın gerekli olmayacağını; hadisler etrafında şüpheler oluşturularak Peygambersiz bir İslâm'ın önü açıldı. Mucizelerin inkarıyla ise Allah Rasûlü'nün risaletine şehadet eden ilahî tasdiknameler itibarsızlaştırıldı.

Mucizelerin aklî bir temelde değerlendirilememesinin imanda bir kırılmaya sebep olacağını savunan Kur'ân Müslümanları, Kur'ân-ı Kerim'in sair enbiyaya dair haber verdiği mucizeler noktasında nasıl bir yöntem izleyecek?! Mesela Hz. İsa'nın ölüleri diriltmesi, doğuştan kör olanları ve alaca hastalarını iyileştirmesi ya da beşikte konuşmasını nasıl anlayacak?! Hz. Musa'nın bir asa ile taşı da, denizi de yarmasını, aynı asanın bütün sihirleri yutmasını nasıl izah edecek?! Hz. İbrahim'in ateşe atılmasını ve yanmadan çıkmasını, Hz. Yunus'un balığın karından kurtulmasına ne diyecek? Allah Rasûlü'nün mucizelerini aklî vâsâta izah edemediklerinden inkar edenler, yarın bu ayetleri de mi reddedecek?! Ayrıca bilinmelidir ki; mucize akla değil, adete aykırıdır. Küçük bir hücrenin içerisinde insanı saklayan Allah Azze ve Celle, yarattığı Melekleri Bedir'e indirmekten ya da Peygamber eliyle ayı ikiye ayırmaktan neden aciz olsun?!

Mucizeler sayesinde Allah'ın kudretini daha farklı bir makamda gören Müslümanda, küfür tarafından teslim alınamaz bir irade oluşur. Muhammed Abduh'la başlayan mucizeleri inkar sürecinin esas gayesi ise, mucizeyi inkar ederek, o ruhu çökertmektir.

Ay'ın ikiye yarılması hem Kur'ân-ı Kerim'de zikredilmekte, hem de ilgili hadisler tevatür derecesindedir.

Hem Kitab, hem Sünnet sarâhaten Ay'ın iki-ye yarıldığını haber vermektedir. Hiç bir hadis mecmuasında bunun olmadığına dair bir rivayet yoktur. İddia edildiği gibi bu, Kur'an'ın sistematiğine aykırı değil, bizzat o sistematığın en müşahhas misallerinden biridir. Zira Hz. Musa kıssasında da ifade edildiği gibi, Firavun -hemen değil- Peygamber'in mucizelerini inkar ettikten yıllar sonra boğuldu. Bu da göstermektedir ki, İslâmoğlu'nun haber verdiği sistem Kur'an'a değil, cehaletine dayanmaktadır

⁶⁷ Tasarrufla tercüme edilmiştir: *el-Hafız Muhammed Eslem, Ta'limâtü'l-Kur'an, Delhi, 1934, 150; Nüket-u'l-Kur'an, Delhi, 1952, 168; Hadim Hüseyin İlahi Bahş, el-Kur'an-ı niyyûn, Mektebetü's-Siddik, 308-313.*

Dipnotlar

1. Tasarrufla tercüme edilmiştir: *el-Hafız Muhammed Eslem, Ta'limâtü'l-Kur'an, Delhi, 1934, 150; Nüket-u'l-Kur'an, Delhi, 1952, 168; Hadim Hüseyin İlahi Bahş, el-Kur'anıyyûn, Mektebetü's-Siddik, 308-313.*

2. Rûm: 3-4.

3. Kamer: 45.

4. Rahman: 19-20.

5. Zariyât: 49.

6. Hicr: 22.

7. Enbiya: 30.

8. İsrâ: 88.

9. Hud: 13.

10. Bakara: 23.

11. Maide: 33.

12. Maide: 37.

13. Maide: 35.

14. Maide: 91.

15. Muhammed Veliyyullah en-Nedvî, Nubûatu'r-Rasûl Mâ Tahakkaka minhâ ve Ma Yetahakkaku, Dâru's-Selam, Kahire, 1990.

16. ihsansenocak.com/mukaddime-4/

17. Mustafa Sabri, Mevkıfu'l-Akl-i ve'l-İlm-i ve'l-Âlem, Dâru't-Terbiye, Dımeşk, 2007, IV, 88.

18. Bkz. İhsan Şenocak, Yüreklerdeki Mescid-i Aksa Düşerse Selahaddinler Kudüs'teki Mescid-i Aksa'ya Muhafız Olur mu?, Hüküm Dergisi, sy. 48, s. 32.

19. Müddessir: 48.

20. Ta Hâ: 109.

21. İsrâ, 90,95.

22. İsrâ: 90, 95.

23. Hicr: 14-15.

24. İsrâ: 59.

25. Şems: 14.

26. Her bir cümlesi ancak sayfalarca yazıyla tashih edilecek hutbenin ilgili bölümü mana itibariyle aktarılmıştır. bkz. <https://www.youtube.com/watch?v=L0bDx2Q9UNM>

27. Kamer: 1.

28. 28 Hûd: 25.

29. İbn Hişam, Muğni'l-Lebîb, Dâr-u İhyâ-i't-Türâsi'l-Arabî, I, 92-93.

30. Kamer: 2.

31. Kamer: 3.

32. Kamer: 1.

33. Buharî, H. No: 60504, Müslim, H. No: 7270.

34. Me'âric: 6-7.

35. Buhari, H. No: 4864.

36. Buhari, H. No: 4868.

37. Buhari, H. No: 4866.

38. Tirmizi, H. No: 3507.

39. Hakim, Müstedrek, H. No: 3759.

40. Muhammed b Ca'fer, el-Kettani, Nazmu'l-Mütenasir mine'l-Hadisi'l-Mütevâtir, Daru'l-Kutubi's-Selefiyye, Mısır, I, 211-2.

41. İbn Hacer, Fethu'l-Barî, VIII, 617; Nevevî, Minhâcu's-Sünne, XVII, 143.

42. Kamer: 2.

43. Nuh: 26.

44. A'raf: 106.

45. A'raf: 107-8.

46. Bkz. A'raf: 106-125.

47. A'raf: 127.

48. A'raf: 128.

49. A'raf: 1333.

50. A'raf: 136.

51. Bkz. Taki Osmanî, Tekmilet-u Fethi'l-Mülhim, Dâru'l-Kalem, Beyrut, 2006, VI, 74.

52. Taki Osmanî, a.g.e., VI, 74.

53. Şevkanî, Fethu'l-Kadîr, V, 169.

54. Enfâl: 9.

55. Al-i İmran: 124-5.

56. Bkz. Kurtubî, el-Cami'u li-Ahkami'l-Kur'an, Daru'l-Kutubi'l-İlmiyye, Beyrut, 2000, IV, 124-5.

57. Yasîn: 28.

58. Burada Habib en-Neccar'ın yerine bir başkası takdir edilse de manada bir değişim olmayacaktır.

59. Nesevî, Medâriku't-Tenzîl, IV, 11.

60. Yasin: 29.

61. Ankebût: 40.

62. Enfâl: 44.

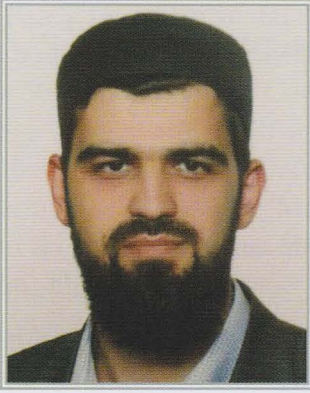
63. Nesevî, a.g.e., I, 224.

64. Âl-i İmran: 13.

65. Beyhaki, Delâilu'n-Nübüvve, H. No: 968; Kurtubî, VII, 244.

66. Enfâl: 17.

67. 1

**Yük. Kimyager
Ali Rıza KURUM**

ET ÜRÜNLERİNDE HELALLİK - 1 -

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. Hamd âlemlerin Rabbi olan ve kullarını sayısız nimetler ile rızıklandıran Rezzak'adır. Salat ve selam öğüt verenlerin en hayırlısı olan Muhammed Mustafa (*Sallâ-lâhu Aleyhi ve Sellem*) ve onun âl ve ashabı üzerine olsun.

Helal gıda denildiğın de belki de ilk akla gelen üründür et ve et ürünleri. Halbuki yediğı veya içtiğı pek çok gıdanın içeriğında hayvansal menşei olan katkı maddelerinden bihaber olduğı halde günümüz Müslümanlarının en büyük problemlerinden biri de et ve et ürünlerindeki helallik durumudur.

Et ve et ürünlerinin helal gıda açısından önemini bir örnek ile açıklayalım; Müslümanlar açısından yenilmesi helal olan bir buzağı şayet İslami usullere uygun olmayan bir şekilde kesilse bu hayvanın eti, yağı, kemiğı haram olduğı gibi şirdeni (midesinin bir bölümü) de haram olacaktır. Haram olan şirdenden yapılan şirden mayası da haram olacaktır. Haram olan şirden mayasından yapılacak olan peynir de haram olacaktır. Haram olan bu peynirin üretiminden çıkan peynir altı suyu da haram olacaktır. Bu peynir altı suyundan yapılacak olan peynir altı suyu tozu da haram olacaktır.

Bu peynir altı suyu tozu dâhil olabileceğı şekercilik, fırıncılık, bisküvi, çikolata, baharat kombileri ve ilaçlara kadar gireceğı tüm ürünleri haram etmiş olacaktır.

Örnekten de anlaşılacağı üzere helal gıdanın temelini büyük bir bölümü helal bir hayvanın İslami usullere göre kesimine dayandığı aşikârdır. Hanefi fıkıh kaynaklarımızdan biri olan el-Mebhut'ta şu şekilde bir kural vardır;

“Haram olduğı kanıtlanmadıkça eşyada asıl olan temizliktir – mubahlıktır.” (*El- Mebhut, Es-sarahsi*).

Ancak bu durum, o şeyin haramlığı hakkında bir delilin olmamasıyladır. Zira helallik ve haramlık bir yerde karşılaştığı zaman haramlık, helallik üzerine tercih edileceğı fıkıh kitaplarımızda zikredilmiştir.

Buhari'nin rivayet etmiş olduğı Adiy ibni Hâtım hadisi şerifi bu kaideyi açıkça göstermektedir.

“Adiy ibni Hatim (*Radiyallâhu Anh*) şöyle rivayet etti: (Av eğitimi görmüş) köpeğimi av üzerine saldığında durum nedir? diye Peygamber Efendimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)e sorduğumda, şöyle buyurdular:

-Besmele çekerek köpeğini av üzerine saldığında (senin için tuttuğı avı) ye.

-Köpek tuttuğu avdan yiyecek olursa?

-O halde bu avı yeme! Zira bu durumda köpek senin için değil kendisi için tutmuştur.

-Köpeğimi gönderdiğimde bir diğer köpeği yanında bulursam?

-Hayır, yeme. Zira çektiğin besleme kendi köpeğine aittir, diğer köpek için değildir.

Bu hadisi şeriften de anlaşılacağı üzere bir etin helal oluşunda şüphe varsa, o etin helal olduğu kanıtlanana kadar onu yemek helal olmaz. Buna göre gerek kadın gerek erkek tüm Müslüman bireyleri et tüketiminde güvenilirlik ve helallik konusunda araştırma yapmakta sorumlu tutulmuşlardır. Bir kimse araştırma yapmaya imkân olduğu halde araştırma yapmadan haram olan eti yemiştir bilmeden bir günah işlemiş olur. Ancak yediği haramın tesiri kendisinde kalacaktır. Emma ba'd:

- Günümüz teknolojisinde büyükbaş hayvan kesimi nasıl olmaktadır?
- Kesimler İslami usullere uygun olarak yapılmakta mıdır?
- Sadece helal olan hayvanların mı kesimi yapılmaktadır?
- Yediğimiz işlenmiş et ürünlerindeki tek sızıntı et midir? Yoksa başka katkılarda kullanılmakta mıdır?
- İslam'a göre hangi hayvanların eti Müslümanlara helal kılınmıştır?
- İslami usullere göre hayvan kesimi nasıl olmalıdır?
- Kısaca dört mezhebe uygun kesim nasıl yapılır?

Günümüzde büyükbaş kesimi nasıl yapılmaktadır?

Kasaplık hayvanların bayılması, kanının akıtılması, derisinin yüzülmesi, iç organlarının çıkartılması, etinin parçalanması ve kemiklerinden ayrılması işlemlerinin tümü kesim olarak tanımlanır. Et endüstrisinin gelişmiş olduğu ülkelerde kasaplık hayvanlar önce bayılmakta ve ondan sonra kesilmektedir.

Bayılma genellikle anestezi madde (eter) koklatmak, elektrik şoku uygulamak, başa çekiçle vurmak, hava tabancası kullanmak gibi beyinde şok meydana getiren yöntemlerle yapılmaktadır.

Bayılma yöntemlerinin en basiti bir hava tabancası kullanmaktır. Tabanca alın üzerine tatbik edilir ve meydana gelen hava tazyiki beyinde bölgesel bir zarar meydana getirir. Buna bağlı olarak hayvan bayılır. Bu bayılma sonunda kesim yapılmadan ve uzun süre beklenirse hayvan ölebilir. Dünyanın birçok ülkesinde elektrik enerjisi kullanılması her geçen gün artmaktadır.

Ülkemizde ise kesim, ayaklarından bağlanarak veya bir vinç ile havaya asılarak veya döner kafesler yardımıyla boğazlamak suretiyle yapılır. Derisinin yüzülmesi, iç organlarının çıkarılması, etinin parçalanması ve kemiklerinden ayrılması işlemleri ile kesim son bulmaktadır.

Kesimler İslami usullere uygun olarak yapılmakta mıdır?

Yukarıda bahsi geçen kesim şekli ülkemizde uygulanan bir yöntemdir ve dikkat edilecek olursa hiçbir yerinde İslami bir hassasiyetten bahsedilmemektedir.

Gayet normal bir durummuş gibi bayılmadan bahsediyor, hayvanın ölüp ölmemesinin sıkıntılı olup olmayacağına değinilmiyor.

Hayvanı kesen şahsın bir önemi yok, besleme getirilmesi gerektiğine değinilmiyor.

Maalesef muteber helal sertifikası bulunmayan kesimhanelerin durumu içler acısı bir durumdadır.

Sadece helal olan hayvanların mı kesimi yapılmaktadır?

TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) verilerine atıf yapılacak olursa Türkiye'de helal olmayan (domuz) hayvan kesimi 1991-2009 yılları arasında 53.160 adettir. 2010 dâhil olmak üzere şu ana kadar ise resmi olarak domuz kesimi yapılmamaktadır. Bu rakamlar resmi rakamlardır. Gayri resmi yollar ile domuz kesimi ve besiciliği yapılmaya devam etmektedir. Aklınıza şöyle bir soru gelebilir: **"Madem domuz kesimi yok Migros gibi marketlerde satılan domuz etleri nerden geliyor?"** Şu şekilde cevaplayacak olursak; devletimiz lâik bir devlet, dolayısıyla domuz eti yiyen vatandaşın ihtiyacını karşılamak zorunda. Bu ihtiyacı (?) eskiden domuz eti kesimine izin vererek yapan devlet şimdi bunu yapmayı dışarıdan ithal ederek talepte bulunan firmaların depolarına mühürlü olarak bırakıyor.

Firmada ithal edilen domuz etini işleyerek satıyor.

Yediğimiz işlenmiş et ürünlerindeki tek sıkıntı et midir? Yoksa başka katkılarda kullanılmakta mıdır?

Tabi ki etin yanında işlenmiş et ürünlerinde de çeşitli katkı maddeleri kullanılmaktadır.

Soslu ürünlerde (soslu mısır, cips, baharat karışımları vb.) Alzheimer'a sebep olan MSG (Mono Sodyum Glutamat), Sucuk sosis ve samlalarda carmin (böcekden yapılan doğal bir boya) ve sodyum nitrit ve nitratların (kanserojendir) kullanımı söz konusudur.

Allah (*Celle Celâlühû*) izin verir ise sonraki sayılarda detaylı olarak işlenmiş et ürünlerini helal-lik açısından irdelleyeceğiz.

İslam'a göre hangi hayvanların eti Müslümanlara helal kılınmıştır?

Yaratılışında vahşet ve bayağılık olmayan hayvanların etleri din ölçüleri içinde helaldir, yenilebilir. Tavuk, Kaz, Ördek, Zürafa, Deve Kuşu, Bağırılan Kuşu, Güvercin, Bildırcın, Koyun, Keçi, Deve, Sığır, Manda, Ekin Kargası, Tavus, Kırlangıç, Baykuş, Tavşan ve Turna gibi hayvanlar bu kısım eti yenen hayvanlardandır. Serçe ve Sığırcık kuşlarını yemekte de bir sakınca yoktur.

İslami usullere göre hayvan kesimi nasıl olmalıdır?

(İsmail Ağa Fetva Heyetinden alınmıştır)

Helal Kesim üç kısımda incelenir;

- Kesilen hayvanda aranan şartlar,
- Hayvanı kesen kişide aranan şartlar,
- Kesim aletinde aranan şartlar.

1) KESİLEN HAYVANDA ARANAN ŞARTLAR

- Kesilecek olan hayvan kesim esnasında canlı olmalıdır.

Hayvanın kendiliğinden ölmüş olması durumunda eti haram olacağından kesim esnasında hayvanın canlı olması şarttır.

- Kesilen hayvanın canı sırf kesimle çıkmalıdır.

Hayvanın ölümü, şartlarına uygun olan kesim işlemi sonucu olması gerekir. Bu ise hakiki veya hükmi tezkiiyenin yapılmasıyla mümkün olur.

- Kesilecek olan hayvan harem hayvanı (harem bölgesinde yaşayan av hayvanı) olmamalıdır.

- “Zebh” yapılacak olan hayvan “nahr” hayvanlarından olmamalıdır.

Yani koyun sığır gibi çenesinin altından (*zebh*) kesilmesi gereken bir hayvanı, göğsünün üstünden (*nahr*) kesmek caiz değildir. Hanefilere göre ise caizdir ancak mekruhtur.

2) HAYVANI KESEN KİŞİDE ARANAN ŞARTLAR

- Kesen kişinin akıllı olması gerekir.

Kesen kimsenin kadın veya erkek olması fark etmediği gibi baliğ olması da gerekmez. İslami usullere göre kesmeyi kavrayacak ölçüde temyiz gücüne sahip olması yeterlidir.

- Kesen kişinin Müslüman veya Ehli Kitap olması gerekir.

Müslüman veya Ehl-i Kitap olmayan kişilerin kestiğinin helal olmadığı İslam âlimlerinin ittifakıdır. Putperest, Mecusi, Mürted gibilerinin kestiği hayvanların etleri helal değildir, yenilmez.

Yahudi ve Hristiyanlar gibi esasında Allah (*Celle Celâlühû*)ne inanıp peygamberlerine tâbi olup hak dine mensup iken zaman içinde bu hak yoldan uzaklaşan ve son hak Peygamber Hz. Muhammed (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)e inanmayan kimseler Ehl-i Kitap olarak adlandırılmışlardır. Bunlar müşrik ve putperestlerden farklı tutularak kızlarıyla evlenme ve kestiklerini yeme Müslümanlara belli şartlar doğrultusunda helal kılınmıştır. Bununla birlikte konuyla ilgili olarak günümüz Hristiyan ve Yahudilerinin ehli kitap olmaları noktasında kaynaklarımızda ihtilaflar söz konusudur.

- Kesen kişi şayet av hayvanı kesiyorsa ihramlı olmamalıdır.

• **Kesen kişinin hatırlaması ve kudreti olması durumunda kestiği hayvan üzerine besmele çekmesi gerekir.**

Hayvanı boğazlarken Besmele çekmek şarttır. Boğazlamada Yüce Allah'ın mübarek isimlerinden herhangi birini söylemek yeterlidir. Allahü Ekber, Allahü Azam, Allah denilmesi gibi. Besmeleyi “Bismillahi Allahü Ekber” şeklinde yapmak müstehaptır. Fakat Allahü Teâlâ'nın ismini dua maksadı ile söylemek yeterli olmaz. "Allahümmeğfirli" *Ey Allah'ım beni affet* denilmesi gibi...

Besmeleyi söylemeye imkân olduğu halde kasten terk edilirse o hayvanın eti yenilmez, haram olur. Fakat unutarak terk edilmesi durumunda o hayvanın yenilmesine mani olmaz. Çünkü unutarak yapılan kusurlar bağışlanmıştı.

Kesim esnasında çekilen besmele için dört şart vardır:

a) Hayvanı kesen kimsenin bizzat kendisinin besmeleyi çekmesi gerekir. Başka biri besmeleyi çekse kesen kimse unutucu olmadığı halde besmeleyi terk etmiş olsa o kesilen hayvan helal olmaz.

b) Besmele kesim için çekilmelidir. Kesimden başka bir işe başlamak için besmele çekerek veya Allah (*Celle Celâlihû*)ne hamdetmek için “*Elhamdülillah*” diyerek hayvanı kesen kişinin kestiği yenmez. Çünkü bizatihi kesim için besmele veya hamdele çekilmemiştir.

c) Allah (*Celle Celâlihû*)nün ismini (*besmele*) dua maksadı gibi başka bir şey kastedilmeden söylenmelidir.

d) Besmeleyi keseceği hayvan için tayin etmelidir. Yani besmele çektiği hayvanı bırakıp ta başka bir hayvanı kesmemelidir.

• **Kesen kişi, kesim işini bitirmeden elini kaldırmaması gerekir.**

Bu şartta altıncı şartta olduğu gibi Malikilerin tek kaldığı bir şarttır. Malikilere göre, kesim yapan kimse, kesim işini bitirmeden elini kaldırmaması gerekir. Eğer kaldıracak olsa her hamle için besmele çekmesi gerekir.

• **Kesen kişi kesim esnasında “şer’i tezkiye” (Allah rızasına) niyet etmesi gerekir.**

Maliki, Şafii ve Hanbelilere göre kesen kişinin kesim esnasında şer’i tezkiyeyi kastetmelidir. Buna göre sırf hayvanı öldürme kastıyla kesilen hayvan yenmez.

3) KESİM ALETİNDE ARANAN ŞARTLAR

Hayvanın kesiminde asıl olan, hayvana eziyet etmeden acı çektirmeden, boğazlama suretiyle damarlarını kesip kanını akıtmaktır. Bu da ancak keskin bir alet kullanmakla mümkün olur. **Bıçak kâfi olduğu gibi, keskin kamaş kabuğu ve cam parçası da yeterli olur. Ancak bu alet, hayvana eziyet vermeyecek şekilde keskin olmalıdır. Hayvanı yere yatırdıktan sonra bu aleti bilemeye çalışmak mekruhtur.**

Kısaca Dört Mezhebe Uygun Kesim Nasıl Yapılır?

► Kesim yapan kişinin İslami usullere göre kesim yapmayı bilen, Müslüman ve akıllı olması gerekir.

► Kesilecek olan hayvana hiçbir şekilde eziyet edilmemesi gerekir.

► Kesim yapan kişi, her hayvanı tam boğazlama anında “Besmele” çekmesi gerekir. (Bismillah veya Bismillâhi Allahu Ekber diyerek)

► Kesilecek olan hayvan kesim esnasında canlı olmalı ve canı sırf kesimle çıkmalıdır.

► Boğazlamanın amacı, sadece Allah (*Celle Celâlihû*)nün rızası için olması gerekir.

► Kesimin, hayvanın boğazının ön tarafından yapılması gerekir.

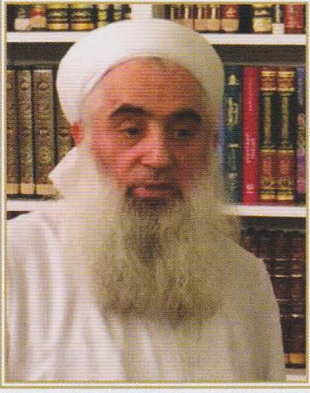
► Boğazlamada yemek ve nefes borularıyla birlikte iki ana damarında kesilmesi gerekir.

► Kesim yapan kişi, kesim işini bitirmeden elini kaldırmaması gerekir. Eğer ikinci ve üçüncü hamleler gerekecekse her hamle için tekrar “Besmele” çekmesi gerekir.

► Boğazlama esnasında kafa hemen koparılmamalıdır. Canının tam olarak çıkması beklenmelidir.

► Kesim yapan kişinin beş vakit namaz kılan biri olması gerekir.

► Kesim esnasında hayvanı kible yönüne doğru çevirmeye dikkat edilmelidir.

HÜSEYİN AVNİ
KANSIZOĞLU

ŞEFAAT MES'ELESİ HAKKINDA İSLAMOĞLU MUSTAFA İLE OKUYAN MEHMET'E MEKTÛB

- 2 -

Besmele, hamd, salat ve selam'dan sonra...

Selam hidayete tabi olanlara olsun...

Mehmet!.. “*Cehenne-
me atan Allahu Tea-
la. Şimdi bir yargıç
düşünün zanlıyı hapse mahkûm
etti. Sonra biri geldi dedi ki: ‘Ben
açarım hapishanenin kapısını
bunu buradan çıkartırım.’ Kim
güçlü? O yargıç mı güçlü yoksa
onu çıkaran mı? Çıkaran güçlü
değil mi? Çünkü onun dediği olu-
yor. Allah cehenneme atıyor, pey-
gamber çıkartıyor. Kim güçlü?
Peygamber mi güçlü?’” derken
çocukların bile yapmayacağı kı-
yaslarla, ar damarı çatlamayanla-
rı utandıracak, kargaları bile gül-
dürecek birçok cahillik ve anlayış
kıtlığı sergiliyorsun.*

Sadece birkaçı:

Birincisi: Bir kere Allah, kulla-
rına kıyas edilmez. Allah kanunu
koyan, kulu olan hakim ise bu ka-
nuna göre hüküm veren. Allah’ın
affetme hakkı var ama kulu olan
hakimin kendine ait olmayıp baş-
ka kulların ve Allah’ın hakkını
affetme hakkı yok.

Ortak bir yan olmamasına hatta
‘fârik’a yani ayrı kılan temel vas-
fa rağmen yapılan cahilce bir kı-
yas yapıyorsun. Senin bu anlayış
seviyedeki kimseler mi vahyi
doğru anlayacaklar? Vah başımı-
za gelenlere!..

İkincisi: Rabbimizin lütuf ve
ihسانیyla vadettiği şefaate inanan
Mü’minler, bunu Allah’ın verdiği
cezayı, O’na rağmen birilerinin
gelip affedebileceğini iddia etmi-
yorlar ki şefaatinin **ben açarım
hapishanenin kapısını bunu bu-
radan çıkartırım** demek istediği-
ni söylesinler. Ne alakası var? Bu
nasıl bir şeytani kıyas? Bu kadar
bir saptırma, inanın akıl kıtlığı
ile de izah edilemez. Bunun için
inanılmaz bir kast-ı mahsusaya
da ihtiyaç vardır. Bir yanda bu
iş için Allahtan müsaade ve izin
istenecek, O da dilerse ve izin ve-
rirse bağışlayacak. Diğerinde ise
Allah’ın verdiği cezayı zorbalıkla
iptal edecek bir kimse var. Bun-
lar birbirine benziyorlar, öyle mi?
Böyle bir kıyas ve muhakeme,
sığırlara yakıştırılsa ve de onlar
bundan haberdar olsalar, öyle
zannederim ki, buna çok üzülür-
ler ve çok içerlerler.

Üçüncüsü: İzin Allah’tan, dile-
me O’ndan, affetme O’ndan; ama
sadece izin dairesinde af talebi
yani bir başkası için dua, şefa-
atçiden. Dilediği takdirde bu talebi
reddetme yine Allah’tan; fakat
buna rağmen bu durumda şefa-
atçı **O’ndan daha güçlü olmuş
oluyor**, öyle mi? Rabbim aklımı-
zı zayi etmesin. Akıl ne güzel ni-
met!.. Bu denli süfli bir demagoji
olabilir mi? Asla!

Mehmet!.. Birilerinin *belki kıramayacağı bir ricada bulunacak* sözüne karşı *Bakin bu son derece sıkıntılı bir benzetme. Şimdi buradan Ankara'ya gitseniz filanca bir bakan ile bir işiniz olsa o bakanla görüşmek için onun tanıdığı birini aracı koyarsanız daha iyi olmaz mı? Kardeşim sen yalanını dinleştirme. O bakan veya kim olursa olsun senin tanımadığı için araya birini koyuyorsun peki orada araya koyduğun varlık seni Allah'tan daha iyi mi tanıyor? Sen kimi Allah'a kimin aracılığıyla tanıtacaksın?* diyebiliyorsun. Artık Şirretlikte sınır tanımaz bir noktaya gelmişsin. Bu saçma kıyas, Allah'ın lütfettiği ama senin kabul edemeyip reddetmekte olduğun şefaata inanan iman sahiplerine ait olamaz. Olsa, olsa ancak yalanlarını din haline getiren, Allah'ın hükmüne razı olamayan, kafasına göre bir şeyler uyduran ve onlara tapınan müşrik kafalı kimselere ait olabilir. Mü'minler böylesi şeytani bir kıyas-tan şark ile garp kadar uzaktırlar.

Mehmet!.. Din ile alakası olmadığını kendi itiraf eden birinin *peki diyelim ki ben cehenne me gittim Hz. Muhammed'in de Allah katındaki yeri belli, en sevdiği peygamberi* sözüne karşı, *o cümle yanlış, en sevdiği peygamber yok, hepsini seviyor* nasıl diyebilirsin?! Akıllı bir kimse böyle diyebilir mi?! Şu mantık zırtavasına bakmaz mısınız? *Ali velinin en sevdiği kimsedir* diyene *O söz yanlış, Veli, Ali'den başkalarını da seviyor* demek kadar insicamsız, düşüncesizce ve mantıksızca söylenen bir söz olabilir mi? Bilemem. Olsa bile ihtimal ki az olur. Ya Hû!.. Önümüzde on tane âlim bulunsa, birisi için bunların *en alimi şu kimsedir* diyene *öyle deme, onların hepsi alim* demek, ne manaya gelir? Bu ne demektir? Diğerlerinin âlimliğini inkâr eden mi var? Ortada tıbbi bir rahatsızlık mevcut veya karşımızda üç yaşında çocuk aklı taşıyan bir kimse var demek değil midir? Dil bilen çocuklar bile bilirler ki, *en* kelimesi belli bir vasıfta ortak olan birden fazla fertlerden birindeki diğerlerine olan o vasıftaki fazlalık içindir. Demek ki, bizim birinci derdimiz ve ihtiyacımız önce kendi dilimizle beraber Kur'an'ın dilini, ondan sonra da mantık fennini öğrenmek. Diğerleri daha sonra. Dediğinin ve duyduğunun ne demek olduğunu bilemeyecek bir seviyede olan biriyle neyi, nasıl konuşabileceğiz?

Bu, aslında totem haline getirilen ahmak ve cahillerin uydurdıkları *peygamberler arasında herhangi bir tafdil yoktur* saçmasına dayandırılan bir neticedir. Oysa Rabbimiz, *تِلْكَ الرُّسُلُ* ﴿ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ ﴾ *“Bunlar resûllerdir; kimisini kimisinden üstün kıldık...”* (Bakara:253) ve *كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ* ﴿ *“Siz, insanlar için çıkarılan en hayırlı ümmet oldunuz.”* (Âli İmran:110) buyurmaktadır.

Şu halde, Kur'an'ı gönderen Rabbimiz Resullerden kimisini kimisinden üstün kılmış, Ümmet-i Muhammed Sallâhu Aleyhi ve Sellem'i de en hayırlı Ümmet yaptığını haber verdiğine göre Mü'minler, en hayırlı ümmetin Resulünün, üstün kılınanların en üstünü olduğunu anlamakta zorlanmazlar.

Mehmet!.. Bunun yanında Mü'minlere göre bu mevzuda Sünnet'in verdiği haber de son derece mühimdir. Onların elenmesini ve kabul görmemesini gerektirecek olan delil nedir? Biliyorum, aslında böylesine bir *aklı dibe vuruş* ve *iflastan* sonra konuşmanın bir manası kalmamıştır; lakin biz başkalarını düşünerek yine de devam edeceğiz. Bu itirazlar Ehl-i Kitab gavurları karşısındaki aşağılık kompleksi, onları razı etme düşüncesi ve çorba bedeli ile şahsiyet heyelanı esasına dayandığında, artık kimsenin şek ve şüphesinin bulunmaması gerekir.

Mehmet!.. Bazı ulemanın tafdil ile bir cihetle yaptıkları itirazlarının altında yatan sebep ve inceliklerin tahlil ve tafsilinin yeri ise burası değildir. Ancak biz şu kadarını söyleyelim:

Onlar, *tafdil yoktur* değil, *tafdil yapmamız lazım* dediler. Zira *tafdil yoktur* demek ayrı, *tafdil yapmamız doğru olmaz* demek ayrı şeylerdir. Tafdil mutlaka vardır ve onu Allah yapmıştır; bu, ayetle sabit olup inkâr edilmesi ayeti reddetmek olacağından küfürdür. Ancak kullar tarafından yapılacak olan muayyen bir nebini diğerlerinden üstün gösterilmesi, bazı alimler tarafından münasip görülmemiştir. Bunun sebebi ise şimdiki şahsiyet müflislerinin yaptıkları gibi **Yahudilere, Hıristiyanlara, müsteşriklere yahut bunların uşakları olan yeni lüterlere ve calvinlere şirin görünmek ve yalalaklık etmek** değildir.

Aksine kulların -ayet ve hadis olmadan- **şu nebi, bu nebiden üstündür** demeleri, **Allah bunların birini diğerine üstün tuttu** demek olabilir korkusudur. Bu da Allah'a bilmeden yanlış bir şey yakıştırmaya sebep olabilir endişesidir. Böyle bir düşüncede **Beni diğer nebilere üstün tutmayın** ve benzeri hadislerden kalkılmıştır. Oysa bu, diğer yanda **ben adem oğlunun efendisiyim** rivayeti de gelmiştir ve aralarında bir tezat ve tenakuz da yoktur. Zira biraz ince düşünüldüğü takdirde kolayca anlaşılabilirdiği gibi **Beni şuna üstün tutma** sözü **Ben ondan üstün değilim** manasına gelmeyebilir. Öyle ki: Bir kimse, birini diğerinden üstün tutarken -ikisi de büyük olduğu halde- birini küçük görebilir. Bu bilhassa avamı izdiraya yani küçümsemeye götürebilir. Bir büyüğün diğer büyükten daha büyük olması ile birinin mutlak küçük olması arasındaki farkı bilhassa günümüzün bücür nesli nereden bilsin?! Selefimiz demek ki bu günün seviyesizliğini ta o zamanlardan görebilmiş. **Peygamberlerinin hiçbirinin arasını ayırmayız** ayetini tahrif etmeye yeltenen zavallı cahiller, burada **ne bakımdan ayırmayız** denildiğini nereden ve nasıl bilsinler? Her bakımdan mı, her hususta ona tabi olup olmamak bakımından mı, birini diğerinden üstün görme ve gösterme bakımından mı, yoksa iman edip etmeme bakımından mı? Bunların tamamı -harici akli ve nakli deliller hesaba katılmazsa- elbette ki farklı derece ve mertebelerde muhtemeldir. Lakin şöyle bir düşünelim:

- **Her bakımdan** olamaz. Çünkü, kimisi bir kavme kimisi ise bütün kullara, kimisi sadece insanlara, kimisi de hem insanlara hem cinlere gönderilen... Kimisi kendinden sonra peygamber bekleyen kimisi de kendinden sonra hiçbir peygamber gelmeyecek olan ahir zaman peygamberi... Kimisi, kitabında ve şeriatındaki ameli hükümlerin bir kısmı gelecek peygamberlerin kitabında ve şeriatında değiştirilecek olan, kimisi ise hükümlerinin hepsi kıyamete kadar devam edecek olan.

- **Her hususta ona tabi olmakta** da olmaz. Çünkü, kitapların ve bazı hükümlerin Allah Teala tarafından değiştirildiğini inkâr etmek Kur'an'ı ve diğer kitapları inkâr etmek olur. Dolayısıyla geçmiş peygamberlere sonradan değiştirilen hükümlerinde uyulmaz ama herkes kendi nebisine her hükmünde uymaya mecburdur.

- **Birini diğerinden üstün görme bakımından** dahi olamaz. Zira yukarıdaki ayette (*Bakara:253*) de görüldüğü gibi bazılarının diğerlerinden daha üstün olduğunu bizzat Allah buyuruyor.

- Şu halde **iman etmek hususunda** peygamberlerden hiçbirisinin arasını ayırmayız; hepsine birer nebi olarak iman ederiz. Nitekim bu **Peygamberlerinin hiçbirinin arasını ayırmayınız** sözü aynı ayette (Resul ve müminlerden) **her biri..... (Allah'ın) resullerine de iman ederler** kelamının hemen ardında gelmiştir.

Mehmet!.. Bir yanda peygamberlerin arasını **kimisini diğerlerinden üstün görme**şinde ayrılmayacağını iddia ederken, diğer yanda iman etme hususunda ayırıp Ehl-i Kitab'ın Âhir zaman Nebisine inanmasa da cennete gidebileceğini iddia edenlerin ayeti inkar eden kafirler olduğunu açıkça söyleyemiyorlar. Hatta bazıları cennete gidebileceklerini iddia edebiliyorlar. Nitekim sana bunu sorduğumda **kafir olur** diyememiş idin. Hani sana **Mümin olup cennete gidebilmek için son peygambere ve kitabına iman etme şartı var mıdır yok mudur** diye sorduğumda, **Müslümanlar için şarttır** demiştin. Şimdiki Ehl-i Kitab'ın İslam'a girmese bile cennete girebileceğini söyleyenleri savunmuş-tun. İman etme mezuunda peygamberlerin arasını ayıran kimseleri müdafaa edebilirken ayetlerle ve hadislerle sabit olan tafdilî inkar etmek ne ile izah edilebilir? Bu bir çifte terazili olmak değil de nedir?!

Mehmet!.. Sana **Hepsini seviyor ama Hz. Muhammed biraz daha yakın diye biliniyor. Bütün Âlemi onun için yarattığı söyleniyor mu?** diyen bir vatandaşa **o da korkunç bir hata** dedikten sonra, **Peki Hz Muhammed gitse Allah'a bunu cehenneme attın bir sürü günahı da var doğru ama bu özünde iyi bir adam sen de biliyorsun gel şunu affedelim dese olmaz mı?** demesi üzerine, **Bak! Böyle bir şey olmaz. Allah'ın kızdığını peygamberimiz savunamaz. Allah'ın gazap ettiğine peygamberimiz avukatlık yapamaz. Haşa Allah mı daha merhametli peygamberimiz mi daha merhametli? Kim kimi kimin elinden kurtarıyor? Peygamber'imizin sevgisini biraz daha abartalım derken haşa Allah'ı sevgisiz bir kudret olarak tanıttığımızı unutuyoruz.**

*Yani peygamberimiz birilerini Allah'ın elinden mi alacak? Rahman ve Rahîm olan Allah'dır. Allah'ın merhameti başkasının merhametiyle boy ölçüştürülemez. Hiç kimse Allah'ın kulunu sevdiği gibi sevemez. Biz peygamberimizi tabi ki seviyoruz. Onun Mü'minlere merhametli olduğunu tâbî ki biliyoruz. Ama Fatıha'nın 4. ayetinde 'Din gününün sahibi benim' diyen Allahu Teala hiçbir kimsenin fikrini alarak cennete ve cehenneme birini göndermez.. derken aklını azıcık da olsa kullanmak hiç mi o aklına gelmiyor? Yoksa, **ne var ki, neyi kullanayım** mı diyorsun? İşte orasını bilemem, belki de haklısındır.*

Burada da akıl (İlim demiyoruz; çünkü bu meselede akıldan ilme sıra gelmemiş bir hal var) sıkıntısıyla başı dertte olan malum karakterli birilerinin seviyesiz ve dibe vurmuş laf ebelikleri var.

Mehmet!.. Sana soruyoruz: Allah'ın, kızdığı bir Mü'min'i bazen affettiği ve bağışladığı olur mu, olmaz mı?

- Şayet, **olmaz**, diyorsan, Allah'ı yalanlayan bir kafir haline gelirsin, seninle bu noktada konuşacak bir şey kalmaz. Çünkü bu takdirde sen, **"Şüphemiz olmasın ki: Allah kendisine şirk koşulmasını bağışlamaz; bunun aşağısındaki günahları dileyeceği kimselere bağışlar"** ayeti gibi nice ayetleri inkar etmekteisin.

Mehmet!.. Şayet **bazan günah işleyen bir kulunu bağışladığı olur** diyorsan,

Sana soruyorum:

- **Bu bağışlamayı, hiçbir talep olmadan kendi affı ile bağışladığı olduğu gibi, bu bağışlama günahkarın kendisinden veya bir başkasından gelecek bir istiğfarla yani af talebiyle de olur mu, olmaz mı?**

- Eğer, **"Olmaz"** diyorsan, sana bu noktada ve bu hususta **iman et** demekten başka diyecek bir şey kalmamıştır; zira artık sen, Allah'ı ve aşağıdaki ayetlerini açıkça inkâr eden bir kimsesin.

Nitekim Rabbimiz şöyle buyurdu:

﴿ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا ﴾

"Ey Rabbimiz!.. Bizi ve imanla bizden önce geçen kardeşlerimizi bağışla" (Haşr:10)

Rabbimiz yine şöyle buyurdu:

﴿ قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴾

"Senin için Rabbimden bağış isteyeceğim, dedi". (Meryem:47)

Rabbimiz yine şöyle buyurdu:

﴿ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ﴾

"Kendi günahın için de Mü'min erkeklerin ve Mü'min kadınlar (in günahları) için de istiğfar et (Allahdan bağışlamasını iste.)" (Muhammed:10),

Rabbimiz yine şöyle buyurdu:

﴿ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ الرَّسُولُ ﴾

"Resûl de onlar için af isterse" (Nisa:64)

Rabbimiz yine şöyle buyurdu:

﴿ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ ﴾

"Biat etmek için sana gelen kadınlar için Allah'tan mağfiret bağış iste" Mumteherine:12)

Rabbimiz yine şöyle buyurdu:

﴿ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ ﴾

"Ve onlar için istiğfar et (Allah'tan onları affetmesini iste)" (Ali İmran:159),

Rabbimiz yine şöyle buyurdu:

﴿ قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي ﴾

"Yusuf Aleyhisselâm'ın kardeşleri babaları Yakub aleyhisselâm'a (Dediler ki :Ey babamız! Bizim için (Rabbimiz'den) günahlarımızı bağışlamasını iste; çünkü hiç şüphesiz ki biz günah işleyenler olduk. O, sizin için Rabbimden af isteyeceğim, dedi." (Yusuf:97-98),

Rabbimiz yine şöyle buyurdu:

﴿ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴾

"Ey bizim Rabbimiz! Hisabın olacağı günde, beni, anamı, babamı ve bütün Mü'minleri bağışla" (İbrahim:41) gibi nice ayeti inkar etmekte-sin.

Mehmet!.. Şayet bu ayetlere iman eder ve **olur; Mü'min, Allah'tan kendinin veya başka bir Mü'minin günahını affetmesini isteyebilir** diyorsan, sana soruyorum:

- Bu ayetlerdeki Peygamberlerin veya peygamber olmayanların Allah'tan kendilerinin veya Mü'min başkalarının günahlarını af etmesini istemeleri, **Allah'ın gazap ettiğine kendileri veya başkaları adına avukatlık veya savunma yapmaları** manasına gelir mi, gelmez mi?

Şayet: **-Evet, 'Allah'ın gazap ettiğine kendileri veya başkaları adına avukatlık veya savunma yapmaları' manasına gelir** dersen, yine soruyorum:

- (Bu dediğiniz, edepsizlik ve terbiyesizlik olmakla beraber tenakuz dahi bulundurmakta ise de biz yine sualimizi tamamlayalım:) O halde ne yapacaksınız, yanlışınızı kabul edip tevbe edebilecek misiniz, etmeyecek misiniz?

Edecekseniz, güzel... Etmeyecekseniz, neden?

Şayet: **-“Bu manaya gelmez; çünkü avukat, hâkime, hatırlayamadığı bazı kanunları ve gözden kaçırdığı hususları hatırlatmak yahut hedef saptırtmak ve ne şekilde olursa olsun müdafaa yaptığı kişiyi kurtarmak için bir savunma yapar; bunlar ise bir Mü'mine göre Allah için düşünülemez”** dersen...

Bu da güzel.

Mehmet!.. Sana son bir soru daha: Peki, kıyamet gününde Allah'ın müsaadesi ve izniyle, **Ey Rabbim!.. Sana yalvarıyorum... Senden lütfedip şu kulunu yahut şu günahını bağışlamamı istiyorum** demiş olmaktan ve bir başkası için yapılan bir çeşit dua olmaktan başka hiçbir manası bulunmayan **şefaati** avukatlığa ve **Allah'ın gazap ettiği kimseyi kurtarma** işine benzetmeyi nasıl becerbildin?

Mehmet!.. Senin anlayacağın, elinde **günahların affı için Şefaati etme** işini inkâr edebilmekte mesnet olabilecek Kur'ân'dan ve Sünnet'ten tek bir delil bulunmadığı gibi, en zayıf bir akli burhan dahi mevcut değildir. Senin şu itirazların aslında sadece Allah'a ve Resulüne olduğu gibi savaşın da en önce onlardır; sonra da Mü'minlerle.

Mehmet!.. **Günahların affı veya azabın kaldırılması** için yapılacak olan şefaati inkâr eden ve Mü'minlere vesvese vermeye çalışırken

Haşa Allah mı daha merhametli peygamberimiz mi daha merhametli? Kim kimi kimin elinden kurtarıyor? şeklinde de bir soru soran sen, yukarıdaki ilahi fermanlar gereği **Allah'ım! Şu kulunun günahını affet, bağışla** diye dua eden bir peygamberin veya başka bir Mü'min kimse'nin **Allah'tan daha merhametli olduğuna, onu Allah'ın elinden kurtardığına** mı inanmaktasın?

Değilse:

- Sen, **Allah'ın izni ile Kıyamet gününde günahın bağışlanmasının istenmesi için yapılacak bir dua olan şefaati** böyle nasıl anlayabiliyor ve anlatabiliyorsun? Sen Kur'ân bilgisi iddiasından evvel bir doktora görünüp muayene olsan, vallahı hem senin hayrına hem de vesveselerine şaşırttığın sazanların hayrına olacak.

Mehmet!.. Sen, **Peygamber'imizin sevgisini biraz daha abartalım derken haşa Allah'ı sevgisiz bir kudret olarak tanıttığımızı unutuyoruz. Yani peygamberimiz birilerini Allah'ın elinden mi alacak?** demekle kendini ve yoldaşlarını kast ediyorsan bir şey diyemem... Sen bilirsin. Değilse **kendinin veya başkasının günahını affetmesi için Allah'a dua eden ve yalvaran** bir Mü'minin, **Allah'ı sevgisiz bir kudret olarak mı tanıtıyor, onun kendini veya birilerini Allah'ın elinden alacağına** mı inanıyorsun? Aksi takdirde **Allah'ın izni ile Kıyamet gününde bir başkasına ait günahın bağışlanmasının istenmesi için yapılacak bir çeşit dua olan şefaati** böyle nasıl anlayabiliyor ve anlatabiliyorsun?

Bu nasıl bir akıl?

Mehmet!.. Şefaati inkâr edebilmek için **Rahman ve Rahîm olan Allah'dır; Allah'ın merhameti başkasının merhametiyle boy ölçüştürülemez** diyebilecek kadar aklını kullanamayan bu vatandaşımız olarak sen, kendinin veya bir başkasının günahını affetmesi için Allah'a dua eden ve yalvaran bir Mü'minin, **Allah'ın Rahman ve Rahim olduğuna inanmadığını ve Allah'ın merhametini kendinin veya başkasının merhametiyle boy ölçüştürdüğünü** mü düşünüyorsun? Değilse **bir kimse tarafından Allah'ın izni ile Kıyamet gününde bir başkasına ait bir günahın bağışlanmasının istenmesi için yapılacak bir dua olan şefaati** böyle nasıl anlayabiliyor ve anlatabiliyorsun?

Aklın bu kadar mı dibe vurdu, yoksa inadına bir iş mi yapıyorsun, birilerine bir iş mi görüyorsun?

Mehmet!.. Sen Hiç kimse Allah'ın kulunu sevdiği gibi sevemez... derken, doğruyu söylüyorsun ancak asla doğru söylemiyorsun. Belli ki akletmeyi hepten unutmuşsun. Zira Allah'ın nice gazap ettiği ve hiç sevmediği Allah düşmanları vardır ki, kendileri gibi diğer Allah ve din düşmanları onları çok severler. Allah'ın hiç mi hiç sevmediği İslam düşmanı müsteşrikleri vardır ki, Müslüman ve din alimi gibi zannedilen nice zındıklar onları çok severler ve hep onların gübreliginde eşelenirler. Evet, şayet **sevmemelide** demek istiyorsan, bak, işte bu doğru. Lakin bunu şefaata için söylüyorsan, bu söz maksadını aşan cehalet ve düşünememekten doğan süfli bir söz.

Mehmet!.. Sen, Rahman ve Ğaffar olan Rab-bimiz tarafından günahların affı için izin verilen şefaati inkâr edebilmek için çarpınan ve yırtınan bir vatandaşımız olarak, **Biz peygamberimizi tabi ki seviyoruz. Onun Mü'minlere merhametli olduğunu tâbî ki biliyoruz. Ama Fatih'a'nın dördüncü ayetinde 'Din gününün sahibi benim' diyen Allahu Teala hiçbir kimsenin fikrini alarak cennete ve cehenneme birini göndermez... derken **Din gününün sahibi benim** diyen Allahu Teala'nın **Dilediğime ve razı olacak olduğum kimselere dilediğim kimseler için şefaati izni veririm; kime ne?** dahi buyurabilecek olduğunu Kur'an'daki onca ayetten okumadın mı, Allah'ın sana verdiği hiç değilse kendini mükellef kılacak kadar akılla akledemedin mi, anlayamadın mı?**

Mehmet!.. Bu senin yaptığın, Allah'ın ayetleriyle oynamak, onları nefsanî arzularını ve batıl düşüncelerini desteklemek için kullanıp, Allah'a söylemediğini yakıştırmak ve iftira etmek... Başka değil!

Mustafa!.. Hadisleri inkâr ettiğimi söyleyenlere kapak olsun diye bir şey okuyayım mı burada? Peygamberimizin tam vefat günü vefatına 1, 2 saat var. Artık vefat edeceğini de anlamış ve başucuna sevdiklerini topluyor. Teker teker onlara şöyle hitap ediyor, kızına olan hitabını vereyim: **Kızım Fâtıma Allah'ın elinden kendi eylemlerle kendini satın al; vallahi Allah'ın elinden seni ben bile alamam.. kapak olsun hani biz hadisleri inkâr ediyormuşuz ya!**

Böyle diyen bir Allah Rasul'ü var orda. Peki biz ne yaptık? Torpilin adını şefaata koyduk. Ali-ya İzzet Begoviç'in dediği gibi: **'Tenbelliğin adını da mehdi koyduk' ve yatıyoruz; kitle olarak bekliyoruz. Sen gel de torpilsiz bir toplum kur. Torpili dinine ithal etmişsin. Sen torpili din edinmişsin, ona îman etmişsin, sen torpil olmadan nasıl bir toplum kuracaksın? derken birçok noktada çok kötü tökezlemişsin.**

Kapakçı Mustafa!.. Görüyorum ki **kapak olmak** yahut **kapak yapmak** gibi yenilerde birilerinin kullandığı artistik lafları kendine mal etmekten, pek de maharet gösteriyor ve sonsuz zevk alıyorsun. Olanca cahilliğine rağmen **şüpheniz olmasın ki, insan, kendini istiyene eder** (ben bana yeterim başkalarına muhtaç değilim der) **halde görüyor diye elbette azırdurmaktadır** (Alak:7) ayetinde de ifade edildiği gibi işine yarayacak müspet mezhep ittibasından veya taklitçiliğinden müstağni olmasına rağmen, menfi taklitçiliklerden son derecede haz duymaktasın.

Bay Kapakçı Mustafa!.. Sen hadis ilimlerinden hiç anlamadığın için sahih rivayetleri bırakıp **Bezzar'**ın ve **Beyhakı'**nin zayıf olan bir isnadla rivayet ettikleri metni bir yerlerden alıp laubali bir tercümesiyle tahrif etmişsin.

Kalkmışsın يا فاطمة بنت رسول الله اشترى نفسك من الله إني لا أملك لك من الله شيئاً

lindeki bir metni, belki de çok daha inandırıcı olması için yeminler de ilave ederek göreceğiz ne hale sokmuşsun.

Oysa bu rivayetin doğru tercümesi:

"Ey Resulüllahın kızı Fatıma!.. Kendini Allah'tan satın al... Şüphesiz ki ben, senin için Allah'tan (O'ndan sana gelebilecek azabı savma babından) hiçbir şeye malik olamayacağım."

Metinle karşılaştıranlar görecektir ki, neler ilave edilmiş neler çıkarılmış. Belli ki bu tahrifi ve iftirayı hakikaten kapak olsun diye yapmışsın. Görüldüğü gibi, rivayete, **Allah'ın elinden kendi eylemlerle...** ve **Vallahi Allah'ın elinden seni ben bile alamam**sözlerini kendi kesesinden ilave etmiş. **Kendini satın al** ifadelerine neleri eklemiş!..

Adeta roman veya tiyatro yazmış... Ancak Allah'ın ve Resulünün kullanabileceği **Allah'ın eli** gibi müteşabihattan olan bir tabiri nasıl da rahatça kullanabilmişsin; değil mi?

Mustafa!.. Oysa bu rivayetin, **Müslim, Tirmiz, Nesai** ve başkaları tarafından rivayet edilen sağlam şekli ise şöyle:

﴿ يَا فَاطِمَةَ [بنت محمد] أَنْقِذِي نَفْسِكَ مِنَ النَّارِ
فَإِنِّي لَا أَفْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ﴾

"Ey [Muhammed'in kızı] Fâtıma!.. Kendini ateşten kurtar; şüphesiz ki ben, senin için Allah (Teala tarafından sana gelebilecek zararı ve azabı savma babın)dan hiçbir şeye malik olmayacağım..."

Mustafa!.. Alay eder bir üslupla, **hani biz hadisleri inkâr ediyordunuz ya!** demekle -ayıptır söylemesi- kıvırtıyorsun. Evet, sen başka konuşmalarında ve videolarında **Kur'ân ve Sünnet** diyen kimselere sokak ağzıyla yüklenerek saldırıyorsun. Kur'ân'ın yanında Sünnet'in yer almasına karşı çıkıyorsun.

Mustafa!.. Kur'ân'ı uydurma olarak kabul eden Müşrikler ve Ehl-i Kitap bile işlerine geldiği yerlerde Kur'ân'dan deliller getiriyorlar. Nitekim **Siz Kitab'ın bir kısmına inanır bir kısmını inkâr mı edersiniz?!** **Mustafa!.. Kısacası, burada yapılmakta olan, delikanlıca olmayan kaypak ifadelerle bir yerlere yani şefaata inkârına varma gayreti.**

Mustafa!.. Sen, **peki biz ne yaptık? Torpilin adını şefaata koyduk** derken hem yalan söylüyor, hem de Allah'a reddiye yapıyorsun. Tam manasıyla bir mugalata yapıyorsun. Kur'ân'ı itham edip Mü'minleri kandırmaya çalışıyorsun. Çünkü **torpil** hak edilmeyen bir şeyi elde etmek için, para, mal, siyaset veya nüfuz gücünü kullanarak yapılan haksız bir kayırma demek. Böyle bir benzetme, bizzat Allah'ın tanıdığı hakkı, yani **izin verdiği ve vadettiği bir kimse namına kimi Mü'minler tarafından Allah'a yalvarma ve dua etme** demek olan **şefaata** işini bu **torpile** benzetmek, çöreği tezeğe benzetip atmak akılsızlığından daha akılsızca veya tezeği çöreğe benzetip yemek iğrençliğinden daha iğrenç bir iş. Allah'tan, dilediğini cezalandırma, dilediğini de dilediği yollarla affetme hakkını gasbetme zalimliği. Doğrusu, Mustafa, **Şefaatin adını torpil koymuş** ve edep sınırını taşmış.

Mustafa!.. Sen hakikaten dediğin gibi yapıyorsan ve **torpilin adını şefaata koydu** isen, bu, Kur'ân'ın diliyle **kötü bir şefaata** olmuştur. Rab-bimiz, ﴿ وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً ﴾ **"Kim de kötü bir şefaata yaparsa ,onun için ondan bir pay olur."** **Mustafa!..** Sonra, şefaata senin bu mantığına göre hakikaten bir torpil ise, mükâfatların cennette katlanacak olması da torpil olmuş olmaz mı? Aralarındaki mantık farkı nedir? Yok, yok... Siz Kur'ân'ı açıkça inkar ediyorsunuz.

Mustafa!.. Şayet birileri, bu senin dediğin gibi, hakikaten **Tenbelliğin adını mehdi koydu ve yatıyorlar; kitle olarak bekliyorlar** ise ve sen yalan değil de doğru söylüyorsan, sözünü ettiğin kimseler bu düşüklükten derhal vaz geçmelidirler. Yine, birileri, **Mehdinin adını tenbellik koyma** sapıklığını ve şerefsizliğini işlemişlerse, onlar da bundan hemen tevbe etsinler. Çünkü **Tenbelliğin adını mehdi koymak** ne kadar alçaklık ise, geleceği manen mütevatir Sünnetle sabit olan **Mehdinin adını tenbellik koymak** da en az o kadar şerefsizlik ve alçaklıktır.

Mustafa!.. Sen... Torpili dinine ithal etmişsin; sen torpili din edinmişsin ona iman etmişsin. Sen torpil olmadan nasıl bir toplum kuracaksın? deyip Allah'ı ve peygamberini yalanlayan, kendi sapık ve düşük düşüncelerini dine ithal etmeye çalışan Lüter veya Calvin ikizi Mustafa!.. Biz bir dua edelim de beraberce âmin diyelim; olmaz mı?

Kim **Torpili dinine ithal etmiş, torpili din edinmiş ve ona iman etmiş** ise, Allah onu tövbe-kâr etsin, ona iman versin; bu mukadder değilse belasını versin, başına lanet yağsın. Kim de Kur'ân ve Sünnet'in getirdiği şefaate bu damgaları vuruyorsa, onu tövbe-kâr etsin; bu mukadder değilse belasını versin... Âmîn.

Mehmet!.. Diyorsun ki:

Üstelik Bakara 254. Ayete rağmen:

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِّن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمْ يَوْمٌ لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ ﴾

Ey iman edenler !Hiçbir alışverişin ,hiçbir dostluğun ve hiçbir şefaatin olmadığı kıyamet günü gelmeden önce ,size rızık olarak verdiklerimizden Allah yolunda harcayın.

Ve Zümer 44. Ayet: ﴿قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا﴾ "Şefaatin tamamı Allaha aittir".

Şefaata, biri iki yapmak demektir **vetr** bir, **şef** iki demektir. Bu da cennetteki ödülün ikiye katlanması demektir. Diğer âlemde peygamberlerle, sıddıklar ile şehitler ile salihler ile bir üst derecede ağırlanma kurumunun adını, cehennemden adamı kurtarıp cennete postalama kurumuna dönüştürdüler.

Mehmet!.. Kafadan atıyorsun. Şu halde, şefaata demek sevabın ikiye katlanması sebebiyle **biri iki yapmak** imiş, o yüzden ona bu isim verilmiş imiş. Mehmet, saçma sapan bir yakıştırma yapıyorsun. Belki de Allah'a iftira ediyorsun. Ne biliyorsun, belki iki değil, yirmi iki, hatta iki milyon, yahut iki yüz milyar kat yapacak.

Oysa Kur'an'da şöyle buyrulmadı mı?:

﴿مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سَنَابِلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ﴾

"Mallarımı Allah yolunda harcamakta olanların misali yedi başak bitiren bir dane misali gibidir. Her bir başakta yüz dane vardır. Allah dileyeceği kimseye katlar "Kur'an'da yine şöyle buyrulmadı mı?:

﴿مَنْ ذَا الَّذِي يُقرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفُهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً﴾

"Kimdir o Allah'a güzel bir borç verecek olan ve Allah'ın kendisine onu çok fazla kat be kat olarak katlayacak olduğu kimse"!?(Bakara:245)

Mehmet!.. Evet, şefaata lügatte kelime manası olarak **biri, ikilemek, iki yapmak** demektir. Ancak, **sevabı ikiye katlamak** manasında **biri iki yapmak** değil. Çünkü yukarıdaki ayetten de anlaşılacağı üzere Allah isterse sevabı dileyeceği kadar fazla katlar. Aksine, **sevabı** veya **günahı sebebiyle sanki tek kalan bir kimsenin yanına bir başka kimsenin** (onun için bağışlanma talebiyle) **gidip durmasıyla onu iki yapması** yüzünden bu işe şefaata ismi verilmiştir. Nitekim en-Nibras sahibi böyle demiştir:

Şu ayet üzerinde iyi düşünelim:

﴿مَنْ يَشْفَعُ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا وَمَنْ يَشْفَعُ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا﴾

"Kim güzel bir şefaata ederse, onun için ondan bir nasip olur. Kim de kötü bir şefaata ederse, onun için de ondan bir pay olur." (Nisa:86)

Buna göre, kim bir kimseye iyiliği ikiye katlarsa mı, yoksa kim bir kimse için bir başkasından ona iyilik yapmasını istemekle onu tek iken yanında yer durarak iki yaparsa mı?

Yine, kim bir kimseye kötülüğü ikiye katlarsa mı, yoksa kim bir kimse için bir başkasından ona kötülük yapmasını istemekle onu bir iken yanında durarak iki kişi yaparsa mı?

Mehmet!.. Diyelim ki sen ve senin gibiler, şefaata ayetlerini -inadına değil de- samimi bir şekilde dediğin gibi anladınız. Mü'min'ler de benim dediğim gibi anladı. Demek ki, aranızda bir niza yani çekişme var. Bu halde Kur'an'ın

﴿فَإِنْ تَنَارَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ﴾

"Eğer her hangi bir şeyde çekişirseniz onu Allaha ve Resule çevirip götürün" emrine uyararak, bir de Resulullah Sallallâhu Teala Aleyhi ve Sellem Efendimiz'e götürseniz ve O'na sorsanız olmaz mı? Ne kaybedersiniz? Bu ayetlerin manasını belirleyen onca sahih rivayete teslim olmayıp illa da senin gibi bir zavallının yontup put haline getirdiği düşüncelere tapınmak, onlarda ısrar etmek en azından yobazlık olmaz mı?

Mehmet!.. Yukarıdaki iki ayet üzerinde iyi düşünecek olan bir Mü'min kolayca anlarsın ki: Kıyamet gününde **hiçbir satma** (ve satın alma) **yoktur**. Çünkü **satma** işinin olmadığı yerde tabiatıyla **satın alma** da olmaz. Peki, **dostluk** ve **şefaata** da yok mudur? Evet, bu ayete göre o günde **Hiçbir dostluk ve şefaata yoktur**. Ancak makbul bir imanı, biraz bilgisi ve azıcık aklı olan bir kimse, bu ayetlerin yanında **o günde, muttakilerin** (Mü'min'lerin) **dışındaki dostların kimisi kimisine düşman** (olacaklar) **dır**" (Zümer:44) ayetlerini de göz önünde bulundurarak ve tefsirlerdeki manalarına bakarak anlarsın ki:

Mehmet!.. Şefaata, hem (**kafirler** için ve izin çıkmayanlar için) **yoktur**, hem de (kâfir olmayanlar için) **vardır** ve **tamamı Allah'a aittir**. Çünkü şefaata olmasaydı, **şefaatin tamamının Allah'a ait olmasının** ve yapılan istisnaların hiçbir manası olmazdı.

Mü'min'e göre Allah'ın keliminde tezat bulunmayacağına göre bunun izahı, Kur'ân'a, onu getiren Resul Sallalâhu Aleyhi ve Sellem'e ve Ashab'ı Radiyallâhu Anhum'a ve bir de imanın nuruyla ve ilimle önünü görebilen selim akla sorulur:

Mehmet!.. Demek ki, kâfirlere hiçbir şekilde şefaahat edilmez. Onlar için **hiçbir şefaahat yoktur**. Ancak, günahkâr olsun olmasın Mü'min'lerden Allah'ın, razı olacağı ve izin vereceği kimselerin, yine O'nun dileyeceği kimselere şefaahat etmesi haktır. Bu, kimi -apaçık sapmışların iddia ettikleri gibi- bir **torpil** yani **hakkedilmeyen bir kayırma** da demek değil; aksine bir çeşit dua ile Allah'ın affedip bağışlaması veya ecir, sevap ve mükâfat vermesidir. **Bana dua edin/benden isteyin, ben de icabet edeyim**.

Mustafa, Mehmet!.. Sizinle sırf ayetlerle konuştum. Şefaahat için sadece ayetlerden delil getirdim. Aradığımıza ve hevanıza uymadıkça da sizi bağlamayacağı için hadis delillerine temas etmedim. Sakın yanlış anlamayın, bu hususta ayet bulunmasaydı ve şefaahat sadece hadislerle sabit Sünnet bulunsaydı biz Mü'minlere o da yeterdi. Çünkü ben iman ediyorum ki, Resulülâh Sallalâhu Aleyhi ve Sellem Efendimiz Allah'ın kitabını benden çok daha iyi anlar. Hatta bu ibare darlığıyla malul ifadelerim bile kısmi bir edepsizliği ifade eder. Zira Onun yanında benim anlayışım bir hiçtir. Yine Allah'a nihayetsiz hamdolsun sözleriyle açıkça veya iş ve tavırlarıyla da zımnen **Kur'ân'ı ben peygamberden iyi anlarım** iddiasında olan terbiyesiz ve edepsizlerden değilim. Bir ayeti, kitap suretindeki paçavralarında onlarca sayfada sözüm ona anlatıp daha anlaşılır kılmaya çalıştığı halde bu işi Efendimiz Sallalâhu Aleyhi ve Sellem'e çok gören terbiyesiz zındıklardan olmadığımı sonsuz şükürler olsun. Rabbim bu nimetini elimden almasın, daimi kılsın.

Mustafa, Mehmet!.. Evet, ben o terbiyesizlerden nasıl olurum, buna nasıl cesaret edebilirim?!

Hele, Rabbimiz, Kitab'ında Musa Aleyhiselâm'dan haber vererek bana şöyle buyuruyor:

﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ تَقُولُونَ لِآيَاتِ اللَّهِ كَذِبًا وَأَعْتَابًا وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ يَا مُوسَىٰ لَا تَسْبِقْ أَمْرًا يَأْتِيكَ بِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾

“Hani Mûsâ, kavmine, **Ey benim kavmim!.. Bana neden eziyet ediyor, beni incitiyorsunuz. Halbuki biliyorsunuz ki, ben Allah'ın size gönderilen bir elçisiyim** dedi.. İşte ne zaman ki bu (eziyetleri) yüz(ün)den kayıp, yoldan çıktılar, Allah da kalplerini (düşünce ve inanışlarını) kaydırıldı.” (Saff:5)

Bir peygambere açıkça veya hal diliyle **Allah'ın kitabını anlamakta ve anlatmakta senin yetkin yoktur ama benim vardır** veya **bu hususta ben senden üstünüm** yahut **Allah'ın dininde senin söz hakkın yok ama benim var** demek ona eziyet değil de nedir? O halde böyle bir densizlik Allah tarafından düşünce ve inanç heyelanlarıyla, kaymalarıyla cezalandırılma neticesini getirecektir. Nitekim karşımızdaki manzaranız da bundan ibarettir. Sünnet karşısındaki laubalilikler, şirretlikler ve yer yer inkarcılıklar peygamberi incitecek, inanç ve düşünce sapsmalarına sebep olacaktır. Açık olan Kur'ân'dan ben böyle anladım. Ne o, itirazı olan mı vardı?!

Mustafa, Mehmet!.. Beyninde ve yüreğinde böyle kaymalar meydana gelenler Allah'ın ayetlerini nasıl doğru anlayabilir. İslami olmayan bir zeminin yaralı bereli mahsulleri olan bizler, Kur'ân'ı bu kafalar ve yüreklerle nasıl aslına uygun anlayabiliriz!.. Kur'ân'ın **akletseniz ya** fermanıyla amel etmeye çalışsak ve işi bizim belamızdan ve musibetimizden selamette olan eslafımıza yani gerçek erbabına havale etsek ya!..

Mustafa, Mehmet!.. Dipsiz bir kuyu misali köküne varılamayan ve ulaşılamayan bir cehaletinizin yanında şeytanda bile bulunmayan bir kibrin sahipleri Kur'ân'ı nasıl doğru anlayabilirler... Asla!

Nitekim Rabbimiz şöyle buyuruyor:

﴿سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾

“**Yer yüzünde haksız yere kibirlenenleri ayetlerimden çevireceğim...**” (A'raf:146)

Hangi ayetlerden?! Her çeşidinden... Kâinat ayetlerinden, mucizelerden ve Kur'ân ayetlerinden. Ayetlerin nesinden?! Onlara iman etmekten yahut anlamaktan veya yaşamaktan veya öğrenmekten yahut hepsinden. Unutmayalım ki, Kur'ân'ı anlama şansımız Allah'ın ve kullarının karşısında nefislerimizi sıfırlayabildiğimiz nispette olacaktır. O'nun rızasında fani olduğumuz ölçüde tahakkuk edecektir.

Mustafa, Mehmet!.. Binaen aleyh yaptığımız yanlışlıklar ve işlediğiniz günahlar size ne yazık ki, pek de süslü gösterilmiş ve siz onları artık güzel görmektesiniz. İşte bu çok kötü.

Nitekim Rabbimiz şöyle buyuruyor:

﴿ زَيْنَ لَهُمْ سُوءَ أَعْمَالِهِمْ ﴾

“Onlara kötü işleri pek de süslü gösterildi.” (Tevbe:37)

Rabbimiz yine şöyle buyuruyor:

﴿ كَذَلِكَ زَيْنَ لِلْمُشْرِكِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴾

“İşte böylece müşriklere yapmakta oldukları pek süslü gösterildi.” (Yunus:12)

Rabbimiz yine şöyle buyuruyor:

﴿ كَذَلِكَ زَيْنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴾

“İşte böylece kâfirlere yapmakta oldukları pek süslü gösterildi.” (En’am:112)

Rabbimiz yine şöyle buyuruyor:

﴿ أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيْنَةٍ مِنْ رَبِّهِ كَمَنْ زَيْنَ لَهُ سُوءَ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴾

“Rabbinden bir beyyine üzere olan kimse, hiç kötü ameli kendine pek süslü gösterilen ve nefislerinin şiddetli arzularına uyanlar gibi olur mu?!” (Muhammed:14)

Rabbimiz yine şöyle buyuruyor:

﴿ أَفَمَنْ زَيْنَ لَهُ سُوءَ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ﴾

“Kötü işi kendine pek süslü gösterilen ve bu yüzden onu güzel gören yok mu?! Çünkü şüphesiz ki Allah dileyceğini şaşırır, dileyceğine de hidayet eder..” (Fâtır:8)

Mustafa, Mehmet!.. Evet, -bizim yerli ve öz tabirimizle- sahasında **erbab-ı salahiyet**, -sizin kültürlülük damlayan ‘**söylem**’inizle de- **otorite** olan ulemayı, ikinci derecede numunelerimiz olan Ashab Radiyallâhu Anhum’u ve hatta birinci derece ve en güzel numunemiz olan Resûlullah Sallalâhu Aleyhi ve Sellem Efendimizi devre dışı bırakmak gibi kötü işleriniz, size pek de süslü püslü gösterilmiş.

Ve işin daha da kötüsü bunu harbiden bir de güzel görmeye başlamışınız.

Mustafa, Mehmet!.. Bu süslü ve güzel göstermeyi bazen -sebepe olma yoluyla- şeytanların insan cinsinden olanlar ve Allah’a koşulan **ortaklar** yapar. Allah’ın ve Resulü Sallalâhu Aleyhi ve Sellem’i dinleyecek yerde Goldziher gibi İslam düşmanı müsteşrikleri veya onların gübreliklerinde yetiştirilen beslemeleri dinlediniz. Kur’ân’ı onlardan öğrenmeye kalktınız. Onlar da yaptıklarınızı size son derece süslü göstermiş ve ne yazık ki artık siz onları güzel görmeye başladınız.

Nitekim Rabbimiz şöyle buyuruyor:

﴿ وَكَذَلِكَ زَيْنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَاؤُهُمْ لِيُرْدُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ ﴾

“İşte böylece müşriklerden bir çoğuna (Allah’a koştukları) ortakları, çocuklarını öldürmeyi, onları (helake) yuvarlamaları ve dinlerini onlara karmakarışık hale sokmak için son derece güzel gösterdi.” (Enam:137)

Rabbimiz yine şöyle buyuruyor:

﴿ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴾

“Şeytan onlara yapmakta olduklarını pek de süslü gösterdi.” (Enam:43)

Rabbimiz yine şöyle buyuruyor:

﴿ وَإِذْ زَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ ﴾

“Hani şeytan onlara amellerini pek süslü gösterdi.” (Enfal:48)

Mustafa, Mehmet!.. Bu süsleme işini yaratma ve icat etme yönüyle tabii ki Rabbimiz yapar.

Nitekim Rabbimiz şöyle buyuruyor:

﴿ كَذَلِكَ زَيْنًا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ ﴾

“İşte böylece biz her bir topluluğa amelinin son derece süslü gösterdik” (Enam:108)

Mustafa, Mehmet!.. Hasılı, ayetlerdeki bu hakikat ve vakıalar sebebiyle sizler Kur’ân’ı ve İslam’ı asla doğru anlayamazsınız; buna gücünüz yetmez. O yüzden de Kur’ân üzerindeki konuşmalarınız tahriften başka bir mana ifade etmez ve bu gidişle de asla etmeyecektir. Lütfen, artık akıllı olun, Allah’ın diniyle ve Kitabıyla oynamayın!.. Din düşmanlarına bilerek veya bilmeyerek yardımcı olmayın!..

Selam hidayete tabi olanlara olsun.

Son sözümüz salat ve selam, son duamız da Alemlerin Rabbine hamddir.

Prof. Dr. Volkan TUZCU

BEBEKLER ANNELERİNİN KARNINDAN BİZİ DİNLİYOR

Araştırmacılar bebeklerin anne karnında iken annelerinin sesini dinlediğini yaklaşık 30 yıldır biliyordu.

Ancak son yıllarda yapılan araştırmalar, bunu bilimsel olarak da göstermekle kalmadı, bebeklerin sadece dinlemekle kalmadıklarını ortaya koydu.

Proceedings of the National Academy of Sciences'da 2013 yılında yayınlanan bir araştırmalarında Dr. Partanen ve ekibi bebeklerin doğmadan önce anne karnında dil öğrenmeye başladığını gösterdi.

Hamile annelerin *önceden kaydedilen* belirli kelimeleri birçok kez dinlemeleri sağlandı. Dolayısıyla bebekler de doğmadan önce bu kelimelere maruz kalmış oldu. Bebekler doğduktan sonra aynı kelimeler onlara dinletildiğinde, buna reaksiyon verdikleri *görüldü*.

Bu şekilde doğmadan önce bu kelimelere maruz kalmayan kontrol gurubu bebekler ise doğduktan sonra bu kelimelere hiç reaksiyon göstermediler.

Acta Paediatrica adlı derginin Şubat 2013 sayısında yayınlanan başka bir araştırmada da ana dilimize ait belirli sesleri daha doğmadan öğrenmeye başladığımız gösterildi. Prof. Dr.

Christine Moon ve ekibi tarafından gerçekleştirilen araştırmada Amerika ve İsveç de yeni doğan bebeklerin sesli harflere verdikleri yanıt emziklerine takılan bilgisayar ile bağlantılı alıcılar tarafından takip edildi.

Her iki ülkede 40'ar adet bebek iki guruba ayrıldı ve 17 adet ana dile ait ve 17 adet de yabancı dilde sesler bebeklere dinletildi.

Bebekler emziklerini emdikçe bu sesler kendilerine dinletildi. Emzirme bitince sesler de kesiliyordu. Yabancı sesleri dinleyen yenidoğanların daha uzun süre emzik emdikleri görüldü. Dolayısıyla daha doğmadan önce alıştıkları seslere göre bebeklerin bu sesleri farklı algılayıp daha değişik yanıt verdikleri ortaya çıktı.

Bebekler anne rahminde 30. haftadan itibaren işitme yeteneklerine sahiptir. Daha önceki çalışmalar da bebeklerin doğmadan önce duydukları melodileri hatırlayabildiklerini göstermişti, ancak dil öğrenmeye başlayacak kadar ileri bir işitme kabiliyetinin bu kadar erken başladığı ilk kez ortaya çıkmış oldu.

Araştırmacılar bu çalışmalar vesilesi ile, fetal hayatta sadece işitme değil ilgili beyin bölgelelerinin de aktif bir biçimde kullanabildiğini gösterdi.

Hatta uzmanlar hamile bayanların yüksek sesli şeyler dinlemelerinin, doğmamış bebeklerinin kulaklarının işitme fonksiyonunu bozabileceği konusunda da uyarıyorlar.

Hız. İsa (*Aleyhisselam*)'nın doğar doğmaz konuşması mucizevi bir olaydır. Ancak bu yeni bilgiler ışığında aslında dil öğrenme kabiliyetinin doğmadan önce başladığı ve doğduğumuzda belirli ölçüde ana dil eğitimi ile dünyaya gelmiş olduğumuz anlaşılmaktadır.

İşitme duyumuzla ilgili oldukça ilginç başka bir konu da sağ ve sol kulak işitme kabiliyetlerinin farklı olmasıdır.

Birçok araştırma sağ kulak ile işitilenlerin daha etkili olduğu ve sol kulakla işitilenlere göre sol beyin tarafından daha iyi analiz edildiğini gösterdi.

Hatta sağ kulağında işitme kaybı olan çocuklarda, okul başarısının sol kulakta işitme kaybı olanlara göre daha düşük olduğu da daha önceki araştırmalar ile gösterilmişti.

Sağ kulakla ilgili işitilenleri işleyen sol beyin sağ beyne göre konuşmayı daha iyi değerlendirebilmekte, sol kulağın sinyallerinin gittiği sağ beyin ise daha çok tonların ve müziğin işlenmesinde görev almaktadır.

Peygamber Efendimiz (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*)'in yeni doğan bebeklerin sağ kulağına ezan, sol kulağına da kamet okumayı tavsiye etmesinde de bilemediğimiz hikmetlerin dışında iki kulağın işitme ile ilgili kabiliyetinin farklı olduğuna da aslında işaret vardır. Yoksa hem ezan hem de kamet aynı kulağa okunabilir veya bu konuda herhangi bir tavsiye verilmeyebilirdi.

Hikmetli Söyler

“Şiddet göstermeksizin kuvvetli, zayıflık belirtmeksizin yumuşak ol!”

Hz. Ömer (Radıyallahu anh)

“Allah beş şeyi beş yere yerleştirmiştir: İzzeti, ibadet ve itaate. Zilleti, günaha. Heybeti, geceleyin kalkmaya. Hikmeti, boş karına. Zenginliği de kanaate”

İmâm-ı Kuşeyrî (Rahmetullahi aleyh)

“Kendisine minnet etmeğe mecbur olduğun kimse senin kardeşin değildir.”

İmâm-ı Şâfî (Rahmetullahi aleyh)

“Ne zaman ki hasta olmuşsam, bilin ki hanımlarınızdan biri çarşafını çıkartmıştır...”

Mahmud Efendi hazretleri (Kuddise sirruhu)

“Bir işteki muvaffakiyet, o işe başlarken çekilen bismelenin ihlası kadardır.”

Prof. Dr. Necmettin Erbakan

“İnsanlara ok atmak, dil ile taşlamaktan daha hafiftir. Zira dil taşlaması hedefini şaşırılmaz.”

Süfyân-ı Sevri (Rahmetullahi aleyh)

“Bu mesel ile bulur cümle düvel fevz-ü felâh;

Hazır ol cenge eğer istersen sulh-ü salâh.”

Abdülhak Molla

“Din kardeşliğini bıraktık biz, ecnebiyle kaynaştık.

Sünnet sakal yobazlık, top sakalsa medeni.

Unuttun sen ey vefasız, ehli sünnet dedeni.”

Mehmet Akif Ersoy

CEMÂZİYELEVVEL AYININ NAMAZLARI

Cemâziyelevvel ayının yirmi birinci gecesi (17 Şubat Cuma gününü 18 Şubat Cumartesi gününe bağlayan gece) ekserî evliyâullâha mânevî mi'râc nasip olduğu için o gecenin ihyâsı îcâb eder (ki o gecenin ihyâsı niyetiyle iki rekât dahî kılınsa en azından Âmene'r-Rasûlü bile okunsa ihyâdan sayılır).

Cemâziyelevvel ayının yirmi yedinci gecesi (23 Şubat Perşembe gününü 24 Şubat Cuma gününe bağlayan gece) iki selâmla sekiz rekât kılınır, her rekâtta Fâtiha'dan sonra Duhâ (Vedduhâ) Sûresi bir kere okunur.

Sonra ay bitene kadar: «سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ» “Sübbûhun Kuddûsün” zikrine devam edilerek o ay ihyâ edilir ki, bu amellerin yüceliğinden bu ayın azameti de anlaşılabilir olur. (Muhammed ibnü Hatîriddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:54)

CEMÂZİYELÂHİR AYININ NAMAZLARI

Cemâziyelâhir ayının ilk gecesi (27 Şubat Pazartesi gününü 28 Şubat Salı gününe bağlayan gece) kolaya gelen sûrelerle iki rekât namaz kılınır, namaz bitirildikten sonra çokça istiğfarda bulunulur. (Muhammed ibnü Hatîriddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:54)

MEŞHUR OLAN HADÎS-İ ŞERÎFTE BİLDİREN DOKSAN DOKUZ İSM-İ ŞERÎFTEN HÂRİC OLARAK KUR'ÂN-I KERÎM'DE VE FARKLI HA-DÎS-İ ŞERÎFLERDE ZİKREDİLEN YÜZ İSM-İ ŞERÎFTEN BİRİNCİ İSM-İ ŞERÎF «الْأَحَدُ» İSM-İ ŞERÎFİ

Bu ism-i şerîfin mânâsı hakkındaki mâlûmât ve havâssının bir kısmı geçen ayki yazımızda yer almıştı. Bu ay da havâssının geri kalan kısmını arz etmekteyiz:

1) Kur'ân-ı Kerîm'i ve Öğrenilen İlimleri Unutmamak İçin Yapılacak Çok Mühim Bir Terkip

İbni Abbâs (Radiyallâhu Anhümâ)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُوعِيَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ حِفْظَ الْقُرْآنِ وَحِفْظَ أَصْنَافِ الْعِلْمِ، فَلْيَكْتُبْ هَذَا الدُّعَاءَ فِي إِنَاءٍ نَظِيفٍ أَوْ فِي صَحْفَةٍ قَوَارِيرَ بَعْسَلٍ وَزَعْفَرَانٍ وَمَاءِ مَطَرٍ، وَيَشْرَبْهُ عَلَى الرَّيِّقِ، وَلْيُصِّمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ، وَلْيَكُنْ إِفْطَارُهُ عَلَيْهِ، فَإِنَّهُ يَحْفَظُهَا إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَيَدْعُو بِهِ فِي أَدْبَارِ صَلَوَاتِهِ الْمَكْتُوبَةِ.»

“Her kimi, Kur'ân-ı Kerîm'den ve ilmin nevelerinden ezberlediğini, Allâh-u Azze ve Celle'nin ona kavratması mesrûr eder (sevindirir)se, şu duâyı bal, za'ferân (safran) ve yağmur suyu(nun karışımından yapılan bir mürekkep) ile temiz bir kaba ya da cam bir tabağa yazsın, (üzerine su döküp yazılar suya geçtikten sonra) üç gün oruç tutsun ve aç karnına o sudan içerek iftarı o suyla olsun.

(Eğer böyle yaparsa) Azîz ve Celîl olan Allâh dilerse o kişi (ilimden ya da âyet-i kerîmelerden ezberlemek istediği) ilimleri hıfzedecektir. Ayrıca bu duâ ile farz namazlardan sonra duâ eder(se bu da daha faydalı olacaktır ki bu duâ şu şekildedir):

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّكَ مَسْئُولٌ لَمْ يُسْأَلْ مِثْلَكَ وَلَا يُسْأَلُ، أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ رَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ، وَإِبْرَاهِيمَ خَلِيلِكَ وَصَفِيِّكَ، وَمُوسَى كَلِيمِكَ وَنَجِيِّكَ، وَعِيسَى كَلِمَتِكَ وَرُوحِكَ، وَأَسْأَلُكَ بِصُحْفِ إِبْرَاهِيمَ، وَتُورَةِ مُوسَى، وَزَبُورِ دَاوُدَ، وَإِنْجِيلِ عِيسَى، وَفُرْقَانِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَأَسْأَلُكَ بِكُلِّ وَحْيٍ أَوْحَيْتَهُ، وَبِكُلِّ حَقٍّ قَضَيْتَهُ، وَبِكُلِّ سَائِلٍ أَعْطَيْتَهُ، وَأَسْأَلُكَ بِأَسْمَائِكَ الَّتِي دَعَاكَ بِهَا أَنْبِيَائُكَ فَاسْتَجَبْتَ لَهُمْ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْمَحْزُونِ الْمَكْنُونِ الطَّهْرِ الطَّاهِرِ الْمُطَهَّرِ الْمُبَارَكِ الْمَقْدَسِ الْحَيِّ الْقَيُّومِ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْوَاحِدِ الْأَحَدِ الصَّمَدِ الْفَرْدِ الْوَتَرِ الَّذِي مَلَأَ الْأَرْكَانَ كُلَّهَا، وَالَّذِي مِنْ أَرْكَانِكَ كُلَّهَا، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي وَضَعْتَهُ عَلَى السَّمَاوَاتِ فَقَامَتْ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي وَضَعْتَهُ عَلَى الْأَرْضِينَ فَاسْتَقَرَّتْ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي وَضَعْتَهُ عَلَى الْجِبَالِ فَرَسَتْ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي وَضَعْتَهُ عَلَى اللَّيْلِ فَأَظْلَمَ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي وَضَعْتَهُ عَلَى النَّهَارِ فَاسْتَنَارَ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي يَحْيِي بِهِ الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ، وَأَسْأَلُكَ بِكِتَابِكَ الْمُنَزَّلِ بِالْحَقِّ وَنُورِكَ التَّامِّ أَنْ تَرْزُقَنِي حِفْظَ الْقُرْآنِ وَحِفْظَ أَصْنَافِ الْعِلْمِ وَتَثْبِتَهَا فِي قَلْبِي، وَأَنْ تَسْتَعْمَلَ بِهَا بَدَنِي فِي لَيْلِي وَنَهَارِي أَبَدًا مَا أَبْقَيْتَنِي يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ!»

‘Ey Allâh! Şüphesiz ki ben Senden istiyorum. Zîrâ Sen Kendisinden istekte bulunulan öyle bir Zatsın ki bu zamâna kadar Kendisinden istekte bulunulan Senin gibi bir Zat yoktur ve bundan sonra da olmayacaktır.

Ben Senden; Rasûlün ve Nebîn Muhammed (Aleyhisselâm)ın hürmetine, dostun ve seçilmiş kulun İbrâhîm (Aleyhisselâm)ın bahşına, Seninle (dünyâda iken) konuş (ma şerefine nâil ol)an ve Senin sırdaşın olan Mûsâ (Aleyhisselâm)ın hâtırına ve (Meryem’e bırakmış olduğun ‘Var ol’) kelime(sini)n (tezâhürü ve Senin Zâtın’a âit olan) rûhun (yâni hayat verme sıfatından yaratılıp beden kisvesine sokulan) olan Îsâ (Aleyhisselâm)ın hakkı hürmetine istiyorum.

Yine Senden; İbrâhîm (Aleyhisselâm)ın sayfaları, Mûsâ (Aleyhisselâm)ın Tevrât’ı, Dâvûd (Aleyhisselâm)ın Zebur’u, Îsâ (Aleyhisselâm)ın İncîl’i ve Muhammed Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem’in Furkân’ı bahşına istiyorum.

Yine Senden; vahyettiğin her vahiy, yerine getirdiğin her (hak sâhibinin) hak(kı), kendisine (hâ-cetini) verdiğin her isteyen(in duâsı) hürmetine istiyorum.

Ben Senden; nebîlerinin kendisi ile Sana duâ edip onları kabul ettiğin her ismin hâtırına istiyorum.

Yine Senden; gizli, saklı, temiz, pak, (günah kirlerinden) arındıran, mübârek, mukaddes (kutsal), Hayy (diri), Kayyûm (mahlûkâtı ayakta tutan), Zü’l-Celâli ve İkrâm olan ismin hürmetine istiyorum.

Ben Senden; (Arş’ın) bütün direklerini ve Senin (yarattığın şeylerin) bütün esaslarını dolduran o Vâhid (ortağı ve misli bulunmayan), Ehad (tek olan), Samed (kimseye muhtaç olmayan), Ferd (tek olan), Vitr (bir olan) is(i)m(ler)in hâtırına istiyorum.

Yine ben Senden; semâvâtın üzerine koyduğun ve böylece o göklerin (kendisi ile) ayakta durduğu ismin hürmetine istiyorum. Yerler üzerine koyduğun ve böylelikle onların yerleşip karar kıldığı ismin bahşına Senden istiyorum.

Ben Senden; dağların üzerine koyduğun ve (kendisi sâyesinde) dağların sâbitleştiği ismin hürmetine istiyorum. Gecenin üzerine koyduğun ve böylelikle onun karardığı ismin hâtırına Senden istiyorum. Gündüzün üzerine vaz ettiğin ve böylece onun (aydınlanıp) parladığı ismin hürmetine Senden istiyorum.

Kemikler çürümüşken kendisi ile dirilen ismin hâtırına Senden istiyorum. (Yüce peygamberine) hak ile indirilmiş olan kitâbın hürmetine ve tastamam nûrun bahşına Senden diliyorum ki bana; Kur'ân-ı Kerîm'i ezber ve ilmin çeşitli dallarını bellemeyi nasîb edesin, onları kalbimde yerleştesin, beni (dünyâda) bıraktığın müddet içerisinde ebedî olarak gece ve gündüz onlarla bedenimi (hayra) kullandirasın.

Ey acıyanların en merhametlisi (duâmı kabul eyle)!” (Taberânî, Kitâbu'd-du'â, no:1334, 3/1422)

2) Îsâ (Aleyhisselâm)ın Kendisiyle Ölülere Dirilttiği, Hâcetlerin Husûlü İçin Okunacak Duâ

Ebu'l-Hüzeyl (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edildiğine göre, Meryem oğlu Îsâ (Aleyhisselâm) ölülere diriltmek isteyince iki rekât namaz kılar, birinci rekâtta Mülk Sûresi'ni, ikinci rekâtta da Secde Sûresi'ni okur, namazı bitirince şu yedi isimle duâ ederdi:

«يَا قَدِيمُ! يَا خَفِيُّ! يَا دَائِمُ! يَا فَرْدُ! يَا وَتْرُ! يَا أَحَدُ! يَا صَمَدُ!»

“Yâ Kadîm (varlığının başlangıcı olmayan)! Ey Hafî (gözlerden gizli olan)! Yâ Dâim (ebediyen var olacak)! Yâ Ferd (tek olan)! Yâ Vitr (bir olan)! Yâ Ehad! Yâ Samed (her şey Kendisine muhtaç olan, Kendisi ise hiçbir şeye ihtiyaç duymayan)!”

Îsâ (Aleyhisselâm)a bir şiddet isâbet edince, şu diğer 7 isimle duâ ederdi:

«يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ! يَا اللَّهُ! يَا رَحْمَنُ! يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ! يَا نُورَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ! يَا رَبَّ!»

“Yâ Hayy (diri olan)! Yâ Kayyûm (her varlığı ayakta tutan)! Yâ Allâh! Yâ Rahmân! Ey celâl ve ikrâm sâhibi! Ey göklerin, yerin ve bu ikisinin arasındakilerin nûru (aydınlatıcısı)! Ey yüce olan Arş'ın Rabbi! Yâ Rabbi!” (İbnü Ebî Hâtim, et-Tefsîr, no:7003, 4/1241; İbnü Kesîr, et-Tefsîr, 2/108)

Ancak şunu ifâde edelim ki, günümüzde bu rivâyetle amel etmek isteyenlerin birinci rekâtta Secde, ikinci rekâtta Mülk Sûresi'ni okumaları uygun olur. Zîrâ Kur'ân-ı Kerîm'de Secde Sûresi önce geçmektedir. Îsâ (Aleyhisselâm)ın şerîâtında ise buna riâyet şart olmayabilir.

3) Allah Dostlarının Geçimlerini Kendisiyle Temin Ettikleri Bol Rızık Duâsı

“Esmâü's-sahâbe” isimli eserde zikredildiğine göre Dâvûd ibni Ebî Hind şöyle anlatmıştır: “Bir keresinde Mekke'ye doğru yola çıkmıştık. Yol esnâsında bir yerde konakladık. Bir A'râbî yanımıza gelip bizden (yiyecek) bir şeyler istedi. Biz ise ona bir şey veremedik. Ne zaman ki yola çıkacaktık, o kişi ellerini açıp:

«يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ! يَا أَحَدُ يَا أَحَدُ يَا أَحَدُ! يَا وَاحِدُ يَا وَاحِدُ يَا وَاحِدُ! أَرْزُقْنِي مِنْهُمْ
شَيْئًا وَإِنْ هُمْ أَبَوْا.»

'Ey Allâh! Ey Allâh! Ey Allâh! Ey (hiçbir vâfında hiçbir varlıkla ortaklığı olmayan) Ehad! Ey Ehad! Ey Ehad! Ey (ortağı ve misli bulunmayan) Vâhid! Ey Vâhid! Ey Vâhid! Onlar her ne kadar (bana bir şey vermekten) yüz çevirseler de Sen (yine de bir şeyi vesîle ederek) beni onlardan rızıklandır.' diye duâ etti.

Çok az bir zaman geçmişti ki develerimizden biri gelip önümüzde ('Beni kurban edin.' dercesine) boynunu uzattı. (Hepimiz adamın duâsının kabul edildiğini anladık ve) deveyi boğazlayarak etlerinden biraz alıp kalanını ona bıraktık.

(Bu acâyip vâkıa üzerine) kendisine bu durumdan suâl ettik. O da: 'Benim dedem **Rasûlüllâh** (Sal-lâllâhu Aleyhi ve Sellem)in yanına gittiğinde, dedeme bu duâyı öğretmişti. Biz hep bu duâ(nın bereketi) ile yaşarız.' diye anlattı."

Bu hâdiseyi **Süleymân el-Alevî** (Rahimehullâh) da "**el-Erba'in**" isimli eserinde nakletmiştir. (Muhammed ibnü 'Alî Hird el-'Alevî, el-Vesâilü's-şâfi'a fi'l-ekârî'n-nâfi'a, sh:259)

4) İsteklere Kesinlikle Nâil Olmak İçin Okunacak Duâ

Bu duâyı **Ali Haydar Efendi** (Kuddise Sirruhü) **Hazretleri**, kendi Mushaf-ı Şerîfi'nde Hadîd Sûresi'nin bulunduğu sayfanın kenarına mübârek hatt-ı desti (el yazısı) ile yazmıştır ki bu rivâyette **Berâ ibni Âzib** (Radiyallâhu Anh) şöyle anlatmıştır:

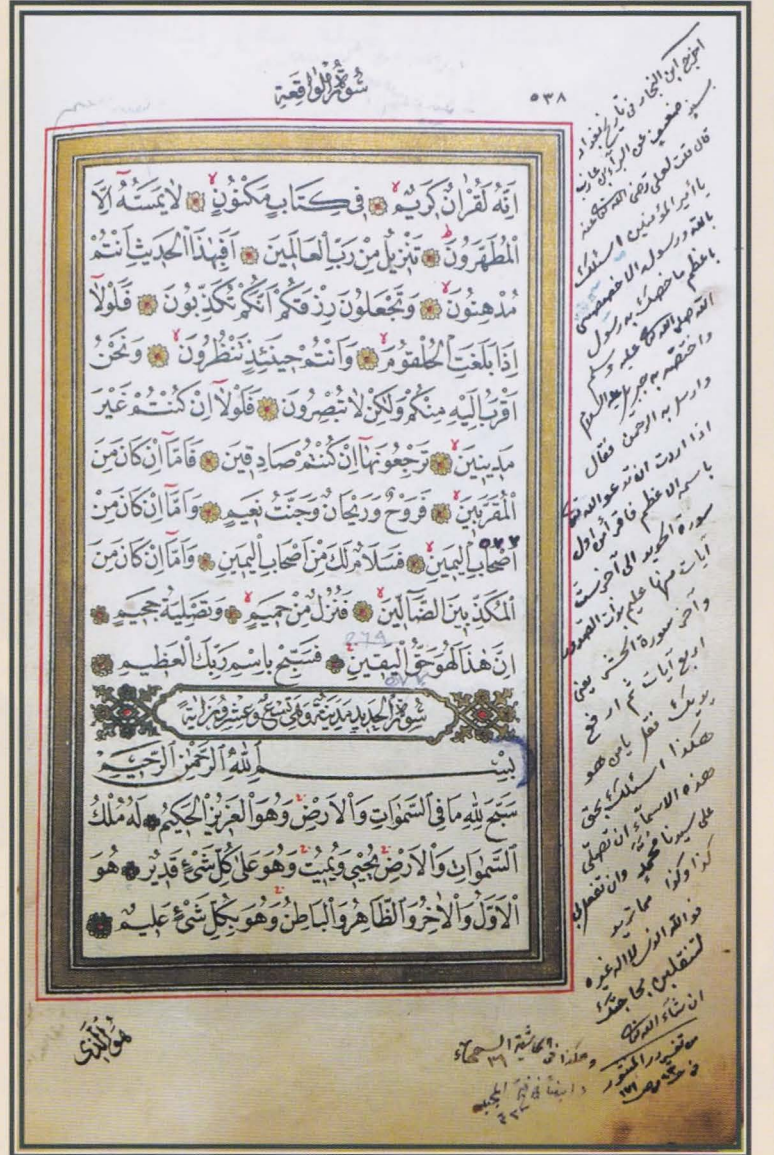
عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: «قُلْتُ لِعَلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ! أَسْأَلُكَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَّا خَصَّصْتَنِي بِأَعْظَمِ مَا خَصَّكَ بِهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَاخْتَصَّ بِهِ جِبْرِيلُ وَأَرْسَلَهُ بِهِ الرَّحْمَنُ؟! فَقَالَ: إِذَا أَرَدْتَ أَنْ تَدْعُو اللَّهَ بِاسْمِهِ الْأَعْظَمِ فَاقْرَأْ مِنْ أَوَّلِ سُورَةِ الْحَدِيدِ إِلَى آخِرِ سِتِّ آيَاتٍ مِنْهَا؛ ﴿عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾، وَآخِرَ سُورَةِ الْحَشْرِ يَغْنِي أَرْبَعَ آيَاتٍ ثُمَّ ارْفَعْ يَدَيْكَ فَقُلْ: اللَّهُمَّ مَنْ هُوَ وَاحِدٌ أَحَدٌ وَلَا يَزَالُ كَذَلِكَ، وَلَا يَكُونُ كَذَلِكَ أَحَدٌ غَيْرُهُ، أَسْأَلُكَ بِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَنْ تَقْضِيَ حَاجَتِي هَذِهِ، فَوَاللَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ غَيْرُهُ لَتَتَّقِلَنَّ بِحَاجَتِكَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ.»

"Bir kere ben **Ali** (Radiyallâhu Anh): 'Ey müminlerin emîri! **Allâh** ve **Rasûlü**'nün hâtırı için Senden şunu istiyorum ki; **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in kendisi ile seni seçkin kıldığı şeylerin en büyüğü ile beni ayrıcalıklı kılmaz mısın ki onunla **Cibrîl** (Aleyhisselâm) **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)i seçkin kılmış, **Rahmân** (Te'âlâ) da o şeyle **Cibrîl** (Aleyhisselâm)ı **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e göndermiştir?!" dedim.

Bunun üzerine **Ali** (Radiyallâhu Anh) şöyle buyurdu: '**Allâh-u Te'âlâ**'ya İsm-i Âzam ile duâ etmek istediğin zaman hemen Hadîd Sûresi'nin başından (başlayarak) o sûreden altı âyet-i kerîmenin sonuna kadar yani:

﴿عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾

âyet-i kerîmesine kadar oku, sonra Haşr Sûresi'nin sonunu yâni son dört âyet-i kerîmesini oku.

Buradaki 4. duâ hakkında Efendi Babamız Ali Haydar Efendi Hazretleri'nin mushafının kenarına kendi hatt-ı desti (el yazısı) ile yazdığı hadîs-i şerîf

Sonra da iki elini kaldır ve: ‘Ey **Allâh!** Ey O **Vâhid** ve **Ehad** olan, bu şekilde dâim olan ve bu sıfatlara sâhip başka bir kimse bulunmayan Zat! Bu (âyet-i kerîmelerde zikredilen) isimlerin hürmetine Senden diliyorum ki; **Efendimiz Muhammed** (Aleyhisselâm)a ve onun âline salât edesin ve benim şu isteğimi yapasın.’ de.

Kendisinden başka hiçbir İlâh olmayan **Allâh**’a yemin ederim ki inşâallâh elbette muhakkak hâcetin (isteğin) ile dönersin.” (Süyûtî, ed-Dürri’l-mensûr, 8/49; Ahmed ed-Deyrabî, el-Mücerrebât, sh:46)

Âyet-i Kerîmelerin Duâ ile Birlikte Okunuşu Şöyledir:

﴿ سَبَّحَ اللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴾ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿ هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ تَزَجُّعَ الْأُمُورِ ﴾ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿ لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْتَمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴾ هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿ «اللَّهُمَّ مَنْ هُوَ وَاحِدٌ أَحَدٌ وَلَا يَزَالُ كَذَلِكَ، وَلَا يَكُونُ كَذَلِكَ أَحَدٌ غَيْرُهُ، أَسْأَلُكَ بِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَنْ تَقْضِيَ حَاجَتِي هَذِهِ.» آمين!

5) Eşrârın Şerrinden Korunmak İçin Okunacak Bir Duâ

Ebû Nu‘aym (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edildiğine göre **Ma‘rûf el-Kerhî** (Kuddise Sirruhû) şöyle anlatmıştır: “Yahudiler **Îsâ** (Aleyhisselâm)ı öldürmek için toplandıklarında, **Allâh-u Te‘âlâ** ona **Cibrîl** (Aleyhisselâm)ı gönderdiğinde onun kanadının içinde şöyle yazıyordu:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِاسْمِكَ الْأَحَدِ الْأَعَزِّ، وَأَدْعُوكَ اللَّهُمَّ بِاسْمِكَ الْكَبِيرِ الْمُتَعَالِ الَّذِي مَلَأَ الْأَرْكَانَ كُلَّهَا أَنْ تَكْشِفَ عَنِّي ضَرًّا مَا أَمْسَيْتُ وَأَصْبَحْتُ فِيهِ.»

‘Ey **Allâh!** Hiç şüphesiz ki ben (eşrârın şerrinden), Senin **Ehad** (tek olan) ve **E‘az** (en yüce) ism-i şerîflerine sığınıyorum. Ey **Allâh!** (Arş’ın) bütün direkleri(ni) dolduran, Senin Kebîr (çok büyük) ve **Müte‘âl** (pek yüce) ism-i şerîflerininle Sana duâ ediyorum ki içerisinde akşamladığım ve sabahladığım şeylerin zararını benden kaldırasın.’

Bunun üzerine **Îsâ** (Aleyhisselâm) bu duâ ile **Allâh-u Te‘âlâ**’ya yalvarınca, **Allâh-u Te‘âlâ Cibrîl** (Aleyhisselâm)a, **Îsâ** (Aleyhisselâm)ı semâya yükseltmesini vahyetti (ve böylece onu kapısını saran on iki bin Yahudi’den kurtardı).” (Demîrî, Hayâtü’l-hayevânî’l-kübrâ, 1/26)